

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ, 34 SÜ-TARLAN 67/1
NUMARALI ŞİİR MECMUASI (1^a-54^a VARAK)
(İNCELEME-METİN)

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

MUSTAFA UĞUR KARADENİZ

KOCAELİ 2014

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ, 34 SÜ-TARLAN 67/1
NUMARALI ŞİİR MECMUASI (1^a-54^a VARAK)
(İNCELEME-METİN)

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

MUSTAFA UĞUR KARADENİZ

DANIŞMAN: PROF. DR. M. ESAT HARMANCI

KOCAELİ 2014

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ, 34 SÜ-TARLAN 67/1
NUMARALI ŞİİR MECMUASI (1^a-54^a VARAK)
(İNCELEME-METİN)

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Tezi Hazırlayan: MUSTAFA UĞUR KARADENİZ

Tezin Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Karar ve No: 25.06, 2014/12

Jüri Başkanı: PROF. DR. M. ESAT HARMANCI

Jüri Üyesi: PROF. DR. Bayram Ali KAYA

Jüri Üyesi: PROF. DR. Ömer ZÜLFE

KOCAELİ 2014

ÖNSÖZ

Her biri bir "şiiir sandığı" olan mecmua-ı eşarlar, "şiiir, Türk'ün iklimi" sözünün senedidir. Şiiire, bin yıllık bir birikimin söz ile damıtılması dersek mecmuaların kıymeti daha iyi anlaşılacaktır. Bu estetik ürün, savaştan mimariye, sanattan tarihe, doğumdan ölüme kadar her bilgi ve vakanın tarih kaydını bile şiiir ile tutan medeniyetimizin en yaygın sanat dalıdır.

Mecmualar, medeniyetimizin anahtarları yitık hazine sandıklarıdır. İçinde ne olduğunu bilmeden sakladığımız bu sandıklar, bazen adeta nobran ve vandalca muameleler görmüştür. Yine de korunabilenlerden elimizde kalanlar bize başka hazinelerin "harita"sını bile sunmuştur. Hâdî'nin "Saray Şehrengizi", Behiştî'nin "Vize Şehrengizi" bu sandıklardan çıkan "harita"lardan bazılarıdır. Bizim ele aldığımız mecmua ise bir "şiiir sandığı"dır.

Üzerinde çalıştığımız mecmua, Süleymaniye Kütüphanesi 34 Sü-Tarlan 67/1 numara da yer alan şiiir mecmuasıdır. Bu mecmuanın 1^a-54^a arasındaki varaklar incelenmiştir. Mecmuanın mürettibi ve tertip tarihi bilinmemektedir.

Bu çalışmamızın giriş kısmında mecmua kavramı ve mecmua tasnifi üzerinde durulmuştur. Mecmua hakkında genel bilgi verilmiş, şiiir ve şairlerin tasnifi yapılmıştır. Eserin birinci bölümünde Arap harfli yazma eserin transkripsiyon harfleriyle Latin alfabesine çeviriyazısı bulunmaktadır. İkinci bölümde ise kaynakça ve bir değerlendirmeye yer verilmektedir.

Bütün derslerinde; eski Türk edebiyatı metinlerindeki harflerin aslında o dünyaya girişte birer emanet şekiller olduğunu, asıl dünyanın o harflerin de ötesinde bir alem olduğunu öğreten kıymetli danışmanım, değerli hocam Prof. Dr. M. Esat HARMANCI'ya, ayrıca yardımlarını esirgemeyen Dr. Gülçin TANRIBUYURDU'ya teşekkürü vazife bilirim.

Mustafa Uğur KARADENİZ

Darica, 2014

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	I
İÇİNDEKİLER	II
ÖZET.	III
ABSTRACT	IV
TRANSKRİPYON HARFLERİ.....	V
GİRİŞ	1
1. Mecmua Kavramı Hakkında Bilgi.....	1
2. Mecmua Türleri	2
3. Mecmuanın Tavsifi.....	4
3.1. Mecmuanın Fiziksel Özellikleri.....	4
3.2. Mecmuadaki Şiirlerin Özellikleri.....	5
3.3. Şiirlerin Şair adı ve Metin Numaralarına Göre Sıralanması ..	11
4. Metnin Kurulumunda Dikkat Edilen Hususlar.....	15
TRANSKRİPSİYONLU METİN.....	16
SONUÇ.....	273
KAYNAKÇA.....	274
TIPKIBASIM METİNDEN ÖRNEKLER.....	276

ÖZET

Klasik Türk edebiyatı diye isimlendirilen, Türk edebiyatında önemli bir dönemi karşılayan, bu edebiyatta beğenilen şiirler birçok seçkiye dahil edilmiştir. Bu seçki, Klasik Türk edebiyatında "mecmua, mecmua-ı eş'ar" adlarını alır.

Şiirin hayattaki yerini ve dönemin ya da hazırlayanın estetik anlayışını yansıtan "mecmua" bir tür antropolojik veri olarak okunabilir. Dilden sanata, dinden siyasete, "kültürden irfana" birçok başlığa dahil edebileceğimiz bu veriler, "Geçmiş, geçmemiştir." fehvasınca ayrıca kıymet taşır.

Bu çalışmada Süleymaniye Kütüphanesi 34 Sü-Tarlan 67/1 numarada yer alan toplam 111 varak olan yazma eserin 1-54 varak arasında yer alan 121 şaire ait 327 gazel ve 14 musammat hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca bunların anlaşılması için "mecmua" kavramı hakkında da bilgi verilmiştir.

Mecmuanın kim tarafından ve ne zaman yazıldığı bilinmemektedir. Mecmua sadelik barındıran, söyleyiş kolaylığı olan, terkip yoğunluğu az, Türkçe kelime oranının fazla olduğu ve deyimlerin bulunduğu metinlerden oluşuyor.

Anahtar kelimeler: Klasik Türk edebiyatı, mecmua, yazma, mecmua-ı eş'ar.

ABSTRACT

In this type of literature which is called Turkish classical Literature and has a crucial period in Turkish Literature the favourite poetries are included into many poetry collections. These collections are called "mecmua, mecmua-ı eşar" in Turkish Classical Literature . The "mecmua", reflecting aesthetics perceptions of the writer and the period of which it is written ,expressing the place of poetry in life, can be seen as a kind of antropological data. From language to art, from religion to the politics from culture to learning and understanding, these data, which can be included in many content heading, has a value in the concept of "past is not past, past is present -it is not over it is underway.

In this study the information about 14 musammats and 327 ghazals of 121 poets were given. These manuscripts of 121 poets are in Suleymaniye Library in number 67-1 34 Sü-Tarhan. These ghazals and musammats take place between 1-54 leaves of total 111 leaves. Also to understand the work completely some information was given about the concept of macmua as well. It is not known that macmuas written by whom or what date. Macmua is composed of texts which is plain and has idioms, less intensive phrases high percentages of Turkish words and easy to tell.

Keywords: Classical Turkish Literature, manuscript, macmua, macmua-i esar.

TRANSKRİPSİYON HARFLERİ

ا a, e, '	ش ş
آ ā, a	ص ś
ب b	ض ž, đ
پ p	ط t
ت t	ظ ž
ث ṡ	ع ʿ
ج c	غ ğ
چ ç	ف f
ح ḥ	ق q
خ ḫ	ك k, g, ŋ
د d	ل l
ذ ž	م m
ر r	ن n
ز z	و v (o, ö, u, ü, ū, ū, ō)
ژ j	ه h (a, e)
س s	ي y (i, i)

GİRİŞ

1. Mecmua Kavramı Hakkında Bilgi

Yazup mecmû'aya Medhî dil-i uşşâka vakf itdi*

Zamâne şâ'irine nazm-ı eş'ârı ben öğretdüm

Medhî

Sözlükte "dağınık şeyleri bir araya getirmek, toplamak" anlamındaki cem' masterından türeyen mecmu'dan (bir araya getirilmiş, toplanmış) gelmektedir. "Mecmua'nın yanı sıra mecami', mecma', cami' gibi aynı kökten türemiş kelimelerle - yalnız Osmanlı Türkçesi'nde- cüzdan, defter ve ceride isimleri de aynı manada kullanılmıştır." (Uzun, 2003: 265-268.)

"Şiir mecmuaları derleyenin zevkine göre seçilmiş şiirlerin bulunduğu ve formuna göre "sefine, cönk, danadili, mecmûa-i eş'âr" gibi isimlerin verildiği eserlerdir." (Ersoy, 2013: 249-266.)

"Mecmua başlangıçta, birçok bakımdan benzediği cönk gibi ayetler, hadisler, fetvalar, dualar, hutbeler, şiirler, ilahiler, şarkılar, mektuplar, latifeler, lugaz ve muammalarla ilaç tariflerinin ve faydalı bilgilerin (fevaid), notların, tarihi belge ve kayıtların (tevarih) derlendiği bir not defteri halinde ortaya çıkmış, zamanla gelişip düzenli bir tertip ve şekle kavuşarak türlerine göre bazı farklılıklar gösteren bir kitap veya telif çeşidi özelliği kazanmıştır." (Uzun, 2003: 265-268.)

Mecmualar, içinde barındırdığı şiir ve şairle dönemin okuyucu zevkini ve şairin okunurluğunu, popülaritesini verir. Bu seçkiler, günümüzdeki şiir yıllıklarına benzer. Tabi yine bu özelliği dolayısıyla hazırlayanın öznel beğenisini de yansıtır. Bu yönüyle kültür ve sanat tarihi açısından bir tür öz(n)el vakanüvislik de sayılabilir.

"Osmanlı dönemindeki gelişimine bakarak XV. yüzyıldan itibaren dikkat çekmeye başladıklarını, XVI. yüzyıldan sonra ise sayı ve çeşitlerinin iyice arttığını söylemek mümkündür. Daha çok Osmanlı ve İran sahasında rağbet gördüğü anlaşılan özel mecmuaların kağıdının kalitesi, rengi, boyutları, cildi, yazısı, tezhibi, şekli gibi

* Beyit bu mecmuadan alınmıştır.

vasıfları ve maddi nitelikleri itibariyle birbirlerinden çok farklı olduğu , bir kısmının düzensiz, adeta karalama defteri, bir kısmının çok düzenli ve özenli bir sanat eseri niteliği taşıdığı görülmektedir." (Uzun, 2003: 265-268.)

2. Mecmua Türleri

Mecmualarla ilgili çeşitli tasnif denemeleri yapılmıştır. Bunlardan biri de Agah Sırrı Levend'e aittir:

"1. Nazire mecmuaları, 2. Antoloji niteliğindeki seçme şiir mecmuaları, 3. Türlü konularda risalelerin bir araya getirilmesiyle ortaya çıkan mecmualar, 4. Aynı konudaki eserleri içine alan mecmualar; tababet, ilahiyat gibi, 5. Tanınmış kişilerce hazırlanmış, yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar olarak gruplamak mümkündür." (Levend, 1984: 166-167.)

Daha ayrıntılı bir mecmua tasnifi ise şöyledir:

"Şiir mecmuaları (mecnû'a-i eş'âr), risale mecmuaları (mecnû'atü'r-resâ'il), hadis mecmuaları (mecnû'atü'l-ehâdis), fetva mecmuaları (mecnû'a-i fetâvâ), dua mecmuaları (mecnû'a-i ed'iye), tarih manzumelerini içeren mecmualar (mecnû'a-i tevârih), fevâid mecmuaları (mecnû'a-i fevâ'id), hutbe mecmuaları (mecnû'atü'l-hutub), tıpla ilgili mecmualar (mecnû'a-i tıb, mecnû'a-i mücerrebât, mecnû'a-i mu'âlece), gizli ilimlerden bahseden mecmualar (mecnû'atü'l-havâss, mecnû'a-i cifr ve reml, mecnû'a-i ilm-i nücûm, mecnû'a-i tılsımât, mecnû'a-i melâhîm, mecnû'a-i vefk), letaif mecmuaları (mecnû'atü'l-letâ'if), zikir ve evrâd mecmuaları (mecnû'a-i zikr ü evrâd), hikâye mecmuaları (mecnû'a-i hikâyât), münşe'ât mecmuaları (mecnû'a-i münşe'ât), müzikle ilgili mecmualar (mecnû'a-i beste ve semâ'î, mecnû'a-i mûsikî, mecnû'a-i ilâhiyyât, mecnû'a-i sâz u söz), mektup mecmuaları (mecnû'a-i mekâtib), müsvedde mecmuaları (mecnû'a-i müsevvedât), ilâm mecmuaları (mecnû'a-i sukûk), söz, deyiş mecmuaları (mecnû'a-i makâlât), hadis ve tefsir benzeri kaynaklardan edinilen dinî bilgilerin yer aldığı mecmualar (mecnû'a-i menkûlât) bunlardan bazılarıdır (Gıynaş, 2011: 245-260.).

Bu tasnif, mecmuaların içeriği ile ilgili daha ayrıntılar barındırır.

Mecmuaların büyük bir kısmı el yazmasıdır. Ancak matbu olanları da vardır. Bunlar, divanları elimizde bulunmayan şairleri ya da divanlara girmemiş şiirleri barındırması yönüyle keşfedilmeyi bekleyen birer hazinedir. Şiir mecmualarının edebiyat tarihi çalışmalarında önemli bir yeri vardır. Öyle ki bazı akademik çalışmalarla mecmualar taranarak divanı elimizde olmayan şairlerin şiirleri bir araya getirilmiştir. Helâkî ve Selîkî ile ilgili araştırmalar buna örneklik teşkil etmektedir.

"Bazı metin tesisi çalışmalarında divanlarda bulunmayan şiirler mecmualardan alınarak divan, içerdiği şiirler bakımından daha da zenginleştirilmiştir. Buna örnek olarak Amrî, Çâkerî, Vizeli Behiştî ve Bursalı Rahmî divanları ile ilgili çalışmaları getirebiliriz. Bazı mecmualar, tezkirelerde ya da diğer kaynaklarda tesadüf edilemeyen biyografik bilgileri ihtiva etmeleri bakımından önem taşırlar." (Zülfe, 2011: 151-169.)

Mecmuaların tertibinde belli bir düzen bulunmamaktadır. Bazen çok düzenli tertip edilmiş bir mecmuaya rastlayabileceğimiz gibi bir düzenden yoksun istif şeklinde tertip edilmiş mecmular da vardır. Gelenekte de örneğin divanlar için belirlenmiş bir tertip biçimi mecmualarda yoktur. Bazı mecmua düzenleyiciler ise tertip usullerini belirtmişlerdir.

"Eğirdirli Hacı Kemal, Câmiü'n-Nezâir'in dibacesinde "Bu zikr olunan şuarânın ben dahı ol dîvânlarına nazar idüp her birinin dürr-i meknûn gibi kelimâtların görüp radiyallâhü teâlâ anhüm diyüp elfâz-ı ibârâtlarına özümüz teslim kılduk. Pes eyle olsa her birinün dîvânlarından niçe yâdigârlarından bir mikdâr ebyâtın zabt idüp bir araya cem idüp mertebesi üzere yazdum. Hurûf-ı teheccî üzere nazîrelerin elhak niçe müddet buna cidd-i belîğ ve cehd-i bî-dirîğ idüp elhamdü li'llâh zuhûra getürdüm ve ismin Câmiü'n-Nezâ'ir kodum." (İnce 1985, 1) ifadeleriyle nazire mecmuasını meydana getirirken şiirleri, bizzat şairlerin divanlarından seçtiğini ifade etmektedir. Yine Ahdî Tezkiresi'nde Sabrî Çelebi'nin

bugün kayıp olan mecmuasını “Ebyât-ı şuarâ-yı mütekaddimîn ve kelimât-ı fuzelâ-yı müteahhirînün dîvânların tettebbu” ederek meydana getirdiği bilgisi vardır (Solmaz, 2005: 378). Oldukça hacimli bir mecmua sahibi olan Ahmed bin Musa, hatime bölümünde eserini hangi beklentilerle ve hangi yöntemlerle tertip ettiğini anlatır. Buna göre kendisinin de dâhil olduğu ma’ârif ile ma’rûf olan ahababın sohbet meclislerinde yârân mâbeyninde söylenen dürr-i kelimât-ı ulûmun derc edilmesini mecmuasının tertip yöntemi olarak kaydeder." (Kafadar, 2012: 48)

3. Mecmuanın Tavsifi

3.1. Mecmuanın Fiziksel Özellikleri

Süleymaniye Kütüphanesi, 34 SÜ-TARLAN 67/1 numarada yer alan ve 111 varak olan yazma eserin bizim okuduğumuz 1^a-54^a varakları arasında 327 gazel, 14 adet de tahmis, muhammes, muaşşer vb. musammatlar bulunmaktadır. Yazmada en çok şiiri bulunan şairler ve şiir sayıları şöyledir: Sâbit (36 gazel), Bâkî (30 gazel), Rûhî (27 gazel), Kâdî (25 gazel), Yahyâ (14 gazel), Fuzûlî (12 gazel), Nefî (12 gazel), Nâbî (11 gazel), Feyzî (7 gazel), Hayâlî (6 gazel), Necâtî (5 gazel), Riyâzî (5 gazel), Vahdetî (5 gazel)...

Mecmûa-i Eşâr ve Fevâid adıyla kayıtlı bu mecmuanın birinci kitabı nazire mecmuası diyebileceğimiz bir seçkiyi ihtiva etmektedir. 15. Ve 16. Yüzyıl şairlerinden oluşan bir seçki sistematik olarak dizilmemekle birlikte nazım şekilleri bakımından musammatlarla son bulmaktadır.

Kahverengi meşin, şirazesı dağılmış bir cilt içinde bulunan yazma 211x155-150x101mm. Ebatlarındadır. 1b-106a yaprakları arasında yer alan eser 21 satırlı, esmer fligranlı kağıt üzerine nesih hatla yazılmıştır.

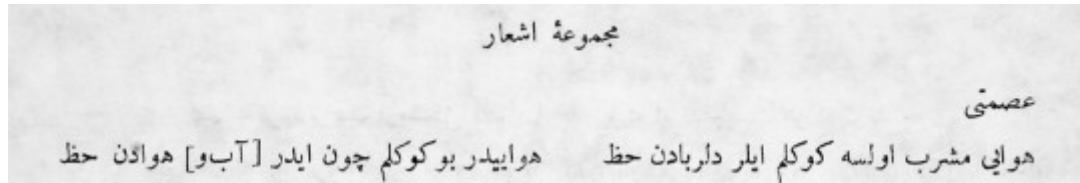
Yazma eserde her sayfa iki sütundan oluşmaktadır. Her şiirin başında şairin adı başlık olarak kırmızıyla yazılmıştır. Ayrıca mahlas beyitlerindeki mahlaslar da kırmızıyla yazılmış, kırmızı ile yazılmayan mahlasların üzerine kırmızı çizgi

çekilmiştir. Mecmua tezhipsizdir ve bazı yerlerde mürekkebin dağıldığı görülmektedir; ama bu metnin okunup anlaşılmasını engelleyecek düzeyde değildir. Yazmada derkenar olarak yazılmış şiirler de bulunmaktadır.

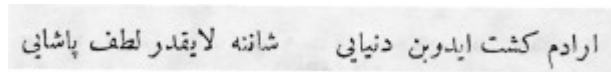
Metnin çok büyük bir bölümü eğik satırlardan oluşmaktadır. Her sayfada 3-4 gazel yer almaktadır. Her sayfa, arasında iki dikey çizgi ile iki sütuna ayrılmaktadır. Bununla birlikte tek sütuna yazılan az da olsa şiirler de vardır.

Sütun ve sayfa sonlarında şiir bitmeyip diğer sayfa ve sütunda devam ediyorsa sütun ve sayfanın sonunda; ayrıca yine sütun ve sayfanın başında kırmızıyla "ve lehu" ifadesi geçmektedir. Şiir sütun ve sayfa sonlarında bitiyorsa sonunda kırmızıyla yazılmış "mim" vardır. Ayrıca tek sütuna yazılan şiirlerin sonunda takip eden sayfanın ilk kelimesine (reddade, ayak) yer verilmiştir. Yazmada bazı boş bırakılan sayfa ve sütunlara da rastlanılmaktadır.

Baş:

Sonu:

Mecmuada bazı, okunuşu zor olacağı düşünülen kelimeler harekelenmiş; ama bu harekeli kelimelerin sayısı oldukça az. Mecmuanın özenli ve güzel bir imlası var. Yine de bazı yerlerde yazım hataları mevcut. Ayrıca bazı eklerin ve kelimelerin yazımında farklılıklar ve yanlışlıklar var:

- Tevhid, mescid ve derd kelimeleri bazı yerlerde, tevhit, mescit ve dert olarak yazılmış.

- "-den" ve "-de" hal ekleri birbirlerinin yerine yazılmış.

- Belirtme hali bazen ünlü ile biten kelimelerin sonuna hemze (◌) olarak yazılmış.
- Farsça sultan anlamındaki "şāh" kelimesi yaygın olarak "خ" ile yazılmış.
- Bazen nazal ne "ك (η) " kullanılması gereken yerde "ن(nun)" kullanılmış, "ن(nun)" kullanılması gereken yerde de nazal ne "ك (η) " kullanılmış.
- İzafet terkiplerinde bazen "ي(ye)" kullanılmış; bazen de izafet terkibi olması gereken yerde "و(vav)" kullanılmış.

Benzer redif ve kafiyeleli metinler çoğunlukla art arda sıralanmaktadır. Zemin şiirler ile onların nazirelerine peş peşe yer verilmektedir. Yine bazı aynı vezinli gazeller birbirini takip etmektedir.

Yazmada bazı kopukluklar, eksiklikler olduğu şiirlerin farklı devam etmesi ve bir de bazen kullanılan reddadeden anlaşılmaktadır. Mecmua tertibinde belli bir düzen bulunmamakta. Mecmuada şiirleri bulunan şairlerin önemli kısmı biyografi kaynaklarında yer almamakta.

Mecmuayı kimin ne zaman yazdığına dair metinde bir kayıt yok. Yine mecmuada derleyeninin eseri meydana getirme amacı ve derleme yöntemini anlatan sebep-i telif bölümü de bulunmamaktadır.

3.2. Mecmuadaki Şiirlerin Özellikleri

Seçilen şiirler sadelik barındıran, söyleyiş kolaylığı olan, terkip yoğunluğu az, halk söyleyişlerine yer veren, bazen konuşma dili havasında olan, Türkçe kelime oranının fazla olduğu metinlerden oluşmaktadır. Bunları göz önünde bulundurduğumuzda seçki yapan mürettibin özellikle yalın şiirleri seçtiği anlaşılmaktadır. Seçilen bu şiirlerin lirizminin çok güçlü olmadığını söyleyebiliriz, öyle ki Fuzuli, Baki, Nefi gibi lirizmleriyle tanınmış şairlerin seçilen gazelleri divanlarındaki diğer gazellere göre lirizm bakımından zayıf; fakat dilleri oldukça sade.

Gazellerin önemli kısmında Türkçe deyim olması mecmua için şiir seçiminde deyim tercihinin de ön planda olduğuna bir işaret sayılabilir. Bu, mürettibin dil hususunda hassasiyetini de belirtir. Deyim ve halk söyleyişlerine şu beyitleri örnek verebiliriz (deyimler italik yazılmıştır, mahlasın yanında varak numarası belirtilmiştir):

Dün gice ol gazâlı kaçırmış ağyâr kilâb
İtler gibi aradı bu gice yatak yatak
Bâkî(5^b)

Aldanma eger *tilkülenürse* sana ağyâr
O kilâb kuzucağum dahı bilmezsin o kurdı
Tîğî (6^b)

Âteş-i hasret ile yandı kül oldı bedenüm
Öldürür cevri beni 'âkıbet *olmam iflâh*
Ciddî (7^a)

Gice būs-ı dehānuñ naqd-i cāna el tutuşmuşduk
Peşimān oldı *uymaz evdeki güftâr pāzāra*
Şābit (8^b)

Kaşlaruñ fikrin ider Óışk ile sevdāya düşen
Yapışur tığa meşeldür bu ki deryāya düşen
Vaĥdetî(10^a)

Gitdi ol māhuñ senünle *yıldızı barışmadı*
Çāre ne iy Ĥayretî var tāliÓünle kıl savaş
Ĥayretî (13^b)

Başa çıkmaz baş koşan dünyā ile başdan çıkar
Bî-vefā mekkāredür Ŗibret saña yiter selef
Kāđı (14^a)

Nitekim olur mekîn ile müşerref her mekân
Ėayretinün gönline hubb-ı ŖAlî virür şeref
Ėayreti (14^a)

Dün bir ehl-i derde 'ışkuñ çâresin sordum didi
Ya seferdür ya taĥammül ikiden hâli degül
Rûhî (16^a)

İşletdi şeyh-i bâde harâbât Ŗimâretün
Hep şart-ı vakf üzre *bişirüp kıtarıyor*
Şâbit (27^a)

Göricek mihr-i cemâlini kırkıdum patadağ
Ağzını şundı ve öpdüm dudağından şapadağ
Vechî (29^a)

Sebû-ı bezm ile beynin dağıt ağyâr-ı bed-mestün
Yetişdür keyfimiz hem sen de taĥşîl-i dimâğ eyle
Şâbit (34^b)

Gözüm ısırđı görince o laŖl-i ĥandānı
Nişānladum lebünün yâresiyle cānānı
Yahyâ (39^b)

Tâlib olsam bulmam mı sen put-ı ra'nâyı ben
Bu meseldür Tanrısın bulur nigârâ isteyen
ŖAskerî (51^b)

Mecmua mürettibinin dil konusunda hassasiyetini gösteren bir diğer kanıt da Kusûrî'ye ait ve bir lûgatçe sayılabilecek 24 beyitlik,

Git berü söyle be göñül be ya
Hâl dili cümle Öāyān it baña

matla'lı manzumedir.

Mecmuada yer alan bazı şiirler yayımlanan divanlarda bulunmamaktadır:

Sen seni bil sen seni saña gerekse seni
Sen seni bulmayınca bilemezsin sen seni
Ruhi (7^a)

Olubdur nûr-ı hak ile sirişte
Anuñ çün yârüme dirler ferişte
Fuzuli (18^a)

Zâhid bize güç bakma ki derviş-i gedâyız
Biz pâdişeh-i saltanat-ı mülk-i fenâyız
Behiştî (38^b)

Yazılmış ism-i a'zam vechine şâhum kitâb-âsâ
Kelâmu'llâh-ı nâtıkuñ söz nedür intihâb-âsâ
Nabi (40^b)

Kangı dilber cevır iderse 'âşık-ı şeydâsına
Söz budur bi'l-ittifak 'âsi olur Mevlâsına
Baki (41^a)

matla'lı şiirler, şairlerin divanlarında yer almamaktadır. Fuzuli başlığı altında yer alan ancak mahlas beyiti bulunmayan (46^a) varak numaralı gazel de Fuzuli divanında bulunmamakta. Bunların dışında yayımlanan divanlarda bulunmayan şiirler dipnotlarda belirtilmiştir.

Ayrıca bazı şiirler mecmuada ve divanda farklı beyit sayılarıyla yer almaktadır.

Mecmuada,

ÖAceb bilsem dil-i şeydā ne buldı bî-vefālardan

Sitemdür dā'imā hōd gördi kim hep pür-cefālardan

matla'lı gazelin başlığı ve mahlas beyti yok, şairi de bilinmemektedir.

Mecmuada hece ölçüsü ile yazılmış bir şiir de bulunmaktadır:

Sen seni bil sen seni saña gerekse seni

Sen seni bulmayınca bilemezsin sen seni

Rûhî (7^a)

matla'lı, Rûhî'ye ait ama yayımlanan Rûhî divanında yer almayan şiirin ölçüsü, 7+7=14'lü hece ölçüsüdür.

Mecmuada (51^b) nolu varakta yer alan ÖAskerî'ye ait şiir, Tercî'-Bend olduğu halde “Muaşşer” olarak başlıklandırılmıştır.

Nûshada ayrıca Derdî'ye ait bir gazel, bir tür şehrengiz sayılabilir:

Nāzenîñ hūbları çok nāmı Sağızdur anuñ

Māh-rûlar dolı her tarafı cennet-vār

beyti buna işarettir.

Şiirler incelendiğinde bazı şiirlerin de şairlerinin belirtilmemiş olduğu görülmektedir. Ayrıca şiirlerin pek çoğunda ciddi vezin kusurları bulunmaktadır. Bazı mısralarda vezne göre eksik kelimeler varken bazı mısralar fazla kelime barındırmaktadır. Bu sebeple vezne uyması için bazı dizelerde kelimeler takdim ve tehir yapıldı.

3.3. Şiirlerin Şair adı ve Metin Numaralarına Göre Sıralanması

ÓĀlī: 133-213

Āgehī: 251-269

ÓAhdī: 295

ÓAskerī: 339

ÓĀtīf: 062-277-280

ÓAvnī: 094

Āzerī: 258

ÓAzmī: 212

Bāqī: 002-018-027-031-033-034-036-037-038-039-068-125-145-147-157-
187-199-203-217-221-264-287-303-305-309-317-319-320-322-323

Behīštī: 137-224-271

Belīgī: 070

Beyānī: 331

Bezmī: 262

Beqlī Girāy: 270

Cehdī: 227

Cevrī: 003-148-218

Ciddī: 046

Cinānī: 335

Derdī: 035

Derūnī: 218

Emīnī: 257-284

Emrī: 341

Enverī: 291

Fā'izī: 072-301

Fāzlī : 250

Fedāī: 030

Fennī: 040-286-289-297

Ferīdī: 024

Fevrī: 010

Feyzī: 134-138-183-185-189-190-198

Figānī: 108-266
Fuzūlī: 126-144-165-169-171-173-177-181-186-252-313-326
Ġafūrī: 240
Güvāhī: 241
Ĥasbī: 118
Ĥāletī: 245
Hāmid: 061
Ĥayālī: 090-114-131-244-324-325
Ĥayretī: 008-097-100
Huldī: 215
HuṣūŖī: 011
İbn-i Kemāl Pāṣā: 340
İdāmī: 243
Ŗİsmetī: 001
Ḳabūlī: 041-055
Ḳādī: 079-084-091-092-095-099-116-132-135-139-143-150-152-167 -168-
170-171-174-178-182-302-308-311-314-318
Ḳalenderī: 042
Ḳayġusuz: 071
Ḳuṣūrī: 268
Kelīmī: 085
LaŖlī: 255
LāmiŖ: 192
Laṭīfī: 332
Lebīb: 207
LemŖī: 272
Maḳālī: 336
Medĥī: 007
Mesīhī: 242
Muĥibbī: 077-202
MuŖīdī: 086
Murād: 130-334

MutîŖi: 248

Müşfikî: 076

Nâbî: 063-115-141-166-179-254-260-273-283-304-307

Nâdirî-i Evvel: 087-102-106-136-163-176-315

Nâdirî-i Şânî: 105-107

Nahîfî: 281

Nâ'ilî: 064

NaŖî: 160

NefŖî: 004-022-026-028-089-111-153-154-193-234-238-239

Necâtî: 053-093-101-312-321

Nermî: 228

Nesîmî: 052-075-081-236

NevŖî: 146-274

Niyâzî: 078

Râgîb: 104

Rahmî: 330

Revânî: 029

Rızâ'î: 073-110-120

Riyâzî: 054-103-122-124-265

Rûhî: 005-006-009-012-013-014-015-016-017-019-020-021-023-045-096-
109-113-128-142-149-195-200-201-204-205-210-237

Şâbirî: 187

Şâbit: 049-051-056-058-066-073-088-098-112-123-127-151-156-159-162-
164-175-180-184-194-211-220-232-235-246-249-253-259-285-288-290-292-
300-306-310-316

SaŖî: 057

Şâfî: 279

Şahâbî: 293

Şâhib: 191

Şânî: 275

Şavtî: 229-230

Selâmî: 329

SemÓj: 215
Ŝenā'j: 338
Seyyid-i Ĥākīm Mısrj: 276
Sırrj: 225
Sinānj: 232
Sultān Murād: 328-334
Sultān Mušťafā: 333
Sūzj: 214
Ŝehdj: 299
Ŝehrj: 206
ŜemÓj: 158
Ŝemsj: 025-121-256
Ŝerifj: 044
Ŝuhūdj: 231
Tālib: 050
TāliÓj: 032
Tıǵj: 043-129
ÓUbeydj: 155
ÓUlvj: 080
Vaĥdetj: 047-067-069-209-337
Vechj: 208
Velj: 048
Veysj: 267
Yaĥyā: 065-117-119-196-197-222-226-261-263-278-282-294-296-298
Yūsuf Abdāl: 082-083
Žikrj: -223
ŽaÓfj: 140
Žariťj: 060
Zıver: 059-161-247
Şairi Bilinmeyen: 327

4. Metnin Kurulumunda Dikkat Edilen Hususlar

- Şiirler Latin alfabesine aktarılırken transkripsiyon harfleri kullanıldı.
- Vâv-ı madûle olan yerlerde “ ~ ” sembolü kullanıldı.
- Şiirlerin, mecmuada hangi varakta yer aldığı dipnotlarda gösterildi. Tüm şiirler ve beyitler numaralandırıldı.
- Mecmuada vezin kusurları bulunduğundan bazı karînelerden yola çıkılarak gerekli yerlerde metin tamiri yapıldı. Bu tamirler “[...]” sembolleriyle gösterildi.
- Mecmuada vezin gereği bazı düzeltmeler yapılırken bazı fazla hece ve kelimeler atıldı.
- Şiirler çevrilirken mecmuadaki dizilim esas alındı.
- Şiirler, vezinleri ve bahirleriyle birlikte verildi.
- Mahlaslar büyük harflerle yazıldı.
- Metinde geçen özel isimlerin baş harfleri büyük yazıldı.
- Mecmuadaki şiirler, divanlarda var olan şekilleriyle karşılaştırıldı. Mecmua ve divanda farklı olan kelimelerden vezne ve anlama uygun olanı tercih edildi. Farklılık olmayan yerlerde, şiirlerin mecmuadaki şekilleri göz önüne alındı.
- Metnin kurulumunda Eski Anadolu Türkçesi dil özellikleri göz önünde bulundurulmakla beraber şairlerin yaşadığı dönemin dil özellikleri de dikkate alındı. Mecmuada yer alan Arapça ve Farsça mısra ve ibareler, Latin alfabesine aktarılmadan olduğu gibi alındı.
- Mecmuada şiirlerin genellikle başlığı bulunmaktadır. Bu başlıklar Latin alfabesine aktarılarak mecmuada olduğu gibi şiirlerin üst kısımlarına yazılmıştır.
- Mecmuada yer alan şiirler, bulunabilen divanlarla karşılaştırıldı ve dipnotta divanda kaçınca şiir olduğu gösterildi. Örn: Divan: g.157

TRANSKRİPSİYONLU METİN

001.

Mefā'Öilün Mefā'Öilün Mefā'Öilün Mefā'Öilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Öİsmetî

1. Hevāyî meşreb olsa göñlüm eyler dil-rübādan hāẓẓ
Hevāyîdür bu göñlüm çün ider [bād-ı] hevādan hāẓẓ
2. Ne deñlü haste ve biçāresi olsañ şafā eyler
ÖAcebdür eyler imiş dil-rübālar mübtelādan hāẓẓ
3. Lebün emdür şifā-sāz[un] ola şāyed bu bīmāra
Tabībim hōş bilürsin haste eyler [çün] devādan hāẓẓ
4. Ser-i kūyunda feryād itmek olmasun Öaceb cānā
Gül-i nevreste eyler bülbul-i nağme-serādan hāẓẓ
5. İrişse vaqt-i gül devr itse sāgar bir şafā itsem
Olinur ÖİSMETİ hengām-ı gülde çün şafādan hāẓẓ

002.

Mefā'Öilün Mefā'Öilün Mefā'Öilün Mefā'Öilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Naẓire-i Bāķî

1. N'ola gelse dil-i mecrūha derd-i dil-rübādan hāẓẓ
İder haste ne deñlü nā-ümîd olsa devādan hāẓẓ
2. Ğam-ı Öişkuñ cihān mülkinde buldum şād-mān oldum
Kişi ğurbet diyārında idermiş āşinādan hāẓẓ

001. 1^a

* “Öaceb olmasun” vezin gereği yer değıştirmiştir.

002. 1ª Divan: 223

3. Şafā-yı cām-ı la'Ölinde ne hālet kesb ider şūfī
Ki tab'Öı bī-meẓāk itmez şarāb-ı dil-güşādan hāẓẓ
4. Kazārā [kim] olur mā'il güzeller Öāşık-ı zāre
Tabīb olanlar elbette iderler mübtelādan hāẓẓ
5. İlāhī tab'Ö-ı BĀKİden rüsūm-ı gayrı mahv eyle
Ki aslā kalmaya kalbinde naşş-ı māsivādan hāẓẓ

003.

Mef Öü lü Me fā Öi lü Me fā Öi lü Fe Öü lün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Cevri

1. Bir dil ki hemişe sürinür hāk-i rehünde
Elbette yir eyler ser-i zülfün siyehünde
2. Reşk eylememek dillere mümkün mi cinānuñ
Gördükçe ser-i zülfünî taraf-ı külehünde
3. Çıkdukça temāşāya o mestāne nighle
Rüstem duramaz karşıña neẓẓārehünde
4. Cāndan keser ümmidini Öālem bakışundan
Şemşir-i kazā var[dur o] dest-i nighünde
5. Mest-i mey-i Öışkam dü-cihāndan haberüm yok
CEVRİ bu kadar lütfunı görmiş günehünde

004.

Mef Óū lū Me fā Óī lū Me fā Óī lū Fe Óū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Nažire-i NefÓī

1. Biñ nāfe mi var her ham-ı zūlf-i siyehünde
Bu bŷy-ı dil-āviz nedŷr hāk-i rehünde
2. Olmaz mı dil ol kākŷl-i fettāna giriftār
Biñ fitne nihān olmasa zır-i kŷlehünde
3. Sensin yine hŷsn ile ser-efrāz ger olsa
CemÓiyyet-i hŷbān-ı cihān cilvegehünde
4. NEFÓī gibi elden koma dāmān-ı Hudāyı
Var ise bağışlar saña o çok gŷnehünde
5. Her kime nažar kılsañ olur saña giriftār
Bir cāzibe-i hŷs-i ziyā var nighünde

005.

Fe Óī lā tŷn Fe Óī lā tŷn Fe Óī lā tŷn Fe Óī lŷn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Rŷhī

1. Dime kim çāre-i defÓ-i ğama fursāt yokdur
Sende iy şŷh-ı [cefā]-pişe mŷrŷvvet yokdur
2. ÓArza muhtāc nice derd elemŷm var velī
Ayağŷn tozına yŷz sŷrmeye fursāt yokdur

004. ·1^a Divan: g.109

* 4.1b "-āver" Metin

* "muahhar"

* "muqaddem"

005. ·1^b

3. Yāver itmem diseler ğamzeñ ider mihr ü vefā
N'eylerem pādişehüm sende bu Óādet yokdur
4. Şevķ-i mihrünle ölürsem yüzüme bakmazsın
ÓĀşıñā □errece albünde maabbet yokdur
5. ÓĀķıbet RŪĤıyī itdün ser-i kūyuñdan dūr
Ramsız tā'ifesiz sizde mūrūvvet yokdur

006.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

RŪĤı

1. Sen civān yolına cān virmeye idām idenün
Vāķıf ol hāline avālini ilām idenün
2. Tālib-i ramet iseñ terk-i diyār kıl cānā
Revişi pāk gerek davı-yi İslām idenün
3. Şanma İsmā'ıl'e rām ola gider ol fikri
Nesine sım ü zer ol sım-teni rām idenün
4. Bir iki gün elemün çekdük uşandık cāndan
Nic'olur hāli bu vırānede ārām idenün
5. RŪĤıyā hālini cāna nice malūm itsün
Ĥadd-i ğāyeti mi var hālini ilām idenün

007.

Mefā 'ilün Mefā 'ilün Mefā 'ilün Mefā 'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Medhî

1. Kucağumda yidirüp yâre güftârı ben öğretedüm
Okutdum Şâhidîyi pend-i ÔAttârı ben öğretedüm
2. Küçücükten öper ohşar iken nâz ile bislerdüm
Bu istignâyı ol şüh-ı cefâkâra ben öğretedüm
3. Şabâ veş günde biñ kerre tolanırdum ser-i kûyuy
Dirigâ hâne-i dildârı agyâre ben öğretedüm
4. Mey-iÔışk ile pür olsun diyü feryâd ider hem sâz
Kulağuy bura bura çeng-i şeş-târı ben öğretedüm
5. Yazup mecmûÔaya MEDHÎ dil-i Ôuşşâka vaķf itdi
Zamâne şâÔirine nażm-ı eşÔârı ben öğretedüm

008.

Mefā 'ilün Mefā 'ilün Mefā 'ilün Mefā 'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Ôayretî

1. Seni cāndan sevenden kaçma gel yâr ol benüm körpem
Vefâlu Ôâşıkâ yâr-i vefâdâr ol benüm körpem

007. 1^b
008. 1^b Divan: 323

2. Dil-âzâr olma dildâr ol vefâ mülkine serdâr ol
Kim âzâd ol benüm cānum hem âzâr ol benüm körpem
3. Ne şorarsın melâlümden ğamından infîŴâlümden
Güzel sevseñ de hālinden haberdâr ol benüm körpem
4. Yürirsın şimdi âzāde getürmezsin beni yāda
Hele bir boyu şimşāde hevādâr ol benüm körpem
5. Duyasın ĤAYRETİ-bende ne yüzden düşdi bu bende
Kemend-i Őışķa bir sen de giriftâr ol benüm körpem

009.

Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / - - -

Rūhî

1. Nām u şānuñ ne belādur bize қaydın çekmek
İçelim Őāleme rüsvāy olalım n'olsa gerek
2. Cigerün pāreledi tiğ-i ğam āh eylemedün
Āferin iy dil-i nālān var imiş sende yürek
3. Bu letāfet bu melāhātle ki ārāstesin
Ne beşer demek olur saña hābībüm ne melek
4. Öldürürsın yoluña cān viren üftādelerün
Қatı bî-rahm güzelsin hele inşāf idicek
5. İşiginden beni redd ideli ol mihr-i münîr
RŪĤİyā Őerrece gelmez gözüme çarh-ı felek

010.

Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Fevri

1. N'ola sen germ olup dirseñ muŐanber bir gülüm vardur
Benim de derd-i āhumdan başumda sünbülüm vardur
2. Benefşe zeyn idersin sen hatuñda Őārızuñ üzre
Benüm de ғанlu dāğumdan nice tāze gülüm vardur
3. Dehān bāğında bitmiş tāze ğonceñ varısa iy gül
Göñül dirler benüm de bir nevā-keş bülbülüm vardur
4. İçersin mey gibi sen Őāşıq-ı şūrīdeler ғанın
Benüm de ғанlu yaşumdan iki şişe mülüm vardur
5. Hatuñ erişmeden gel žulm idüp FEVRİyi öldürme
Benüm Őömrüm benüm cānum ölüm vardur ölüm vardur

011.

Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

HuşūŐi

1. Görmeye cānā cemālün dīde-i cān muntažır
Yollara bağar durur bu çeşm-i giryān muntažır
2. Hāk-i pāyūñ tūtiyādur dīde-i Őuşşāğa kim
Gel ғadem-rencīde ғıl kim cümle yārān muntažır

3. Şanma ki encüm durur çarh üzre iy māhum seni
Görmeye biñ çeşm ile gerdün-ı gerdān muntażır
4. Bezm-i rindāne ayağ baßsun diyü her şubh-dem
Cām-ı şahbā dıdesin idüp dolu kıan muntażır
5. Defter ü dıvāna tahrıır içün eşÓārum benüm
ŞāÓirān-ı memleket İrān ü Furan muntażır
6. Gerçi cān verdi HUŞÜÓİ intiżāruñla veli
Gözleri açuk kıalup sen şāha el-ān muntażır

012.

Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Rūhî

1. Tılısm-ı cehli bozdum ejder-i nefis oldu mağlūbum
Ĥaķıķat gencine irdüm müyesser oldu matlūbum
2. Yolında çekdü[gü]m hicrānı bildi geldi insāfa
Terahhūm kııldı ben miskīnine rām oldu mahbūbum
3. İki cānibden ülfet hāşıl oldu bir yere geldik
Ben oldum Yūsuf'a Óāşık ki ol Óışık ile YaÓķūbum
4. Göñül ser-levhasından zā'il itdüm māsivā naķşın
Ĥudā-yı lā-yezālūñ naķş-ı mühri oldu mektūbum
5. Rumūz-ı lā-yezāle'l-Óıde mażhar düşdüm iy RŪĤİ
Eniş-i ehl-i hāl olsa n'ola bu şıÓr-i mergūbum

013.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Rūhî

1. Senden ayruya düşerse dil u cān kıan olsun
Bu cihān hūbları hep saña kıurbān olsun
2. Olmayan seyrine kıānıÓ senūñ iy mihr-i mūñır
ÓÖmri olduķça esır-i ğam-ı hicrān olsun
3. Niçe bir ğayre vefā eyleyesin iy kāfir
İşimüz buncaya dek nāl u efgān olsun
4. ÓĀlemi kıırdı o kāfir meded Allāh meded
Göñline merĥametūñ šal ki müselmān olsun
5. Kim kıaçar yolına cān vermeye iy rūh-ı revān
Tek hemān RŪĤİ-yi dil-ĥasteye bir fermān olsun

014.

Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Rūhî

1. Nūktedānsın nev-civānsın hūbsın mergūbsın
Her ne deñlü cevır iderseñ eyle kim maĥbūbsın
2. Gösterirsin meskenet Óuşşāķa bilmezler ki sen
ÓĀlemūñ fettānı bir şūh-ı cihān-āşūbsın

013. 2^b

014. 2^b

3. İltifâtun kesme bizden kim tarîk-i Ŗışķda
Tâlibinüz saña sen şâhum bize matlûbsın
4. Tıfldur ol gonce-i ter vechi var kılsa hîcâb
İy dil-i şûride sen bilsem neden maâcûbsın
5. Ağlamak Ŗuşşâķ içündür RŪĤİyâ ķan ağla kim
Yûsufundan ayru düşmüş sen de bir YaŖŖûbsın

015.

Me fâ Ŗî lün Me fâ Ŗî lün Me fâ Ŗî lün Me fâ Ŗî lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Rŭĥî

1. Ėam-ı zŭlfünle dil sevdâ olup dîdârına nâżır
N'ola ahvâlimüz bilmem ne sen müşfik ne ben sâbir
2. Gönŭl feryâda geldikçe Ŗaceb mi şâdmân olmam
Benüm derdüm saña mahfî senŭ ĥüsnŭn baña žâhir
3. Ne mümkindür senŭnle ġayrılar bezminde Ŗiş itmek
Baña bir ĥâlice yer olsa varsam ağlasam vâfir
4. Ayaġun öpmede bî-iĥtiyâruz şart-ı Ŗiş odur
Ki bizden vâķiŖ olsa cŭrm senden Ŗafv ola sâdir
5. Ėam-ı hecr-i tarîk-i Ŗışķda Ŗâşık belâ bilmez
Belâ oldur ki dildârı ola bî-rahm bir kâfir
6. Başında olmaya illâ hevâ-yı bî-ķarâr Ŗâşık
Elinden gelmeye illâ şikest-i şîşe-i ĥâtır

* 4.1 "Tıfldur o gonce-leb..." Metin

7. Lebün derdinde zühhāduñ elinden cām-ı mey gítmez
Niçe şabr eylesün RŪĤİ [ki] hem rind ola hem şāŖir

016.

Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

RŪĤİ

1. Kim ki kıldı reşk idüp cānānumı benden cüdā
Sen anuñ Yā Rabb eyle cānını tenden cüdā
2. Sen sen ol vālī-yi Ŗālī subŖ kim erbāb-ı nażm
Ėonce veş dem-bestedür şırın maķālından cüdā
3. ŖĖrızuñdan ayru feryād eylesem Ŗayb eylemeñ
Bŭlbŭl efgān eylemezdi olmasa gŭlden cüdā
4. Rŭzgār elvirmedi çŭn n'eyleyem bilmem beni
Rŭ-siyehler kıldılar ol şemŖ-i rŭ-tenden cüdā
5. Ėonce veş şan ile bağrum toldı Ėamdan ağla kim
Olduñ iy dil gŭl gibi bir pāk-i dāmenden cüdā
6. RŪĤİ-yi bī-çāreyi Ŗldŭrse miĥnet Ėam degŭl
İy efendŭm tek dururken kim olur senden cüdā

017.

Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Rûhî

1. Nice gündür ki o mâh-Ôâlem-ârâdan haber gelmez
Dili irsâl iderdüm qorqaram ol da gider gelmez
2. TaÔalluq eyleyen zülfünle n'eyler mansıb u cāhı
Anuñ dünyā vü māfīhā gözine kıl qadar gelmez
3. Çıqarma medh ile ağıyār-ı bed-k[ird]ārı eflāke
Yoluñda Ôāşıq-ı zāruñ dime göñlüne yer gelmez
4. Ne Ôuşşāka vefā eyler ne ağıyāra cefā eyler
O tıfl-ı nāz u perveruñ elinden hayr u şer gelmez
5. Belāgatle gidenler bunda tahşıl itdiler cümle
Cihāna yoħsa iy RŪĤÎ gelen šāhib-hüner gelmez

018.

Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Bāqı

1. Var iken kūyuñ ki seyr-i bāğ-ı Ôuqbā bundadur
Cennet evsāfuñ kıılır vāÔiz temāşā bundadur
2. Ĥūr-ı Kevşerden mey ü mahbūb ise maqşūd eğer
ÔAyş u nūş esbābı hep hāzır müĥeyyā bundadur

017. 3^a

018. 3ª Divan: 157

3. Mürdeye cânlar virür bîmâra şîhât leblerün
Hikmet-i Lokmân u iÖcâz-ı Mesîhâ bundadur
4. Zülfün el bir eyleyüp turreñle pinhân itdiler
Hâtem-i dil hâsılı ya andadur ya bundadur
5. ÖĀķibet kim ser-fürü kılmaz gedâ vü şâhdan
Bârgâh-ı ÖıŖķa kim aÖlâ vü ednâ bundadur
6. Hây u hüy-ı hânķâh u naÖre-i mestânen
Hep vişâlün küncidür maķşüd ġavġâ bundadur
7. İctinâb it şohbet-i ehl-i riyâdan BĀĶıyâ
Kim rızâ-yı Ĥâzret-i Bârî TeÖâlâ bundadur

019.

Fe Öi lâ tün Fe Öi lâ tün Fe Öi lâ tün Fe Öi lün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Rûhî

1. Gerçi evvel leb-i laÖlünden irer câna şafâ
Şonra ammâ hatı sevdâsına düşmek ne belâ
2. Öldürüp kanımuza şanma bulaşdurmuş elün
Bizi öldürdüġi içün destine yakmış hînnâ
3. Nedür ol zülf-i girih-gîr o müselsel kākül
Ķılca noķşânları yok birbirinden aÖlâ
4. Dirler ölmüş ġam-ı hecrünle yolunda aġyâr
Umaram ki yalan ise daġı gerçek ola

5. Gelse hattı bizi kırtarsa belādan dirken
RŪĤİyā geldi hattı oldu belā üzre belā

020.

Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

RŪĤİ

1. Halās eyle belā-yı hecrden al cānumı Yā Rab
Müyesser eyle yāhūd vuślat-ı cānānumı Yā Rab
2. Baḡa künc-i belā vü miĥnet-i hicrānı çekdürme
Şafā-yı vaśl ile şād it dil-i nālānumı Yā Rab
3. MetāŐ-ı vaślına cān naĥdini virmekdi peymānum
Hilāf itme reh-i Őıŝķuḡda ol peymānumı Yā Rab
4. Dil-i miĥnet-güzārı tıŝe-i ḡahr eyledi vırān
Yed-i lŭtfuḡla ābād it dil-i vırānumı Yā Rab
5. Tutuŝdum yaĥdı yandurđı beni nār-ı ḡam-ı firkat
Göḡülde sākin eyle āteŝ-i sŭzānumı Yā Rab
6. Ğubār-ı KaŐbe-i maĥśŭd kim kuĥl-ı hidāyetdür
Mücellā it anuḡla dıde-i giryānumı Yā Rab
7. Bedenden cānum al RŪĤİ gibi kırtar beni ḡamdan
Müyesser eyle yāhūd vuślat-ı cānānumı Yā Rab

021.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Rūhî

1. Būlbülem ruhların iy gonce gülistānumdur
Tūtiyem ĥab-ı nebātun şekeristānumdur
2. Cān komaz kimsede dirler ise lîk incinme
Ŗo ne dirlerse disünler o benüm cānumdur
3. Gözlerümden dökülen eşk-i firāvāna sebep
Dehenümden çıkan āh-ı şerer-efşānumdur
4. Öldürürsem de seni lā dime dirse dildār
Diyemem her ne cefā eylese cānānumdur
5. İtse biñ pāre eger tîğ-i maĥabbetle beni
Yine rūhum yine cānum yine sultānumdur
6. Severem neyleyeyem ayrılamam Ŗışkından
Tende cānum cigerüm şinede imānumdur
7. Nesiyem ben anun iy RŪĤÎ kuli çākeriyem
O benüm nemdür efendüm şeh-i zî-şānumdur

022.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Nef'Ói

1. Ğamze-i tiğ-keş ü çeşm-i sihr-sāzına bak
Kaşd-ı cān eyler iken şivesine nāzına bak
2. Qahrmān qarşu durur mı gör o müjgānlarını
Leşker-i ğamze-i mest-i siyeh-endāzına bak
3. Fitnede turrelerinū yed-i tūlāsını gör
Şivede ğamzesinū sihrine i'Ōcāzına bak
4. Nice ārāstedür şive ile ser-tā-pā
Rūzgāruñ hele ol dilber-i mümtāzına bak
5. Ğamze-i nergis-i maḥmūrların seyr eyle
Cilve-i serv-i sehī-ḳadd-i[ser-]efrāzına bak
6. Var mı NEF'Óİ gibi üstād-ı sūhan inśāf it
İhtirā'Ō-ı ḳalem-i nādire-perdāzına bak

023.

Me fā Ói lūn Me fā Ói lūn Fe Óū lūn

Hezec + - - - / + - - - / + - -

Ruḥi

1. Kerem deryāsı Defterdār Efendi
Ki yokdur lutf-ı iḥsānına sāḥil

022. 3^b Divan: g.64

* 1.1 "...çeşm ü sihr..." Metin

023. 4^a Gazelin matla beyti yok.

2. Şahāvet ıssı hem kân-ı mürüvvet
ÔAtâ vü lutfi cümle nâsa şâmil
3. Kânı zâtı gibi ehl-i maÔârif
Cihâna gelmedi bir böyle kâmil
4. Dükenmez niÔmeti ihsân-ı cûdı
Ki dünyâ halkı ola cümle âkil
5. Naẓar kılsa n'ola ben hâk-i pâye
Olur âb-ı zülâl alçağa mâ'il
6. Şehâ evsâf-ı medhûñ hatm olunmaz
Niçe yüz olur ise dahı nâķil
7. Hudâ-yı Żü'l-Celâl iy dil vücûduñ
Hatâdan şaķlasun dâ'im duÔâ ķıl
8. FulûÔ idüp saÔâdet şemsi her gün
Sehâb-ı âb-ı ğadr olmaya hâ'il
9. Piyâde ķaldı şâhum RŪĤı bendeñ
Anı atlandur olsun tâ ki râhîl

024.

Me fâ Ôî lün Me fâ Ôî lün Me fâ Ôî lün Me fâ Ôî lün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - -

Bî-noķta

1. O laÔl-i sūkker-âsâ hem mümessek hem mükerrerdür
MuÔattar kākülünle kām-ı Ôâlem hem muÔattardur

2. Dem-i rahm-ı keremdür server-i la'Ölün dile emdür
Meded âlâm-ı derd-i mihr ile hâlüm mükedderdür
3. Eger ki kâr-ger olmasa âhum tañ degül aślā
Dil-i dildârı gör kim serd ü muhkemlikde mermerdür
4. Melekde bilemem ki var ola aña mu'Öadil rû
O meh-rû anladum va'llâhi kim rûh-ı muşavverdür
5. Devâdur hem-demi kârı FERİDİ âh u vâh olsa
Vişâlünle Öadû mesrûr ol[ur] derdünle inlerdür

025.

Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Şemsi

1. Bir gerekdür hâne-i dilde yaraşmaz yâr iki
Bî-vefâ olursa olsun olmasun zinhâr iki
2. Ki cemâlün hükm ider cān u dile gāhı gamun
Görmedik bir çalÖada cemÖ olduğun dîzdâr iki
3. Dilde tiğün var iken gamzen dahı gönderme kim
ÖAskeri eyler perişân olıcağ serdâr iki
4. Kaşların tuğra çeker Öuşşākı zülfün bend ider
Mülket-i Rûm içre cānā olımaz hünkâr iki
5. Eyledi bāzâr-ı Öişkuñda saña cānuñ fedā
ŞEMSİde ikrâr birdür eylemez ikrâr iki

026.

Mef Óū lū Me fā Óı lū Me fā Óı lū Fe Óū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

NefÓı

1. Vuşlat hevesin қо gam-ı hicrān ne belādur
Var tālib-i derd ol yūri dermān ne belādur
2. Dā'im dolaşup gezme ser-i kūyında yārūn
Bilmez misin ol āfet-i devrān ne belādur
3. Āh itmemege çāre mi var Óāşık-ı bî-tāb
Ĥabs-i nefes ü çāk-i girībān ne belādur
4. CemÓiyyet-i hātır mı kalur Óāşık olunca
İllā [ğa]m-ı gışū-yı perişān ne belādur
5. Dünyāyı girişmeyle eşir eyledi bilmem
Cādū mıdur ol gamze-i fettān ne belādur
6. Göz ĥabsine şaldı dili mestāne nighle
Bir kūşede meyhāne vū zindān ne belādur
7. Biz rind-i sebük-bār-ı cihānız bize hem-dem
Rind olmayıcağ şıķlet-i yārān ne belādur
8. Var ĥāk-i reh-i ehl-i dil ol kaçma sitemden
Erbāb-ı dile gayret-i aķrān ne belādur
9. NEFÓı sözini vird-i zebān eyledi Óālem
Şimden girü yā defter ü dīvān ne belādur

026. 4^b Divan: g.43
* "ħabs u nefes" Metin

027.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Bāķi

1. ÓIşkınuñ zaĥmeti ĥod cānuma raĥmetler idi
Dōstum cev̄r ü cefālar da ne zaĥmetler idi
2. Kāşķi cānı şaçuñ dārına berdār itsen
Ĥākden refÓ idi bī-çāreye rifÓatler idi
3. Āşinā olmasun aġyār ile dirdüm cānā
Çekdügüm derd ü belālar hep o ġayretler idi
4. Gelse ol şūĥ-ı cefā-pişe dil-i vj̄rāna
Ĥalḡ-i ĥazınūmi bir pāre mūrāmetler idi
5. Ten-i BĀĤIyi ser-ā-pā kılcum pārelese
Şöyle va'llāhi begüm cānına minnetler idi

028.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

NefÓi

1. Eşķ ile sıñedeki şerĥayı nem-nāk ideriz
ÓĀşıkuz mihr ü maĥabbet yolını pāk ideriz
2. Kendimüzden ne ķadar bī-ĥaber itse bizi ÓIşķ
Ol ķadar zevķ-i ġam-ı fıřķati idrāk ideriz

027. 4^b Divan: 502

028. 4^b Divan: g.48

3. Çekmesün diyü ta'ab girmedi peykân dile
Tîrine karşı durup şinemizi çāk ideriz
4. Yine sen istediğün yirde gezersin güzelüm
Cismimüz yok yire yolunda hemân hāk ideriz
5. Nażmımızla n'ola kılsak gamı şevke tebdîl
Zehri iy NEF'Ū biz efsûn ile tiryāk ideriz

029.

Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün Fe Ŗū lün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

Revānî

1. Yine almış eline lāle cāmı
Cihāndan almağ için intikāmı
2. Dönüp yāri öper meclisde her dem
Piyāle başı açık bir hārāmı
3. Baņa yiter hayāli rūy-ı yārūñ
Bağışladum saña Mısırla Şāmı
4. Namāz içinde gördüm ol nigārı
Dönüp benden yaņa virdi selāmı
5. REVĀNÎ-kem-tere baķmazdı hergiz
Göremeseydi beş beyti Nizāmı

030.

Me fā Ői lün Me fā Ői lün Fe Őū lün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

Fedāi

1. Şu kim ğamzeñ oğından oldu ĥālī
Mükedderdür anuñ ğāyetde ĥālī
2. Beni kırtarmaduñ zülfün ucından
Ölürsem boynına anuñ vebāli
3. Şu deñlü çekmişem laŐlün belāsın
Naşīb olmadı hergiz baña balı
4. Ayağa dökdi meclis içre kıanum
Baña çokdur anuñ bu resme āli
5. FEDĀİ tālīb-i esrār-ı Őışk ol
N'idersin isteyüp māl ü melālī

031.

Me fā Ői lün Me fā Ői lün Fe Őū lün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

Bākı

1. Cemālün āfitābından alup nūr
Meh-i tābāna döndi cām-ı billūr
2. Sūrāĥi hem-nişinün hem-demün cām
Niçün ben cürŐa gibi atılam dūr

030. 5^a

031. 5^a Divan: 132

3. Cemālün şem'ine döymeZ göñüller
Tecellî nûrına şabr eylemez Fûr
4. Gehi vuşlatda Óāşık gehi mehcûr
Bu dünyâdur gehi mâtem gehi sûr
5. Şacı zencîri sevdâsınun BĀQI
Begüm dîvânedür dîvâne ma'Özûr

032.

Mef' Öû lü Me fâ Őî lü Me fâ Őî lü Fe Öû lün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Fāli'Őî

1. İy dîde ciger kıanını durmayup ezersin
Benzer ki yine yâre yeni nâme yazarsın
2. Dil-teşnelerün çāh-ı zenehdânına şaldun
ÓĀşıklara niçün şanemâ kıuyu kıazarsın
3. Hāk-i rehinün □errece tozın göremezsın
İy bād-ı şabā yıl gibi olup ne gezersin
4. İy eşk yumuşadır iseñ göñlini yārün
ÓĀlemde hemān sikkeyi mermerde kıazarsın
5. Yazma yañılup FĀLİ'ŐĪ şî'Őrinde raķîbi
Zinhār añayum dime hemān beyti bozarsın

033.

Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Bâkı

1. Dilâ bülbül şanurdum ben hemân gülşende dildâde
Belâ bu güllerün ruhsârına şeb-nem de üftâde
2. Numûne gonçe-i gülşen leb-i rengin-i Şırîne
Nişâne lâle-i şahrâ dil-i hünîn-i Ferhâde
3. Disem bir bûse vir cânâ dir ihsân itdi mi Leylâ
Cemâli bâğınun şeftâlûsın Mecnûn-ı nâ-şâde
4. İştîdik âhiretde hür u Kevşer var imiş ammâ
Nażır olur mı hey şûfı mey ü mahbûba dünyâda
5. Sözüml anla muğannî nağmesin güş etme iy BÂKİ
Ġarez saña naşîhatdur kulağ tut kavı-i üstâde

034.

Mef Óû lü Fâ Ói lâ tü Me fā Ói lü Fā Ói lün

Muzâri - - + / - + - + / + - - + / - + -

Bâkı

1. Yazdı bahâr âyet-i hüsnün ders-i varak
Gül muşhafında okudı bülbül sebak sebak
2. ÓIşık[un] yolında bulmadı dil emn ü rahâtı
Tâtâr-ı gamzen eyledi yağma konak konak

033. 5^b Divan: 449

034. 5^b Divan: 242

3. Yād-ı lebünle Ŗişret içün būstanlara
Hemān çekildi bāde-i gül-gün kıbaķ kıbaķ
4. Dün gice ol ğazālı kaçırırır rakı̄b-i seg
İtler gibi aradı bu gice yataķ yataķ
5. Kıaddün nihālī ruhların ālı gerek bize
Gül deste deste tāze fidanlar kıcaķ kıcaķ
6. Mesken dutalı kūşe-i ebrūda çeşm-i yār
Āşüb u fitne şaķlanur oldu bucaķ bucaķ
7. BĀĶĬ işigi hākine düşmüş niyāz ider
Miskin fütāde Ŗāşık-ı bī-dil babaķ babaķ

035.

Fe Ŗi lā tün Fe Ŗi lā tün Fe Ŗi lā tün Fe Ŗi lün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Derdī

1. Giderüp žulmetini şāmun ırışdı çü nehār
Eyledi şāhid-i hūr Ŗāleme Ŗarz-ı dīdār
2. Çeşm ü rüşen ile seyr eyler iken āfāķı
Nāgehān çeşmüme keşf oldu bu şehir-i zer-kār
3. Nāzenīn hūbları çok nāmı Saķızdur anun
Māh-rūlar dolı her tarafı cennet-vār
4. Şeş cihet sūret-i zībālar ile pür olmış
Var ise yeryüzine indi melek nigeħ-vār

* 4.1 "aġyār kilāb" Metin

* 7.1 "ahmaķ ahmaķ" Metin

5. Şehr-i Saķız var ise cennet-i dünyā oldu
İçi ğilmān ile memlū nice biñ bāğçesi var
6. Kimi üftādelerün boynına şalmış zülfün
Kimi Óāşık iken maÓşūk kimi ider āhla zār
7. Kimisi vālih ü ĥayrān kimisi mest-i müdām
ÓAraķ u bāde ile kimi idüp defÓ-i ĥumār
8. Lebi mül beñleri ğulğul şacı sünbül kimisi
Deheni ğonce kimisi ğül-i rengin ruĥsār
9. Derd-i Óışķı şanma DERDİ-yi bİ-çāreye şor
Āteş-i Óışķa anuñ yanmadan özge nesi var

036.

Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Bāķi

1. Eylesün vuslatı dermān dil-i bİmāre meded
Dōstlar işte ben öldüm baña bir çāre meded
2. Zaĥm-ı şinemden oķuñ pārelerün [hep] alma
Dursun Allāh'ı seversen hele bir pāre meded
3. Güher-i cāmı yitürdük bizi ğam öldürüyor
Sāķiyā gel bulıvir ķande ise ara meded
4. İĥtirāz eylemedük aldılar elden cāmı
Vākıf itme şaķuñ ol kimseyi esrāra meded

5. Gice tenhā işigi hâkine yüzler süreyüm
Şağınuñ kimse haber virmesün ağıyâre meded
6. Mededüm qalmadı feryād u fiğān eylemeye
Saña kimden ire iy BĀQĪ-yi bî-çâre meded

037.

Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Bāqī

1. Baña çok cevır itdügiyçün o sipihr-i bî-vefā
Āhumuñ dūd-ı kebūdı uydı ulaşdı saña
2. Eşkümuñ gevherleruñ dizdüm işigi taşına
Yâre Ŗarz idem diyü silmiş rakīb-i bed-liqā
3. Gömgök itdi sille-i āhum sipihrüñ sûretin
Gökyüzine baq inanmazsañ [eger] iy meh-liqā
4. Gözüme Ŗālem görünmez görmesem ruhsārını
ŖĀrızuñ mir'ātidür āyine-i Ŗālem-nümā
5. Ruhlaruñ vafında BĀQĪ bir ğazel nażm itdi kim
Ehl-i diller didiler adına mir'ātu's-şafā

038.

Mef Ŗū lū Fā Ŗi lā tū Me fā Ŗi lū Fā Ŗi lūn

Muzāri - - + / - + - + / + - - + / - + -

Bāḳi

1. Yıllardurur yolunda senün pāy-māldür
Miskın zūlfün ayaḡa śalma vebāldür
2. Maḡrūr olma pādişehüm hūsn-i şūrete
Bir āfitābdur ki serḳŖu'z-zevāldür
3. Ḳadd-i bülend ü ḳāmet-i ŖarŖar-hırām-ı yār
Gülzār-ı iŖtidālde yetişmiş nihāldür
4. Mevzūn ḳaddi şŖŖr-i bülendüm mişāldür
Nāzik miyānı anda bir ince hayāldür
5. Bār-ı bela-ı Ŗışḳa heves itme BĀḲİyā
Zīrā taḡammül itmeyesin iḡtimāldür

039.

Fe Ŗi lā tūn Me Fā Ŗi lūn Fe Ŗi lūn

Cedīd + + - - / - + - - / + + -

Bāḳi

1. Şineḡe Ŗışḳ ile elifler kes
Bilsün ol servi sevdüğün herkes
2. N'ola dilden fiḡān u zār itsem
Dili ucından iḡlemez mi çeres

038. 6ª Divan: 100

039. 6ª Divan: 210

* 1.2 "maḡbūbı" Metin

3. Hākümi kūy-ı yāre irgürdün
Turma iy bād-ı şubh esen ol es
4. Oda yandı hezāruñ āhından
Şanma zeyn oldu güller ile kafes
5. Ŗİşk yolında baş gide BĀQI
Başdan gitmeye hevā vü heves

040.

Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Fenni

1. O meh-rū yanuma gelmez gelür yüz biñ ricālarla
Dili nāçize mi almaz alur ednā bahālarla
2. Fütāde olduğum bilmez bilür ammā ne hāletdür
Gelüp ahvālümü şormaz şorar bir gün vefālarla
3. Görün şūfıyî gam tutmaz dutar destinde peymāne
Netice tāzesiz olmaz olur mā'il riyālarla
4. ŖAcebdür kim baña gelmez gelür ağıyāre varduğda
Bizümle gülşene gitmez gider ol nā-sezālarla
5. O serv-i kaç ayak sürmez sürer ammā nezāketle
Çemende Ŗāşıkuñ görmez yürir şırın edālarla
6. O meh žan eyleme bulmaz bulur itdüklerin bir gün
Kaşusunda raķib dögmez döger gögsün kaçularla

7. Cefâsın şanmañuz çekmez çeker FENNİ-yi bî-çâre
Yine ol şüh terk itmez ider medhün şenâlarla

041.

Me fâ Óî lün Me fâ Óî lün Me fâ Óî lün Me fâ Óî lün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Qabûlî

1. Der-i meyhâne de çün kimsenün desti kabak tutmaz
Şu deñlü bâde-nüş oldum ki el dutar ayak tutmaz
2. ÓAşâ ile içerdî dime başa pîr-i meyhâne
Elinde ihtiyârın başına kimse çomak tutmaz
3. Zeri ol şim-ten mañbûba şarf it yohsa iy Óâşık
Senün ol rûz u şeb koyında yatsa [da] sıcak tutmaz
4. Semend-i hâtırım Óışka tutuldu dime iy zâhid
Har-ı nâ-pâydarı nâ-pesendide ulağ tutmaz
5. QABÛLÎ gevherün kânı maÓârif bî-devâ ancağ
Dür-i naẓm-ı kelâm-ı pâkine kimse kulak tutmaz

042.

Me fâ Óî lün Me fâ Óî lün Me fâ Óî lün Me fâ Óî lün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Qalenderî

1. Kapundan kovma sultânım raqîb-i har yular tutmaz
Düşer ardınca Óuşşâkun [gider] ammâ şemer tutmaz

2. Ser-i kûyından özge âşiyâne ser-fürû kılmaz
Dilâ bu bülbül-i dil degme gülşende maşar tutmaz
3. Döker pâyine ol serv-i revânun nağd-i eşkin dil
Ezelden böyledür âzâde diller şim ü zer tutmaz
4. O [deñlü] gamze[si] ser-tîz cânân var iken şatÖâ
Çemende tîr-i hâr-ı gülşene kimse siper tutmaz
5. Ziyâde rind ister degme hûba mâ'il olmaz dil
ÇALENDER her civâne nâzır olup çeşm-i ter tutmaz

043.

Mef Óû lü Me fâ Óî lü Me fâ Óî lü Fe Óû lün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Tiğî

1. Kaşun ki dil-i cânuma gamzenle oş urdı
ÓÄlemde bugün cevr ü cefâ yayun oşurdı
2. Olmasa eger yârün vişâl ile firâkı*
Destân-ı gam u guşsa-ı Óışkı [kim] oşurdı
3. Gülşende eger meclis-i cânânı göreydi
VāÓiž koyup uçmağı bizi aña oşurdı
4. Aldanma eger tilkülenürse şaňa ağıyâr
Ol kelb kuzucağum dañı bilmezsın o şurdı

043. 6^b

* Vezin sorunu bulunmaktadır.

5. TİĞİye şorarsa eger ol ğamzesi cellād
Ġamzeñ[i] göreli seyf duŖāsın oğurđı

044.

Mef Ŗū lū Me fā Ŗī lū Me fā Ŗī lū Fe Ŗū lūn
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Şerifi

1. Müjgānı ile ol ıaşı ya cāna oğ urdı
İşitdüm didiler ki cefā yayın o ıurdı*
2. Yüz virme raķibe cānā lutf eyle hażer ııl*
Kim ıuzucağum sen dağı bilmezsın o ıurdı
3. Her çin-seher ol dāne-i hāl-i ruh-ı dildār
Şayd itmek içün mürğ-i dili dāmı oğurdı
4. Kūyında bugün görmedüm o hurşid-Ŗizārı
Dil-hastelerüñ birisine Yāsın oğurdı
5. Pür olsa cihān tañ mı şadān ile ŞERİFİ
Taşt-ı feleğē tabŖ-ı kemendāzum oğ urdı

045.

7+7=14 Hece Ŗlçüsü

Rūhî

1. Sen seni bil sen seni sağı gerekse seni
Sen seni bulmayınca bilemezsın sen seni

044. ·7^a

* Vezin sorunu bulunmaktadır.

* Vezin sorunu bulunmaktadır.

045. ·7^a Gazel divanda yok.

2. Ğayna baĝma Óayna baĝ ğayn Óaynuĝ Óaynıdur
Kimi Óaynı ğayn ider n'ider o beni seni
3. Ğayna baĝan kişiler bulmadılar Óaynını
Anuĝ iün dilinde ĝomadı beni seni
4. Tariĝi vardur anuĝ su'āl eyle ehline
Baĥl eylemez ĝösterür ister iseĝ sen seni
5. Bu zamāne ĥalkına keşf-i esrār eyleme
Anĝlar Óırfān anılamaz mülĥid iderler seni
6. RŪĤİ sen epsem ol çek başına ĥırĝanı
Zamān āĥir zamāndur bilmesin kimse seni

046.

Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Ciddi

1. Bulasın tüt ki viřāline o yārūĝ miftāĥ
Reh-zen olur saĝa o demde raĝıb-i fellāĥ
2. Bāĝ-ı ĥüsnüĝ gülidür mişli bulunmaĝ mı olur
Devr idüp kevn ü mekānı eger olsaĝ seyyāĥ
3. Hayli Óuřřāĝa n'idem refÓ-i niĝāb itse o řāĥ
Tola eflāk o dem zemzemeyi yā mısĥāĥ
4. Āteř-i ĥasret ile yandı kül oldı bedenüm
Öldürür cevri beni Óāĝıbet olmam iflāĥ

5. Rāh-ı Ŗışķunđda bařum her ne ķadar tūb itsem
Gene cevrin baņa efzūn ider olmam iflāh
6. CİDDİyā ķunki büyük dirdūņ anuņ Ŗışķına sen
Ŝabr idüp cān u gōņūlden diyelūm yā Fettāh

047.

Fe Ŗi lā tūn Fe Ŗi lā tūn Fe Ŗi lūn

Remel + + - - / + + - - / + + -

Vahdeti

1. Seni dil kişverine eyledi řāh
Yiri gōgi yaradan faşlu'llāh

048.

Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lūn

Remel - + - - / - + - - / - + -

[VELİ]

1. Çatma ķařuņ ruhlaruņı gōsterüp
İtme bize lutf yüzinden niķāb
2. Ŗaymaz ise bendelerinden bizi
Sōyleřirüz yār ile yevmü'l-hisāb
3. Ten zaŖıf oluban u dil bī-ķarār
Dōndi baņa bezm-i belāda kebāb
4. Diķķat ile vaşf-ı hattuņ yazsa ger
Her sōzi ola VELİnüņ bir kitāb

047. ·7^a Gazelin sadece matla' beyti var.

048. ·7^a Gazelin başı eksik.

049.

Me Fā Ói lün Fe Ói lā tün Me Fā Ói lün Fe Ói lün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

Şābit

1. Kızarsa nergis-i bīmārı gösterüp hūn-āb
O hastedür ki konur başınun ucına şarāb
2. O şūha vefk ü vefā koymağa şeref gözedür
Alup mūneccim-i hurşīd levh-i usturlāb
3. Devāt aldı dehānına hāme engüştün
Olup o cehl-i mürekkebe hatunla hayret-yāb
4. Bu nāliš ile ne hūn-ı ciger kalur ne yürek
Harāb maştabada ne şarāb olur ne kebāb
5. Hāsūdı kādī-i dīvān-ı naẓmuma çekdüm
Anun da bir sözi var ise ŞĀBĪT işte kitāb

050.

Mef Óū lū Fā Ói lā tū Me fā Ói lū Fā Ói lün

Muzāri - - + / - + - + / + - - + / - + -

Tālib

1. Eyyām-ı Óıdde öpüşüp nev-resīdeler
Biribirine sunmada laÓlın Óaķīdeler
2. ÓUşşāķ-ı nā-kāmına ağız miski Óarż ider*
Sükker-fürüş olup o hat-ı nev-demīdeler

049. 7^b Divan: g.16

050. 7^b

* Vezin sorunu bulunmaktadır.

3. Yād-ı ruḥuṅla girye-i mestāne itmedün
Döndi gül-āb-dāne sirişkūnle dīdeler
4. Mey-keşler itdi pāy-ı ḥam-ı bādede qarār
Bir yire geldiler yine ḥasret-keşīdeler
5. Yārāna naẓm Ŗarż eyle TĀLĪB zamānıdur
Ol şāḥ-ı ḥüsne tāze ğazeller qaşīdeler

051.

Me fā Ŗı lün Me fā Ŗı lün Me fā Ŗı lün Me fā Ŗı lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Şābit

1. Nigāḥ itsem ḥicābından cemāl-i dīl-rübā derler
Nefesden gūyiyā āyīne-i rūşen-cilā derler
2. Gül-i ḥamrā-yı şeb-nem-dār-ı gülşen der düşer cānā
Qaçan ol āteşün ruḥsāre-i gül-gün-nümā derler
3. Sürer müşkūda pervīz ile şırın cām-ı gül-gūnuṅ
Nedendir ol gül-i ruḥsāresi şubḥ u mesā derler
4. Firāk-ı bezmi cümle ğarḳa-ı ḥün-ābe-i dīldür
Dime meclisde mīnā-yı şarāb-ı dīl-güşā derler

051. 7^b Divan: g. 101

* "nefesinden" Metin

5. Zemîn-i tâzede bir ter ğazel tarh eyledüñ ŞĀBÎT
Nažîre söyleyince hayli yārân-ı şafâ derler

052.

Fā Ŗi lâ tün Fā Ŗi lâ tün Fā Ŗi lâ tün Fā Ŗi lün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Nesîmî

1. N'ola dünyâda çekerlerse cefâ abdâllar
Âhiret mülkinde sürerler şafâ abdâllar
2. Kande varsalar gider žulmet hidâyetler gelür
Anuñ içün seyr iderler her yaña abdâllar
3. ŖŖmrüñ uzun olmak istersen taşadduğ eyle kim
Bir duŖâda red iderler biñ belâ abdâllar
4. Ger ħarîr ola kabâ çün bildiler bâķî degül
Anuñ içün ihtiyâr itdi Ŗabâ abdâllar
5. İy NESÎMÎ bâķî olmak ister iseñ fânî ol
Fânî olmayınca bulmazlar beķâ abdâllar

053.

Fe Ŗi lâ tün Fe Ŗi lâ tün Fe Ŗi lâ tün Fe Ŗi lün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Necâtî

1. Lâle-ĥadler yine gülşende neler itmediler
Servi yürütmediler gonceyi söyletmediler

052. 7^b Divanda yok.

053. 8^a Divan: p198

2. ÓĀdeti hūblaruŋ cevr ü cefādur ammā
Baŋa itdüklerini kimselere itmediler
3. Ĥamdu-li'llāh mey-i cān-baḥş ile sāķīlerimüz
Āb-ı ḥayvān ile Kevşer şuyın istedmediler
4. Çok güzeller bulunur Yūsuf'a mānend ammā
Bu kadar var ki bular kendülerin şatmadılar
5. Hele ol kaşı kemān oķları peykānlarını
Şineden çekmediler yüregüm oynatmadılar
6. İy NECĀTİ yūri şabr eyle elūnden ne gelür
Hūblar cevr ü cefāyı kime öğretmediler

054.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Riyāżi

1. Hūblar sūz-ı dil-i şine-güdāz isterler
ÓIşķa vū nāza göre Óarż-ı niyāz isterler
2. ÓIşķ bir mertebe vāsıl ider Óāşıkı kim
Anda hergiz ne ḥaķıķat ne mecāz isterler
3. Diŋ muşavvir bize taşvırini Óarż eylemesün
Cilve-i ḥüsne göre ÓIşķ u nāz isterler
4. Dilden ālāyiş-i dünyāyı hemān ber-taraf it
Senden iy şūfī ne tāÓat ne namāz isterler

5. İy RiYĀZĪ çoğ olur şāŖir-i maŖnā-perdāz
TabŖ-ı pākūñ gibi bir nādire-sāz isterler

055.

Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Ėabŭli

1. Bĭ-terahhŭm olmasa gŖrdigi demde dil-ārāda kemāl olsa *
Murāduñ anlasa Ŗālemde dildār ehl-i hāl olsa
2. ŖAdū kām almasa dā'im çü rām olsa bu meh-rŭlar
Eger sevmek sevilme mā-hāsal emr-i muhāl olsa
3. Elŭñe aluban sāğar gelŭp dilber kerem olsa
Mŭdām ālŭde gŖrseñ gŭl gŭl olup āl āl olsa
4. Kemāl-i Ŗilm ile maŖlŭm-ı Ŗālem olsañ el-hāşıl
Dilā ehl-i kemāl olsa kelāmında me'āl olsa
5. ĖABŪLĭ māh-rŭlarda vişāle vaŖde olmasa
Dem-i vaşl-ı dil-ārā her dem ŭ her māh u sāl olsa

056.

Mef Ŗŭ lŭ Me fā Ŗi lŭ Me fā Ŗi lŭ Fe Ŗŭ lŭn
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Şābit

1. İşler miydi tā Ŗahd-i Şafĭden bu Ŗimāret
Evlādına meşrŭta eger tevliyet olsa

055. 8^a

* Vezin sorunu bulunmaktadır.

056. 8^b Divan: g. 305

2. Kufl-i zer-i hurşîdi kırar[lar]dı şu gerdün
Nağdîne-i râhat sezecek bir sepet olsa
3. Bir naẓar ile hâtır-ı şikestemi yapsa
Mûy-ı müje fağfûrî-yi albe kenet olsa
4. İtmezdi müselmānlığı āzürde-i fırat
Kāfirde eger erre adar meramet olsa
5. Sükkān-ı harābātda avunmuş bulunur mı
Ma  m  r olacada e  er-i meymenet olsa
6.          yine bir ne  veli ma  c  n idi na  mun
Terk  b-i lat  finde biraz menfa  at olsa

057.

Me f       l  n Me f       l  n Fe     l  n

Hezec / + - - - / + - - - / + - -

Sa  d  

1. G  r  bd  r d  dem  z bir a  ı ara
Deg  ld  r pek bey  z bir p  re ara
2. Ved    -ı r  h  let itd  kde efend  m
Didi eglen hay  l  mle ne   re
3. O       d  'im   g    -ı hay  lde
Dutar bu dil eker b  s u ken  re
4. O g  nce b  g   e-i g  lz  r i  inde
Dir idi z  r alb-i   ad hez  re

5. Ğazādan SAÓDīyā meh itse talÓat
Gider hep Óaqlımız āhir diyāre

058.

MefāÓīlün MefāÓīlün MefāÓīlün MefāÓīlün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Ŝābit

1. Olup berçide dāmān-ı tegāful gelse reftāra
Etek devşirdür o şūhuñ ħarāmı serv-i gülzāra
2. MuraśśaÓ raht-ı şiveyle süvār-ı esb-i nāz olmuş
Topuzla göñlümi aldı civān-ı şım ğaddāra
3. Gice būs-ı dehānuñ naqd-i cāna el tutuşmuşduk
Peşimān oldu uymaz evdeki güftār bāzāra
4. Temennā-yı gül-i šad-berge düşmiş bağda gördüm
Dil-i šad pāre-i pür-ĥūnı şundum dest-i dil-dāra
5. Kulağunça ider her pāreñi şemşir-i ğayretle
Šaķıñ iy māh-ı nev beñzetme kendüñ bī-vefā yāra
6. Şihābından cirīd eylerse Merrih-i felek ŜĀBİT
Getürmez tāķat ol hişt-i nigāh-ı çeşm-i ĥūn-ĥāra

059.

Mef Őū lū Fā Ői lā tū Me fā Ői lū Fā Ői lūn

Muzāri - - + / - + - + / + - - + / - + -

Ziver

1. Yandum şerār-ı micmer-i hāl-i muŐanbere
Düşdüm hayāl-i gamzeñ ile nevk-i hançere
2. Āyā hirās-ı deşne-i müjgān-ı yārdan
Bed' eylesem mi cennet-i esmāyı ezbere
3. Peyvend-i üns ü rişte-i ārāmı katŐ için
Şemşir-i ebruvāñi iderler müşāvere
4. Ādem degül miyem şecer-i gendüm-i vişāl
Sevķ itdi Őāķıbet beni bir şūh-ı esmere
5. Ben bildüğüm kerem-ver ise ol levend-i hūsñ
Naķd-i vişālun Őarż ider elbette ZIVERe

060.

Me fā Ői lūn Me fā Ői lūn Me fā Ői lūn Me fā Ői lūn

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Żariñi

1. Bu hāmūşla kemer-bendün çözerdüm cām-ı hāb olsa
Açardum perde-i nāmūsı ger bende hicāb olsa
2. Görince çeşm-i hūñ-ālūdumı evrāķ-ı Őışķ içre
Dimiş āşüfte-i hūsñüm hemāñ ehl-i kitāb olsa

3. Sezādur bezm-i Őiřretde alınsa sāz u şeş-tārlar
Füzūn-ı cezbe-i Őiřķa gūzel řādık cevāb olsa
4. Dağıtsa turre-i tarrārını etrāf-ı ruhsāre
Mūdām ki sāğarın nūř itmege bir laŐl-i nāb olsa
5. SaŐādet-baht olup bayrama irsem cilvegāhında
Ne hoşdur kāse-i gül-gūn ile kıрма kebāb olsa
6. Ne hāletdür Öaceb bilmem baņa meyden ğınā gelmez
ŽARİFİ Őāřık-ı maħmūra yıllanmış řarāb olsa

061.

Me Fā Ői lūn Fe Ői lā tūn Me Fā Ői lūn Fe Ői lūn

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

Ħāmid

1. Giderse mihr-i ruħı hatt-ı dil-fiğār alur
Devāmı Őevķ virūr bārı bir bahār alur
2. Tağılsa Őārız-ı dilbere zūlf-i ham-be-ħamı
Taraf taraf eřer-i būy-ı müşk-bār alur
3. Ħarāb isem n'ola cev rūņ ile medd-i āh bāķı
Yıķılsa cāmīŐ-i vırānede minār alur
4. řikeste ıldı dilūm seng-i cevır ile cānān
Anuņ da yanına řanmaņ bu inkisār alur
5. Gelūr ise düldül-tabŐa kesel daħı ĦĀMİD
Elinde hāme gibi tiğ-i Žü'l-fiķār alur

062.

Me Fā Ói lün Fe Ói lā tün Me Fā Ói lün Fe Ói lün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

Nažire-i ÓĀtíf

1. Giderse al-i ruhi hat-ı müşk-bār qalır
Ĥazān irişse güle köhne bir bahār qalır
2. Dağıtsa geçse şabā turre-i dil-āverün
Çehār cihāne eşer lutf-ı rūzgār qalır
3. İrerse firqat-i dildār dāğ-ı dil bākı
Nişān-ı gülşen-i ĥüsni bu ber-güzār qalır
4. Nažar irer diyü mir'āt-ı şinesin saqlar
Dimez ki hātır-ı Óuşşāğda ġubār qalır
5. Nažire ile yapup Hāmid'e ġazel-i ÓĀTIF
Çü Zü'l-fiķār eşer-i hāme yādigār qalır

063.

Mef Óū lü Me fā Ói lü Me fā Ói lü Fe Óū lün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Nābı

1. Yār bezme gelince girye-i ĥasret mi qalır
Mevsim-i tehnide kāsede şerbet mi qalır
2. Ĥiṣmet-i refÓ-i ĥicāba qadeĥ āmādeyken
Vaşl içün yāre niyāz itmeye ĥācet mi qalır

062. ·9^a

063. ·9^a Divan: g.173

3. Olsa tevḥîdde bir dilber ile dest-be-dest
Şûfiye dağdağa-i kayd inābet mi alur
4. Ḥalvet-i yārde olduda be-der Őāşı-ı zār
Mescide Öazm idecek deqlü kıyāfet mi alur
5. Bu adar telḥi-yi hicrān araya girmiken
Bir dahı niŐmet-i valda ḥalāvet mi alur
6. Bua meydān-ı mükāfāt dinür iy NĀBĬ
Ḥalkı bĭ-rāḥat iden kimsede rāḥat mı alur

064.

Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Nā'ilı

1. İy gönöl mekr-i cihān içün mükedder olma hiç
Kimse zirā olmaz āsūde heme bĭ-tāb u pi
2. Yār ile gülşende iy dil sürdügün demler anı
imdi eylersin gam-ı hicrān ile āḥ u deri
3. Ḥasret ü bīmār-ı çemünle olur dıdem pür āb
Dil perian-ḥāleti dehr ile mahlūt u meri
4. uŐlesi virür cihāna ser-te-ser dā'im ziyā
Bedr-i cebhe ems-i nūr-ı māḥ ol zāt-ı behi
5. Olayım dirse ebed medhū-ı ser-mest ü ḥarāb
NĀ'ILĬ destinden anu bir piyāle bāde iç

065.

Mef Őū lü Me fā Ői lü Me fā Ői lü Fe Őū lün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Yahyā

1. Hercā'īye dil virme ki āvāre olursın
Dermān bulamazsın kıatı bî-çāre olursın
2. Bir pāre šafā üzre ol iy āyīne-i dil
Her seng-dile düşme ki biñ pāre olursın
3. Dirsün ki nice vāšıl olur dilbere Őāşıķ
Ėam çekme göñül yalvara yalvara olursın
4. Her gün ki görünseñ olur ol gün bize bayrām
Cānā ne Öaceb dilber-i meh-pāre olursın
5. Ėūñi gözi kim hançer ile tiğ ile oynar
YAĖYĖ aña ulaşma ki pür-yāre olursın

066.

Mefā 'ilün Mefā 'ilün Mefā 'ilün Mefā 'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Ŝābit

1. Saña her meclis[in]de söylerüz sen mülzem olmazsın
Degül kürsiye vāŐiż Őarşa çıksañ adam olmazsın
2. Bizim bir başķa vādî-semtimiz var duħter-i rezle
Ŝafā geldüñ sen iy zāhid bu bezme mahrem olmazsın

065. 9^b Divan: g. 288

066. 9^b Divan: g. 254

3. Ne ma'Öcün olduğu ma'Ölümümüzdür iy hîcālî çarh
Bu hâssîyyetle sen za'hm-ı derûna merhem olmazsın
4. Hevâlanduñ yiter iy şa'Öfe-i dil dîde-bâz ol kim
Düşersin cengine ol bî-vefâ şūhuñ kem olmazsın
5. Lebünden ŞĀBİTüñ matlūbu bir h̄arf-i vişālūñdür
ÖAceb nāzendesin hem kâ'il olursun hem olmazsın

067.

Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Vahdeti

1. N'ola girseñ Ŗāşıkūñ iy māh-ı garrā koynına
Aḥmed-i Muhtār girdi ġār-ı ednā koynına
2. Leblerin gevher nişār olduğını gördi meger
Hacletinden la'Ŗl girdi seng-i hārā koynına
3. Olmasa bāġ-ı dilinde ger hevā-yı kāmētūñ
Koyamazdı sidreyi Firdevs-i a'Ŗlā koynına
4. Her elif kim dil ġam-ı kaddūñle çekdi sīneye
Seyr idenler koydı şanur serv-i bālā koynına
5. Muşḥaf-ı hūsñüñ beyānuñ VAḤDETİden ġūş idüp
Şerm-sār oldu kitābuñ şaldı monlā koynına

068.

Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Nažire-i Bāķi

1. Cāme-h̃āb ol āfeti alduķça tenhā ķoynına
Şanuram bir nūr girūr māh-ı ŗeb-ārā ķoynına
2. Şubh̃ -dem iy fāhte bī-hūde efgān eyleme
Çün girürsin her gice bir serv-i bālā ķoynına
3. Niçün āğlarsın felekden bilsem iy ŗeb-nem seni
Girmesün bāri hele bir verd-i raŖnā ķoynına
4. Derd-i Ŗıŗķ vaşfında ŗiŖrüm defterin gördi meger
Kim şadef mecmūŖasını koydı deryā ķoynına
5. Ruhların ŗevķıyla pūr-dāğ itdi BĀĶĬ ŗinesin
Bir avuç berg-i gül-i ter koydı gūyā ķoynına

069.

Fe Ŗi lā tün Fe Ŗi lā tün Fe Ŗi lā tün Fe Ŗi lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Vahdeti

1. Ŗaşların fikrin ider Ŗıŗķ ile sevdāya dūŗen
Yapıŗur tīga meşeldür bu ki deryāya dūŗen
2. Yollar üzre dōŗenen ehl-i dile bir nażar it
Şāye şalmaķdurur ol ķāmet-i bālāya dūŗen

068. ·9^b Divan: 430

069. ·10^a

3. N'ola taş yaśdana topraķ dōşene řāh u gedā
Āsitānında budur esfel ü aŖlāya dūşen
4. Hāk-pāyine dūşüp yalvarı gör yüz yire sür
Āb veş iy gönül ol serv-i dil-ārāya dūşen
5. Hūblar şūretini Ŗayn-ı meŖānı anlar
VAĤDETİ gibi bugün Ŗālim-i maŖnāya dūşen

070.

Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Belîġi

1. Şol kadar pūr yaradur sīnem görünmez yaradan
Yaradan halk eylemiş beñzer vücūdum yaradan
2. Bāliş-i zer-kāre baş egmez cihānda Ĥusrevā
Seng-i hārā yeg gelūr Ferhāda rengin hāreden
3. ŖIşķ ile yektā olup giydüm libās-ı vahdeti
ŖĀriyet bir ĥırķadur ten üç yüz altmış pāreden
4. Aramızda yār ile nāşı gerekmez iy gönül
İki gözümün biri olursa çıķsun aradan
5. Rāzī ol sen de BELİĖİ yeme ferdā ġuśśāsın
Eksik itmez rızķını virūr vücūdun yaradan

071.

Mefā'Ölün Mefā'Ölün Mefā'Ölün Mefā'Ölün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Kaygusuz

1. Göñül şād ol melül olma cihānuñ yoğ u varından
Demi hoş gör ne hāsıl çün bu dünyā intižārından
2. Cihān bir eski köbridür yaqın bil dünyeyi Óākıl
Nice şāh u gedā anuñ gelüp geçmiş kenārından
3. Cihān bir pîre-zendür kim nikāh olmışdurur halka
Gel iy Óārif vefā umma anuñ qavl ü qarārından
4. Hāqıqat baħrinüñ Óilmin ne bilsün her tahāretsüz
Ki Cibrıl-i Emîn uçmaz bu deryānuñ kenārından
5. İşitgil cān kulağıyla ĥadışi KAYGUSUZ ABDĀL
Ki sırrını Óayān eyler ÓAlınüñ Zü'l-fikārından

072.

Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Fā'izi

1. Kaçmayup ehl-i dilüñ āteş-i sūzānından
Şır-i ğam turma hücüm itmede her yanından
2. Kılma ĥākister-i erbāb-ı fenāyı ber-bād
Şaķıñ iy şūh-ı cihān āteş-i pinhānından

071. ·10^a

072. ·10^a

3. Nûş iden sâğar-ı ŖışkuŖ mey-i âteşbârın
Şormaz erbâb-ı dilûŖ çâk-ı girîbânından
4. Çarh-ı bed-mihre niçûn baş egerûz Ŗâlemde
Yohsa şermende miyûz itdûgi ihsânından
5. Şorma âvâreligûm Ŗışk ile mânend-i ğubâr
Bil hemân hûblaruŖ cûnbûş-i dâmânından
6. Hatt-ı lebûŖden bilûrûz rûtbe-i hûsn-i yârı
Anlaruz FÂ'İZİyâ nâmeyi Ŗûnvânından

073.

Mef Ŗû lû Me fâ Ŗî lû Me fâ Ŗî lû Fe Ŗû lûn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Şâbit

1. Kan ağladı dil ol bût-i bî-dâd yedinden
Sermâye-i imânını çalmış sepedinden
2. İmân degûl a cânını da alsa fakîrûŖ
Hiç cânı mı var şormağa elde senedinden
3. Varır ise tilkûlenmeye kûyına ağyâr
Bir cins kötek yir ki geçilmez mededinden
4. AĞyâr mûneccim gibi vağte müterağkıb
Fursât gözedûr dilbere çâh-ı raşadından
5. Âmâde ser-engûşt-i şehâdetle hesâbuŖ
Şo[r] câ'iz ise küşte-i çeşm-i Ŗad[ed]inden

6. Bir micmere-i tevbe ider meclisi tathîr
Kerrât-ı faşıl fazlasının bûyî bedinden
7. Bir çehreyi kec görmeyelim kimsede ŞÂBÎT
Zaîmet de çekersin dile çeşmün remedinden

074.

Mef Ôû lû Me fâ Ôî lû Me fâ Ôî lû Fe Ôû lûn
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Rızâ'î

1. Çokdur umaruz hâk-i rehûn bād-ı şabādan
Gel iy dil-i şeydā geçelüm biz bu hevādan
2. Tā girmeyecek cennet-i vaşlına nigārun
Hiç çāre mi var kırtulavuz havf u recādan
3. Gül şînesine dāğ yakup bûlbûl ider āh
Ol bî-bedelün Ôâşıkı çok şāh u gedādan
4. Dilberler ile fenn-i vefā bahsin idermiş
Hâk şaklasun ol tıfl-ı cefā-kārı hatādan
5. Bî-fā'ide mahlûka niyāz itme RİZÂ'Î
Maşşudun eger ister isen iste Hudādan

075.

Mefā'Ölün Mefā'Ölün Mefā'Ölün Mefā'Ölün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Nesîmî

1. Eyā şāh-ı sa'Öid-ahter yüzün Öarş-ı muÖallādur
Tudağun çeşme-i ĥayvān lebün laÖl-i muşaffādur
2. Cemālün süret-i Rahmān vişālun cennet-Rıdvān
Kemālün genc-i bî-pāyān vücūduñ cān-ı eşyādur
3. Boyun Fübādur iy ĥūrî yüzündür Öālemün nūrî
Cemālinden görür ĥaqqı kimün kim Öayn-ı bîñādur
4. Kamer devrinde iy fitne sen olduñ ĥüblara ĥātem
Senün ĥüsnün hayālinden cihān pür şūr u ġavġādur
5. Kıyāmet kopdı kıddün den meger yevmü'l-hisāb oldu
Belālardan ıraġ olsun bu ne kıdd ü ne bālādur
6. Bu dünyānuñ zer ü genci görünmez gözüme bi'llāh
İki Öālemde maķşūdum kemāl-i ĥüsn-i źibādur
7. Şehā lutf u kerem eyle NESİMİye zekātından
Ġarīb ü Öāşık-ı şeydā esİR ü zār-ı tenhādur

076.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Müşfikî

1. Hârekât ile sükûtı bedenün cān iledür
ÓĀşık-ı haste-dilün sıhhati cānān iledür
2. ÓArz-ı hüsn ile şehā kūyuña geldi Óuşşāk
Pādişāhuñ şeref-i şevketi dıvān iledür
3. Hem-demüm olsa n'ola derd ü belā miñnet ü gam
ÓĀlemün Óişret ü cemÓiyyeti yārān iledür
4. Ser-i kūyuñda kırılun kıoma üftādelerün
Tekyenün şenligi miñmān ile kıurbān iledür
5. Künc-i ğamda šanemā MÜŞFİKİ tenhā šanma
Dil-i sūzān iledür dıde-i giryān iledür

077.

MefāÓilün MefāÓilün MefāÓilün MefāÓilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Muhibbî

1. Benüm gibi meger cānā yüzine lāle Óāşıkdur
Anuñcün dāğ-ı miñnetle dem-ā-dem bağı yanıkdur
2. Bahār-ı hüsnüñe karşı benüm serv-i hırāmānum
Aķar şular gibi her dem gözüm yaşı bulanıkdur

076. 11^a

077. 11^a

3. Gider boynundan iy mihri n'idersin zülf-i zenciri
Çü ben dıvâne-i Ŗışkam benüm boynuma lâyıkdur
4. Ne ğam cānā seni žāhir göz ile görmez isem [kim]
Bu cān gözi uyur ŗanma seni gözler uyanıkdur
5. Nigārā ŗanma Ŗışk içre MUĞİBBİ terk-i ser kılmaz
Yoluña cān virür cānā ezelden yār-ı ŗādıkdur

078.

MefāŖılün MefāŖılün MefāŖılün MefāŖılün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Niyāzı

1. Cihānı geŗt idüp eglence bir dildār arar gönlüm
Hemîn zār olmağa bülbul gibi gülzār arar gönlüm
2. Münacāt eyleyüp küh-ı ğam içre Fūr-ı Mūsā veŗ
Tecellî nārına yanmağa bir dîdār arar gönlüm
3. Geçüpdür cānına cevır ü cefā bir pür-vefā gözler
Bu vîrān hātırım yapmak için miŖmār arar gönlüm
4. Ayağına düşüp yüz sürmek için ŗu gibi her dem
Cihān bāĖın gezüp bir serv-i h'ōŗ-reftār arar gönlüm
5. Uŗandırdı beni cānumdan ol aĖyār-ı dildārdan
NİYAZİ bāĖ-ı Ŗālemde gül-i bî-hār arar gönlüm

079.

Mefā'Öilün Mefā'Öilün Mefā'Öilün Mefā'Öilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Qāḍī

1. Şerāb-ı Ŗışk ile dolmuş Ŗaceb meyhānedür göñlüm
Ciger kan ile pür olmuş yāhūd peymānedür göñlüm
2. Cihānı gözlerüm görmez gidüpdür Ŗaql ü idrāküm
Mey-i cām-i elestden nūş ider mestānedür göñlüm
3. Dağı zencir-i Ŗışk içre yaturken bu ne derddür kim
Yiñilmez hergiz uşlanmaz deli dīvānedür göñlüm
4. Cemāl-i şemŖine yārūñ atar cānuñ yanar her dem
Per ü bāl yakmadan dönmez Ŗaceb pervānedür göñlüm
5. ŖAceb mi QĀḌĪyā dilde vişāl gencîneñ istersem
Ser-a-pā dest-i hecr ile yıkık vīrānedür göñlüm

080.

Mefā'Öilün Mefā'Öilün Mefā'Öilün Mefā'Öilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

ŖUlvi

1. Ėariḡb u bī-kesem künc-i belāda maḡremüm sensin
Benümçün ağla iy çeşmüm ölince hem-demüm sensin
2. Feraḡla imtizācum yok bilürsin iy ġam-ı dilber
Şafā-yı ḡatırüm zevḡum sürŭr-ı Ŗālemüm sensin

079. 11^a Divan: g.198

080. 11^b

3. Didüm gel göricek pây-i semend-i şeh-süvârumda
Yürekde tîğ-i hâsret yarasına merhemüm sensin
4. Hâbîbüm kalb-i mü'min Óarş-ı Hâkdur dirler anuñçün
Benüm göñlüm saña Óarş oldı nûr-ı aÓzamum sensin
5. Dil-i ÓULVÎ gibi dünyâ içün gam çekmezem hergiz
Benüm Óâlemde ancağ bāÓîş-i hûzn ü gamum sensin

081.

Müf te Ói lün Me fā Ói lün Müf te Ói lün Me fā Ói lün

Recez - + + - /+ - + - / - + + - /+ - + -

Nesîmî

1. Düşdi gene deli göñül gözlerinüñ hayâline
Kim ne bilür bu göñlümün fikri nedür hayâli ne
2. Āl ile ala gözleri aldatdı aldı göñlümi
Ālini gör ne āl ider kimse irişmez āline
3. Leblerinüñ alını gerçi yañağı şerh ider
Cān nice itsün qarār yañağına vü hāline
4. Ay ile gün sücūd ider şüretini göricegiz
Bu ne cemāl ü hūsn olur *šallū Óalā* cemāline
5. Fatlu sözün den utanur āb-ı hāyāt mañv olur
Gül be-şeker ne nesnedür kim irişe mağāline
6. ÓĀşık-ı šādıkun kanı yāre helāl imiş velî
Girse eger revā degül dilber anuñ vebāline

7. Buldı NESİMİ çün seni geçdi kıamudan iy şanem
Koydı harır ü atlası girdi Óabā vü şāline

082.

MefāÓılün MefāÓılün Fe Óū lün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

Yūsuf Abdāl

1. Cihānuñ çoğ ider cevriñi genci
K'olur Óuşşākıñı ol kıara şancı
2. Düşüp sevdāsına yorulma iy dil
Güzeller oldılar şimdi yalancı
3. Cihānda cehd idüp derviş olıgör
Dimesünler senüñ içün dilenci
4. Olan Óāşık vişāl-i mahrem-i dōst
İderse yaraşur aña görinci
5. Ĥaķikatde bu sözler YŪSUF ABDĀL
Bil incidür bil incidür bil inci

083.

Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Yūsuf Abdāl

1. Gel nihān olma gözümdeñ iy perı-zādum benüm
Görmesem bir dem yüzün kıalmaz gider yādum benüm

082. 11^b

083. 12^a

2. Dā'imā hem-şohbet itme kendüñe ağıyārı sen
Kim revā degül muğaylān ile şimşādum benüm
3. Pır-i Ŗışķa inķiyād itdüm cihānda dōstlar
Ėayre ķul olmağa ķā'il olmaz üstādum benüm
4. Dil-i dīvāne zūlfinde cānum çāh-ı zenehdānda
Tañ mıdur göge irerse āh u feryādum benüm
5. Nergis-i mestün beni öldürmez ise Ŗākıbet
YŪSUF ABDĀL olmasun Ŗālemde hiç adum benüm

084.

Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Ėādī

1. Gülşen-i Ŗaşķ içre şimdi bülbul-i şeydā benem
Bāğ-ı vaşl içre mücerred tütü-i güyā benem
2. Hüdhüd ü ķumrı kebüter ötemez yanumda hiç
Küh-ı Ėāfda ol şeh-i murğān olan Ŗanķā benem
3. ĖaŖrı pür-mercān ü dür emvācı tutmuş Ŗālemi
Bād-ı Ŗışķla dāhil-i Ŗummān olan deryā benem
4. Sırr-ı vahdet māsivā hep Ŗarş-ı dilde munteķiş
Mażhar-ı envār-ı Ėaķķam Ŗālem-i kübrā benem
5. Vāriş-i peygamberem hem KaŖbe-i cān rehberi
Mürşid-i kāmil cihānda ĖĀĖİyā hālā benem

085.

Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Kelîmî

1. Yārimün qaddi elif ben bendesinün lāmelif
Bu muqarrer bir elif bir lām olur bir lāmelif
2. El elif lām oqur iken qaddün ile qāmetüm
Qaddine dolaşmağıla qaddüm oldu lāmelif
3. Qaddün ile qāmetüm vaşl olsa didüm didi lā
Lā olur şarmaşsa žāhir birbirine lām elif
4. İki zūlfün iki qaşun bir celāl olur şehā
Biri cım ve biri lām ve ikisidür lāmelif
5. İy KELİMİ ol elif-qad qaddümi lām eyledi
Bu elif lām oldu ammā niçe olur lāmelif

086.

Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

MuŖıdı

1. Ben niyāz itsem ider ol nāzenünüm Óızz u nāz
Biribirine münāsib bilürüm nāz u niyāz
2. Būlbül-i şūride oldum bir gül-i raŖnāya kim
Nergisün sevdükçe eyler yüz cefā yüz dürlü nāz

085. 12^a

086. 12^a

3. Vechi var mescidde gözlersem kaçuñ mihrâbını
Durmayınca kıbleye karşı dürüst olmaz namâz
4. Ağzın açup söylemez hergiz rakı̃b-i nâkise
Ol perî âdemdür açmaz degme bir hayvâna râz
5. Sâz olup za'ûf ile benzü̃m kıla döndi çün benüm
Cânumı bir kılda aşup olmayasın çâre-sâz
6. Az gülüp çok ağla iy dil kimseden umma vefâ
Kim bu vîrân-hâne içre girye çokdur hânde az
7. Kaḥbe Ôavratdur cihân meyl itme şaḳıñ hüsnine
İy MUÔİDİ çün gerek Ôışḳ ehli merd-i pāk-bâz

087.

Fe Ôi lâ tûn Fe Ôi lâ tûn Fe Ôi lâ tûn Fe Ôi lûn
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Nâdirî

1. Kûy-ı dilber var iken urma dem-i râh-ı Hîcâz
VâÔizâ aḡma bize bir sühan-ı tûl u dırâz
2. Dem-i cân-baḡşı dil-i ḡam-zedeye sâz gelür
Ḥaḳ bu kim Ôâşıḳa bûlbûl gibi olmaz dem-sâz
3. ÔĀşıḳ öldürmede müjgân[uñı] tîrûñ geçemez
Yalıñuz gerçi ider hayli yukardan pervâz
4. Duḡter-i rez dişin[i] öpdüğümü fâş itmiş
Böyle şûrîdeleri itme şaḳıñ mahrem-râz

5. NĀDİRİ cān eridür miydi senün ħurmetine
Düşmese ħalbine sūz-ı ğam-ı Őıŝķunla ğudāz

088.

Mef Őū lū Fā Ői lā tū Me fā Ői lū Fā Ői lūn
Muzāri - - + /- + - + / + - - + /- + -

Ŝābit

1. Dil-beste ħalmadı idecek riŝe-bend-i nāz
Zūlf-i nigār yıldıza atar kemend-i nāz
2. Mihr ü vefā kitābuñ unutturdu Őāŝıķa
Açdı levend nāmeyi ol şeh-levend-i nāz
3. Bu irtifāŐ-ı nāza bir endāze yoķ mıdur
Eflāke dek gider misin iy ser-bülend-i nāz
4. Ehl-i niyāz içinde aransa faķırdür
Bir mest-mend-i şıve vü hem derd-mend-i nāz
5. ŐĀBİT kenār-ı şabra çekildi geçince dek
İy çifteler tağıtdı o ŝāĥib-semend-i nāz

089.

Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lūn
Remel - + - - /- + - - /- + - - /- + -

NefŐi

1. Ğamzesi maĥmūr u çeŝmi nīm-mest-i ĥāb-ı nāz
Biribirine nezāketle ider iŝrāb-ı nāz

088. 12^b Divan: g. 141

089. 12^b Divan: g.52

2. Katl-i Ŗuřřāk itmeden Ŗār eylemezdi ğamzesi
Olmasa şemşir-i istignāsı ger řād-āb-ı nāz
3. Bir nigehle Qahrmānı katl ider Rüstem gibi
Bařsaŋ ammā çeşmine bir ħaste-i bı-tāb-ı nāz
4. Her nigāhı bir belā-yı nāgehānıdır dile
Ėayrı dilberler gibi lāzım degül esbāb-ı nāz
5. Kime řekvā eylesün bı-çāre NEFŖİ n'eylesün
Ėamzesi maĥmūr ü çeřmi niĥ-mest-i ħ-āb-nāz

090.

MefāŖılün MefāŖılün MefāŖılün MefāŖılün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Hayālī

1. Dilā Mecnün-şıfat abdāl-ı Ŗıřř ol pırehenden geç
Belā meydānınuŋ gerçek řehıdiyseŋ kefenden geç
2. Yürı her serv-i bālāya aķıtma şu gibi göŋlün
Fenā güلزārınuŋ el çek gülinden bülbülünden geç
3. Çekilmiř derd ü ħasretdür bu bāĝuŋ serv-i dil-cūsı
Dökülmiş zehr-i miĥnetdür ruh-ı ħāke çemenden geç
4. Göŋül řehbāzını řı-murĝ-ı Qāfa hem-cenāĥ eyle
Bu alçaķlarda pervāz eyleyen zāĝ u zegānden geç
5. HAYĀLİ cāme□ı zınet u atlasdan olup fāriĝ
Libās□ı müsteŖārıden geçüp belki bedenden geç

091.

Mefā'Öilün Mefā'Öilün Mefā'Öilün Mefā'Öilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Qādī

1. Gönül aldanma dünyāya bu dār-ı bî-beqādan geç
N'idersin mülket ü tahtı bu tāt u bu qabādan geç
2. Qanı Cemşid u Cem Qayser Süleymān ile İskender
Saqa Öibret yiter bunlar bu çarh-ı bî-vefādan geç
3. Niçe bir āteş-i Öişka semender gibi yanarsın
Ĥaқиkat baĥr[ı] gāvvaşı olup gel bu hevādan geç
4. Ene'l-Ĥaққ sırrın aqlarsın vücūduñ maĥv idüp dā'im
ÖAdem mülkinde sultān ol müebbed bu fenādan geç
5. Muĥāssal QĀĖİyā vuşlat dilerseñ ol dil-ārāya
Qo naқş u çeşm ü Öaқlı hem-reh olmaz māsivādan geç

092.

Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Qādī

1. Gerçi çoқ rāh-ı füsûnı açar ālām u ĥarac
قال فخر الانبيا الصبر مفتاح الفرج*
2. Māsivā qayduñ gider gel ĥāb-ı gaфletden uyan
Nūr-ı Ĥaқla aç gözün hem feth-i bāb eyle lücec

091. 13^a Divan: g.24

092. 13^a Divan: g.26

* 1.2 "Fahru'l-Enbiya buyurdu ki sabır kurtuluşun anahtarıdır."

3. Cānuñı kıurbān idüp gel KaŖbe-i vaşla iriř
Varuñı terk eyle cümle geldi çün eyyām-ı hacc
4. ŖŖmrüñi virme hebāya Ŗuzlet eyle gayrıdan
Deyr-i Ŗıřkda muŖtekif ol olasıñ řāhib-hücec
5. Ğurre olma bir iki günlük ĥayāta ĶĀĎİyā
Sen de nüş idersin elbet cām-ı mevti er ü gec

093.

Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Necātı

1. Bı-nıķāb olma ĥabıbum görmesin yüzüñ raķıb
Muşhaf açık olıcaķ dirler anı şeytān okur
2. Āyet-i hüsnüñi dil hōř vech ile taķrıř ider
Şan ki Yūsuf süresini Ĥazret-i KenŖān okur
3. Vaşf-ı hattıñ eyler iken hüsnüñi anmaz göñül
Söylemek cā'iz degüldür ammā kim Ķur'ān okur
4. CemŖ [oluñ] āşüfte-diller kim bu gice bir ĝarıb
Dil otağına ĝam-ı cānānesin mihmān okur
5. Farz-ı eşŖāra NECĀTı bir tarāvet virdi kim
ŖĀşıkān meyl-i żarāfet idüben dıvān okur

093. 13^a Divan: p196

* 1.1 Matla beyti değıl divanda gazel daha uzun.

* 2.2 "Ĥazret-i Osman" Divan

094.

Mef Ŗū lü Me fā Ŗi lü Me fā Ŗi lü Fe Ŗū lün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

ŖAvnı

1. Meyhāneler açıldı virildi meye destūr
Sāķı yūrisün meclise gel ayaĝa dest ur
2. Mecnūnuĝ adı ķaldı hemān iy ŝacı Leylā
ŖĀlemde benem ŝimdi ĝam-ı Ŗıŝķ ile meŝhūr
3. Ŗimdi n'idelūm bāb-ı vefā olmadı meftūh
Cānāne ider hātırımız cevır ile meksūr
4. Dūnyā yüzini tutsa n'ola derd-i siriŝķūm
Redd itdi ya benden beni dildār idüp dūr
5. Ol yāre didūm ne ola evvel lebūĝ ūzre
Baĝa didi ŖAVNı anı kim didi ŝaĝa şor

095.

Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

ķādı

1. Bilmeyen nefsin cihānda kendini insān şanur
MaŖrifetden bı-ħaberdūr ķufrini imān ŝanur
2. Bozmayan bunda tılısm-ı nefsinı ĥayvāndur ol
Ĥikmetin bilmez sipihrūĝ bir ķurı eyvān ŝanur

094. 13^a Ŗiir divanda yer almıyor.

095. 13^b Divan: g.79

3. Her mezâbilde biten hass ile hârî göricek
Bâğ u böstânî gülistân ravza-ı Rıdvân şanur
4. Nağme-i bûlbûl şadâ-yı kumruyu gûş itmeyen
Ötdigün duyduğda zâğun mürğ-i hōş-elhân şanur
5. Şırçayı cevher bilüp her serçeyi Óanķā-yı Kāf
Görmeyen baħr-i muħîti her göli Óummān şanur
6. Hey ne aħvāldür kim ol tevħîde gelmez bir dem ol
Her gören KĀDĪ anuñcün sûretün şeytān şanur

096.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Rūhî

1. ÓAķlımuz alduğun inkār idüp āyā ne şanur
Var ise ol şacı Leylā bizi dıvāne şanur
2. İder üftādesin öldürmeye nāz ile hırām
Gören ol muğ-beçe reftārını mestāne şanur
3. Dil-i zārum yanağuna ider ağıyarı hayāl
Herkesi ruhlarının şemÓine pervāne şanur
4. Şevķ-i esrār ile mescidde seħer şūfınun
Hāy u hūyın işiden miskın ü dıvāne şanur
5. Kōmaz elden yire meyhāne sifālin RŪĤĬ
Mestdür bilmez anı var ise meyhāne şanur

* 6.1 "Bu ne aħvāl kim cānā tevħîde gelmez bir dem ol" Metin
096. 13^b

097.

Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Ĥayretĭ

1. Başdan gel iy çalender řĭl u řĭli şıl tırāř
Yohsa şılca ne bıyık virür zarar sağa ne şaş
2. Gel göñül abdālına giydür tecerrüd hırķasın
Dile andan şonra Őuryān gez dilerseğ giy ķumāř
3. Taşı başa urdı řırĭn göñlini nerm itmedi
Fi'l-meşel mŭm idi Ferhāduę elinde gerçi taş
4. Dilleřŭp iy dil birāder çıķdı baĥr ile gözŭm
Baĥrdan ammā alayum dir gözŭm bir niçe yaş
5. Gitdi ol māhuę senŭnle yıldızı barışmadı
Çāre ne iy ĤAYRETĭ var tāliŐŭnle şıl şavaş

098.

Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Ŝābit

1. Zŭlf-i Őanber-bārını sarkıtdı o řŭĥ Őayyař
Ĝāfil olma iy göñül terkĭdedür ĝāfile baş
2. İçini bŭy-ı gül-i vuşlat ile dolduralum
Pek ĥařĭndür n'eyleyem ol çār ebrŭ nā-tırāř

097. 13^b Divan: 153

098. 13^b Divan: g. 165

* 1.1 "Zŭlf-i Őanber-bārını sarkıtdı o řŭĥ-ı Őayyař" Metin

3. Şanma ezhār-ı çemen cennet-i kūy-ı yāri
Süpürüp hār ile hāşā ki ne dökmiş ferrāş
4. Gördi kim ferrācesi de şacı sırtındandur
Hāne-i pîr-i harābāta özendi naqqāş
5. O günü an ki atup qavs-i qazādan ŞĀBİT
Menzil-i qabre ecel Toz Qoparanı dike taş

099.

Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Qādī

1. Eyledüm dünyā gamin el-ĥamdu-li'llāh ber-taraf
İtmezem şimden girü yoq yirlere Ŗömrüm telef
2. Niçe bir dünyā-yı dūnuĥ tığine qarşu turam
Niçe bir nāvek-i çarĥa eyleyem şinem hedef
3. Başa çıkmaz baş qoşan dünyā ile başdan çıkar
Bî-vefā mekkāredür Ŗibret saña yiter selef
4. Ĥavf iderdüm nefsi emmāremden ammā çok şeker
Geldi ĥātifden nidā-yı فاتقو الله لاتخف
5. ŖĀşīqam fikrüm cemāl-i Ĥaqqdur ancaq QĀDĪyā
Dü-cihān qaydı benümle çokdan oldu ber-taraf

0100.

Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Ĥayretĭ

1. Pĭşrev olmazsa saña dā'im bu pĭrān-ı selef
Kendin azıtduñ tarĭķi bilmedüñ iy nā-halef
2. Lezzet-i hūn-ı ġam-ı ten-perver olan anlamaz
Ol ġidā-yı rūhdur bilmez anı kāv-ı Óalef
3. Varlıġuñ naķdin virüp yoķluķ metāÓın al göñül
Olmasun dirseñ eger yoķ yirlere varuñ telef
4. Kıl beni bu künc-i tarĭķ[-i đalālet]den ĥalās
İy şeh-i śadr-ı velāyet iy meh-i bedr-i Necef
5. Nitekim olur meķin ile müşerref her meķān
ĤAYRETİnün göñline hubb-ı ÓAlı virür şeref

0101.

MüstefÓilün MüstefÓilün MüstefÓilün MüstefÓilün

Recez - - + - / - - + - / - - + - / - - + -

Necātĭ

1. Düriş erenler yolına tā olasın hayru'l-ħalef
Özge kemāle □ālib ol māl üstine kef geçme kef
2. Bir yire ĥarc it □ömrüñi k'ola □ayātuña bedel
Bu nāzenīn ev□ātuñı dünyā içün itme telef

0100. ·14^a Divan: 175

* 1.1 "Peyrev olmazsa..." Metin

0101. ·14^a Divan: p268

3. □ur'ān dersin dā'im it tā no□□a □onmaya saña
Āhîr zamāndur olıgör hāl ü ha□ ile ber-□araf
4. Dā'im hamūş ol iy püser gör kim nice dürler döker
Kim ağzını bir kez açar yıllarla deryāda □adef
5. Çekmez benüm ço□ sevdüğüm mihr u ma□abbet yayını
Şol kim melāmet o□ına kendüzini itmez hedef
6. Bāb-ı kerem işigine geldi NECĀTĪ yüz sürer
Anuñ oñulmaz derdine sen himmet it Şāh-ı Necef

0102.

Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

[NĀDİRİ]

1. Düşdi baĥr-i sebzeye ezhār-ı bādām oldu kef
Jālelerle tāze güller anda pür lü'lü' şadef
2. Hayli yüz buldı çemen bād-ı bahārîden yine
Gösterüp şad-bergi eyler huld ile baĥt-i şeref
3. Katre-i bārān-ı rahmet düşdi enhār üstine
Halka şanmañ ābda cūlar şafādan tutdı def
4. Āb u enhāra kılıç altından itdürdi güzār
Hayli süsen bağlayup meydān-ı gülzār içre şaf
5. Gül kumāş u sebz semmūr u nem-i bārān güher
H̃āce-i bād-ı bahārî itdi ezhār-ı Necef

0102. 14^b Başlık yok, sayfa eksik, şiir Nadiri'ye ait.

6. Bir tabağ elma getürdi virdi pür şebnem anı
Lāle-i gül-gün olinca sāgar-ı Ŗişret-bekef
7. Girdi sermā tıtdı etrāfı çemen iy NĀDIRİ
Oldı şimdi jenge mir'āt-ı cihānuñ bir taraf
8. Gel gönül bir nev-bahār-ı cāme yüz tut kim anuñ
Reşk-i bāğ-ı kādri şalmışdur dil-i gül-zāre def
9. YaŖı ol mıñr-i Ėazanfer-nāmuña Hüsrev gulām
Kim şuŖāŖ-ı mihr-i rahş-ı kadrine itmez Ŗalef
10. Hurrem olsun dā'imā gülzār-ı Ŗömr ü devleti
Haşmınuñ bāğ-ı vücūdın bād-ı kahr itsün telef

0103.

Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Riyāzî

1. Hāneye geldükçe dilber pāy-i hōş-reftārın öp
VaŖde-i lutf itse cānān laŖl ü gevher-bārın öp
2. Mağtel-i Mansūra uğrarsa yoluñ iy bād-ı şub
Ol şehid-i Ŗışka taŖzim eyle pāy-i dārın öp
3. Üstine hançer keşide gelse ol ser-mest-i nāz
Karşu var düş ayağına dest-i hançer-dārın öp
4. Hāk-i pāy-i yāre yüz sürdükde iy müşk-i Hoten
Kūşe-i dāmān-ı müşküñ turre-i tarrārın öp

5. Fut h am 'il gibi baş  zre R Y Z  ş  rini
N me-i fa l u h nerd r n şha-ı eş  r n  p

0104.

Me f     l n Me f     l n Me f     l n Me f     l n
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

R   b

1. Dil-i meyy l mi şeh-b z-ı  eşm-i y re g sterd m
Keb ter veş o t fl-ı n ze bir  v re g sterd m
2. P r itd m reh-g z r-ı dilberi h n-ı sirişk mden
Ki  an d kmek yol n   amze-i h n-h re g sterd m
3. Taleb-k r-ı dev -y  ş   at oldum  eşm-i dilberden
 Acebd r nab -ı c n  b yle bir b m re g sterd m
4. Tab b m g rmedi bir kerre ş y n merhem-i l tf a
Dil-i b -  re-i şad-p remi şad p re g sterd m
5. N'ola fery d iderse sille-i r hişger-i  amdan
Miş l-i def dili bir  teş n ruhs re g sterd m
6.  ad-i hamgeşte ile R   B  yandum o ruhs re
Kem n-ı k hne-i perv ne-k rum n re g sterd m

0105.

Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Nažire-i Nādirī-i Šānī

1. Dil-i pür-hūnumı hasretle çeşm-i yāre gösterdüm
Sirişk-i dīdemi rızān idüp fevvāre gösterdüm
2. Devā-yı śihhat için merhem-i şāyān-ı lutfından
ÓAcebdür nabz-ı cānum hāziķ-i bīmāre gösterdüm
3. Uruldum hançer-i müjgān-ı ser-tiz-i dil-ārāya
Cerāhat-hevl-i zahm-ı sīnemi dil-dāre gösterdüm
4. İdermiş cüst ü cū tabÓum tarīķ-i vaśl-ı cānānı
Yoluñ Óarz-ı niyāzuñ ben dil-i ğam-hāre gösterdüm
5. Virüp kālā-yı vaśl-ı dilbere naķd-i hūn-āmizüm
MetāÓ-ı hūsn-i zībāsın alup aġyāre gösterdüm
6. Kelāmum NĀDIRİ enbāz olup āśār-ı Rāġıbla
Ķumāş-ı nev-żuhūr-ı nażmumı bāzāra gösterdüm

0106.

Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Nādirī-i Evvel

1. Her kaçan tesbīh ile ehl-i riyā yüz gösterür
Rind-i derd-āşāma ol sāÓat belā yüz gösterür

0105. 15^a

0106. 15^a

2. Vaḳti geldükde gül-i şad-bergi handān eyleyüp
Bülbül-i bî-çāreye lutf-i Hudā yüz gösterür
3. Gösterüp Ŗuşşāḳa rūy-ı dil melālün defŖ ider
Āb veş her dem ki tîğ-i dil-rübā yüz gösterür
4. Münkesir mir'āt olur vefḳ-i şadā raşad baḳa
Vaşl için ḳonsam hezārān ibtidā yüz gösterür
5. Devlet-i şad-sāleye anı degüşmem NĀDİRİ
Her ḳaçan kim sāgar-ı meyden şafā yüz gösterür

0107.

Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Nādirī-i Şānī

1. Sīnesi zahmın açup Ŗuşşāḳı yāre gösterür
Bir tabīb-i feylesofi Ŗişve-kāre gösterür
2. Hāk-i pāy-ı reh-güzārın deşt idüp üftādelər
Āh u serd-i nālesin ol şivekāre gösterür
3. Eyleyüp üftāde sen mest-i meyi Ŗışḳ-ı cünün
Nīm-nigāh-ı ḡamzesin ol dil-figāre gösterür
4. Mürḡ-i dil şayd oldu bir āhū-yı çeşm-i vahşīye
Ol sebebdən Ŗazm-i rāhuḡ kūhsāre gösterür
5. Sūz-ı Ŗışḳla şerār-efşān olan var mı daḡı
NĀDİRİ veş dūd-ı āhın pāre pāre gösterür

0108.

Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Figānî

1. MetāÓ-ı ğam durur hüsñüñ harîdâr olmasun kimse
Belâ damı durur zülfüñ giriftâr olmasun kimse
2. Beni dîvâne kılmışdur saçun zencîr-i sevdâsı
Senüñ efkâr-ı Óışķunla dil-efgâr olmasun kimse
3. Senüñ ol bend-i zülfünle giriftâr olmasun diller
Benüm bu kıara bahtumla siyeh-kâr olmasun kimse
4. Görelden derd-i Óışķı [hep] dileğim budurur Hâķdan
Düşüp göñül belâsına taleb-kâr olmasun kimse
5. FIGĀNÎ âh u feryâduñ uyutmaz mihr ile mâhı
Benüm gibi ğam-ı Óışķa düşüp zâr olmasun kimse

0109.

Fā Ói lâ tün Fā Ói lâ tün Fā Ói lâ tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Rûhî

1. Yâr ğāfil çarh żālimdür dü miñnet bir degül
Dil zaÓîf aÓdâ ķavî renc ü meşakķat bir degül
2. Bir yaña âlām-ı hecr ü bir yaña teşviş-i yâr
ĶanĶı birin söyleyin derd ü maĥabbet bir degül

0108. 15^b

0109. 15^b Divanda 3, 4 ve 7. beyitler yok.

3. Her civān olmaz ziyā-baḥş-ı kulüb-ı ehl-i hāl
ÖĀlem-ârâlıkda her hurşid-talÖat bir degül
4. Meclis-i dildārda söyletme iy hem-dem beni
BāÖiîs-i taşdıÖ olur zırā şikāyet bir degül
5. Kimi laÖl-i yāre mā'il kimi āb-ı Kevşere
Muhtelifdür halk-ı Öālemde tabiÖat bir degül
6. Her sözi bir bilme mānend-i dūr ü billūr u laÖl
Cümleñ nāmı güher ammā ki kıymet bir degül
7. Zāhidā ğam çekme kār-ı zevk buldıysa kesād
Ġayrı kār üstinde ol Öālemde şanÖat bir degül
8. Söz bilen bir bilmez erbāb-ı kelāmı RŪĤİyā
Gerçi birdür vezn-i tabÖ ammā belāgat bir degül

0110.

Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Fā'izi

1. NaÖl-i şine nāle-i dil dā'imā eksük degül
Bezm-i Öışkuñda baḡa berg ü nevā eksük degül
2. Kiminün başında tişe kimisinün āşiyān
Ehl-i Öışkuñ başlarından bir belā eksük degül
3. Bezmde düşdükçe āyın-i Cemi yād eyleyüp
Cāmlarda dem-be-dem şit u şadā eksük degül

4. Kūy-ı fırqatde ğam u miĥnet omaz tenhā beni
Dār-ı ğurbetdūr egeri āinā eksūk degül
5. FĀ'İZİ yok ğeri bu bezm ire cām-ı pür-afā
Her dem ammā sāğar-ı miĥnet-fezā eksūk degül

0111.

Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / - - -

NefŐi

1. Tūt-i muŐcize-ğüyem ne desem lāf degül
arĥ ile söyleemem āyinesi āf degül
2. Ehl-i dildür diyemem inesi āf olmayana
Ehl-i dil birbirini bilmemek ināf degül
3. Gene endie bilür adr-i dūr-i ğüftārum
Rūzgār ise deni dehr ise arrāf degül
4. Girdi miftāĥ-ı der-i ğenc-i maŐānı elüme
ŐĀleme bezl-i ğüher eyleşem eltāf degül
5. Levĥ-i mahfū-ı sūhandur dil-i pāk-i NEFŐİ
Tabö-ı yārān ğibi dükkāne-i arrāf degül

0112.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / - - -

Ŝābit

1. Sūdde-i yāri kımak ŧıve-i aĥbāb degöl
Mest-i Óıŧkuz der-i meyĥāne bize bāb degöl
2. Sūzdigünden bilünür nergis-i mestün yohsa
Kasdı mestānelügün Óāŧıka işrāb degöl
3. TamaÓ-ı ĥāme dūŧüp sirkelenürsin zāhid
Be kıruk yok gözine bunda mey-i nāb degöl
4. Hele Cemŧıdi imiŧ ŧānÓatınun pır-i muġān
İŧün altun idiyor ĥāŧılı kıllāb degöl
5. Yine ŦĀBIT tayanup ġāĥi Óāŧā-yı kıleme
Bāġ-ı Óırfāne varırmıŧ kıatı bı-tāb degöl

0113.

Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Rūĥi

1. Yāsemendür haddi ya ġöl ikiden ĥālĥ degöl
Zölfi ŧeb-būdur ya sūnböl ikiden ĥālĥ degöl
2. Ĥāl-i ruĥŧarı ki mülk-i fitnede bir dānedür
Ĥabb-ı miskıdür ya fülful ikiden ĥālĥ degöl

0112. 16^a Divan: ġ. 227

0113. 16^a

3. Aglar inler serv-ḳaddün gül-ruḥuñ yād eyleyüp
Dil ya ḳumrıdur ya bülbul ikiden ḥālî degül
4. Dāğ-ı ḥün-efṣānuma didüm ne dirsın didi yār
Lāle ya ḳatmer ḳaranfil ikiden ḥālî degül
5. Evveli Őıṣḳuñ melāmetdür nedāmet āhiri
Sen gerek ağla gerek gül ikiden ḥālî degül
6. Dün bir ehl-i derde Őıṣḳuñ çāresin śordum didi
Ya seferdür ya taḥammül ikiden ḥālî degül
7. VaŐde-i lutf eylemiş dün RŪḤı-yi Őuryāne çarḥ
Ya Őabādur lutfi ya çul ikiden ḥālî degül

0114.

Mef Őū lü Me fā Őı lün Mef Őū lü Me fā ı lün

Hezec - - + / + - - - / - - + / + - - -

Hayālî

1. Virme dil ü cān naḳdın cānāne ḳabül itmez
Bir derdini isterseñ biñ cāna ḳabül itmez
2. Mescidde yerüm yoḳdur Mecnün olalı kıblem
Rüsvā□ı cihānem kim meyhāne ḳabül itmez
3. Nāśıḥ sözünñ gerçi çok vaŐde□ı ferdāsı
Ammā ki benüm göñlüm efsāne ḳabül itmez
4. Bilmem nice Mecnūnam hem□ı soḥbetüm olmağa
Zencır□ı melāmetde dıvāne ḳabül itmez

5. Didüm ki ğamuñ dursun gönlinde HAYÂLInün
Dedi bu şafâ genci vîrâne kabûl itmez

0115.

Me fâ Óî lün Me fâ Óî lün Me fâ Óî lün Me fâ Óî lün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Nâbî

1. Derûn-ı Óâşık-ı âzâde-meşreb ğam kabûl itmez
Cerâhat-yâb-ı endüh olsa da merhem kabûl itmez
2. Tehîdür merdümekden dîde-i hayret-fürûş-ı Óışık
Terâzû-yı dükân bî-dilân derhem kabûl itmez
3. Mişâl-i hâle vü meh cilvegâh-ı Óaqs-i vâhiddür
Harîm-i halvet âyîne-i nâ-mahrem kabûl itmez
4. Ruḡ-ı mihr-i münîr olmaz mükedder şubh-ı şâdıkdur
O bir âyîne-i Óâlem-nümâdur nem kabûl itmez
5. Olur fevvârelerde pâre pâre âb u cû ammâ
Dil-i deryâ nümâyiş NÂBîyâ maḡsem kabûl itmez

0116.

Fâ Óî lâ tün Fâ Óî lâ tün Fâ Óî lâ tün Fâ Óî lün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Ḳâdî

1. Ğâfil olma aç gözün baḡ sendeki cânânı gör
Mısr-ı dil tahtında sultân Yūsuf-ı KenÓânı gör

0115. 16^b Divan: g.306

0116. 16^b Divan: g.42

2. Óıllm-i hıketden eger dem urmağ isterseñ bugün
Gel gönül içindeki hāzık-hakım Loğmānı gör
3. Çünkü geldün bu fenāya geç yedi deryāyı sen
Turma bir yirde revān ol şu gibi Óummānı gör
4. Āşinā ol rūh-ı Aḥmed ki iletsün yārine
Yara ne merhem ne derhem derdine dermānı gör
5. On sekiz biñ Óālemün seyrin dilersin QĀḌĪyā
Gir vücūdun şehrine āyine-i devrānı gör

0117.

Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Yahyā

1. Dağı var devr-i güle eldeki cām-ı meyi gör
NiÓmetün qadrini bil himmet-i pey-der-peyi gör
2. ŞuÓle-i dāğ ile gönli Ğūb idi abdālun
N'ola mağrūr ise başındaki tēc-ı keyi gör
3. Rind isen kürki içinden giyegör leyl ü nehār
Dā'im alma sırtuna sincābı düzd-i deyi gör
4. ÓArz ider hālını diğler bulıcağ Óāşık-ı zār
Niçe inler nice feryādlar eyler neyi gör
5. Kim anar yolına cān virdüğünü iy YAḤYĀ
Unudurlar seni bî-çāre hemān ölmeyi gör

0118.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Nažire-i Ħasibî

1. Dinle feryād-ı ciger-sūzını ĥāl-i neyi gör
Ne hevālarda yiler Óāşık-ı dīvāneyi gör
2. Seyirdir ĥurmet ile niÓmet-i gūnāgūna
Śāf-dil olmağile bezmde cām-ı meyi gör
3. Yitişür lutf-ı Ħudā zāviye-i miĥnetde
Sen hemān śıdk ile yā Ħazret-i Mevlā neyi gör
4. Bezm-i Óālemde eger kaşduñ ayıklanmağ ise
Pır-i meyhāneye var himmet-i pey-der-peyi gör
5. Hışm ile kıldı nažar saña ĦASĪBĪ dilber
Gelsün ağıyār hele nağme ile ĥandeyi gör

0119.

Mef Óū lū Me fā Ói lū Me fā Ói lū Fe Óū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Yaĥyā

1. Çeşmüme hayālün geleli ĥāb mı kaldı
Yā hecrün ile ağlamadan āb mı kaldı
2. ÓIşğ āteşi cānā beni yandurdu kül itdi
Yanmağa saña sūz-ı dil-i tāb mı kaldı

0118. ·17^a

0119. ·17^a Divan: g. 423

3. ÓIşķunı beni āvāre idüp der-be-der itdi
Kūyunda yüzüm sürmedüğüm bāb mı ķaldı
4. Çın-i hat u çāh-ı zeķanuı hūb bilür dil
Bir boylamaduk lūce vū girdāb mı ķaldı
5. İhvān-ı zamāndan seni YAĦYĀ bir anar yok
Nāz eyleyecek kişıye aĦbāb mı ķaldı

0120.

Mef Óū lū Me fā Óı lū Me fā Óı lū Fe Óū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Nażire-i Rızāyı

1. Dilde teb-i hicrānuı ile tāb mı ķaldı
Yā çeşme-i çeşmümde meger āb mı ķaldı
2. Bulmadum anuı neşve-i laÓlıni yirinde
Bir görmedüğüm cām-ı mey-i nāb mı ķaldı
3. Dil derd-i taÓaşşuk olalı ķalmadı şabrum
Çeşmümde bu sevdālar ile h`āb mı ķaldı
4. İflās-ı neşāt ile ğam-ı ķaĦt-ı keremde
MeyĦāneye rehn olmaduk esbāb mı ķaldı
5. ZaĦm-ı ğam ile fikret-i Óayş itme RIZĀYI
Hep bitdi hemān şohbet-i aĦbāb mı ķaldı

0121.

Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Şemsi

1. Fedā kıldum yolına cān u başı dahı nem aldı
Benüm Őaynum dükendi şanma kim Őaynumda nem aldı
2. Perişān olmasun mı kākül-i dilber gibi gönlüm
Nigār āgyār ile gitdi yanumda dahı nem aldı
3. Vefā gitdi güzellerden cefāyı itdiler şanöat
Dil-i Őāşıqlara şimden girü cevır ü sitem aldı
4. Olunca hurmetünđen ğayrı cānā bir murādum yok
Baņa apunda ul olmak saņa lutf u kerem aldı
5. Derūnum āteşinden dil yazarken nāmeye sözüm
Dutuşdı ŞEMSİyā elde ne kağıd ne alem aldı

0122.

Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Riyāzi

1. ŐĀrif iseñ Őākıl ol dıvāne bilsün il seni
Rind-i Őayyāş ol cihānda mestāne bilsün il seni
2. Rāzına n'eylersen it āgyārı vāķıf eyleme
Āşinā ol yār ile bigāne bilsün il seni

0121. 17^a

0122. 17^b

3. Ol gönül sen mürğ-i ııııı-meşreb-i evc-i celāl
ŞemÖ-i deyre per yaılan pervāne bilsün il seni
4. SaÖy kı1 Öizzetle rükn-i KaÖbe-i cān olmağa
Āsitān-ı dergeh-i meyhāne bilsün il seni
5. İy RiYĀZı neşve-baış ol tālib-i keyfiyyete
Öo gerek bāde gerek peymāne bilsün il seni

0123.

Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Ŝābit

1. Setr içün zāhid-i ālüfte-nişin bādesini
Perde eyler der-i meyhāneye seccādesini
2. Cāme-hĀbında ecel derleri dökdi Öāşıık
Ŝoyup ol şūhı çıkardınca [gice] cāmesini
3. Zülfi çengāl šalup çāh-ı zenehdānda arar
ÖĀşıık-ı şifte-hāluı dil-i üftādesini
4. ÖĀşııka bakmaduğı ğāyet maĥabbetdendür
Ŝaınur kendi gözinden daıı dil-dā[de]sini
5. Kākülün açma düşürme güzel başuı içün
ŜĀBITün kayd-ı gama hātır-ı āzādesini

0124.

Mef Óū lū Me fā Óī lū Me fā Óī lū Fe Óū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Riyāzī

1. Öldürdi bizi āh o reftār-ı şikeste
Dıñdurdı sevdüğüm başda o destar-ı şikeste
2. Tūtī-yi dile kārı şeker pārelemekdür
Āh ol dehen-i teng ü o güftār-ı şikeste
3. Biñ Óaql-ı dürüst eyleyemez bir yire gelse
Ol kārı ki ider bu dil-i bīmār-ı şikeste
4. Bend olmuş aña bu dil-i āşüfte budur hep
Ham oldığı ol zülf-i siyeh-kār-ı şikeste
5. Söz niçe dürüst ola bu ğamlarla RİYĀZĪ
Tūtīnün ider Óözrin o minķār-ı şikeste

0125.

Me fā Óī lūn Me fā Óī lūn Fe Óū lūn

Hezec + - - - / + - - - / + - -

Bāqī

1. Lebünden lezzet-i şekker şikeste
Sözünden kıymet-i gevher şikeste
2. Ruḥ-ı zībāsı bir genc-i güşāde
Kemend-i zülfi mār-ı ser şikeste

0124. 17^b Divan: 473

0125. 17^b

3. O çeşm-i mest ile zülfî elinden
Gönüller haste hâtırlar şikeste
4. Ğamuñdan oluban bî-hûş Óâşık
Fırâkıñdan put-ı Āzer şikeste
5. Belî bezm ehli bî-hûş olsa BĀQİ
Olur mey [rıhte] sāgar şikeste

0126.

Me fā Óî lün Me fā Óî lün Fe Óū lün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

Fuzûlî

1. Olupdur nūr-ı Ĥaķ ile sirişte
Anuñçün yārüme dirler ferişte
2. Ğam[1] defÓine ğam-hāre şataşdum
Dirüm bir büse vir didi gül işte
3. Didüm bir büseden hıśśa olur mı
Didi cānānum öp hem gel kıuc işte
4. Ne deñlü ser-keş olursa yaraşur
Güzel teslîm olurmuş yalvar işte
5. FUŻŪLİ dilberi kıuçmaķ dilersin
Alup hem-şiresin olğıl enişte

0126. 18^a Fuzuli divanında yok.

0127.

Mef Óū lū Fā Ói lā tūn Me fā Ói lū Fā Ói lūn

Muzāri - - + / - + - - / + - - + / - + -

Ŝābit

1. Zeyn oldu nuql-ı bŭse bu ŧeb h̃ān-ı vuŧlata
Ŝāmuŧ ŧeker hazīnesi baŧ urdı devlete
2. Bu gice bizde yatmaĝa virdi hele ŧarār
Ol ŧūh-ı teb-zede gŭc ile yatdı nevbete
3. Mey-h̃āre ḩusn-i muĝ-peçe-i ŧūh-meŧrebe
Dil virdŭgine nādim imiŧ baĝ nedāmete
4. Ŧatl-i raĝibe baŧsa velāyetle ŧeyh ayak
Çokdan ŧadem baŧardı maĝām-ı kerāmete
5. ŦĀBIT bu kārgehde yiter adı ŧāŦirŭŧ
Tamĝa-ı iŦtibār-ı perende belāgate

0128.

Mef Óū lū Me fā Ói lū Me fā Ói lū Fe Óū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Rŭŧi

1. Endŭh-ı ĝamuŧ hem-reh-i cān u dilimŭzdŭr
Ser-ḩad-i beĝā ara yatı menzīlimŭzdŭr
2. Deryā-yı muḩitŭz dŭr-i vaḩdetle leb-a-leb
Kevneyn iki cānibde iki sāhīlimŭzdŭr

0127. 18ª Divan: g. 329

0128. 18^a

3. Biz tālib-i esrār-ı nikāt-ı hat-ı yārüz
Ĥall eyleyenüñ bendesiyüz müşkilümüzdür
4. Šahrā-yı maḥabbetde şu dīvānelerüz kim
Mecnūn-ı melāmet-zede eñ Őāķilümüzdür
5. Ağyār elemün çekme yapış zülfine RŪĤı
MenŐ eylemeye cānı mı var ķātilimüzdür

0129.

Fâ Öi lā tün Fâ Öi lā tün Fâ Öi lā tün Fâ Öi lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Tiğî

1. ÖAyn-ı Őāşık ki dem-â-dem ruḥ-ı zībā gözedür
Çeşm-i cān ile o yüzden nice maŐnā gözedür
2. İşıginde beni gözden bırağup itme melîl
Kullaruñ dā'im kerem-i lutf u aŐlā gözedür
3. Šaķınur Őāşıkıların iki gözüm ḥāk-i rehün
Dil ü cān anuñ içün kūyuñı tenhā gözedür
4. Fursaduñı gözedür öpmek içün tenhā Őadū
İkide bir bizi çün nergis-i şehlā gözedür
5. İdüp efgān ağlar hem ķadrini bil TİĞİnün
Dōstum Őārif olan ķatrede deryā gözedür

0130.

Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Nažire-i Murād

1. Bir siyeh pūş ile göñlüm gene sevdā gözedür
Çeşm-i tā'if nitekim KaÓbe-i Óulyā gözedür
2. Düşeli silsile-i zülfüne dıvāne göñül
Emel-i tüle düşüp özge temāşā gözedür
3. Kan ola Óişi vü nūşı da hārām ola müdām
Eyleyüp şol ki lebün sāğar-ı şahbā gözedür
4. Ruḥ-ı rüyun göz açup görelı bu bülbül-i cān
Dimeñüz bāğ-ı cihānda gül-i hamrā gözedür
5. Niçe bir gözleri āhūya şikār oldu MURĀD
Āh u efgān ile şimden girü gavgā gözedür

0131.

Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Hayālî

1. Qıldı mātem-zede hatt-ı ruh-ı gül-fām beni
Öldürür kıra haberlerle bu peygām beni
2. ÓIşķ şeh-bāzını şayd itmez idi dest-i kızā
Ten-i pür-dāğum ile eylemese dām beni

0130. 18^b

0131. 18^b Divan: 395/9

3. Revnaķ-ı kŭy-ı ħarābāt benŭm ben ōliceķ
Ķan yutup acıyup aĭlarsa n'ola cām beni
4. Āteş-i Őıŝķ ile ħākister olupdur ten-i zār
Geçŭrŭr ince elekden daĭı her ħām beni
5. İy HAYĀLĭ ger itdŭm cānı fedā ol ħāle
Tācına noķta ide mŭrşĭd-i Bestām beni

0132.

Fā Öi lā tŭn Fā Öi lā tŭn Fā Öi lā tŭn Fā Öi lŭn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Ķādĭ

1. Bāde-i bezm-i ezelden mest itdi cānān beni
Kŭnh-i esrārında şimdi eyledi ħayrān beni
2. ŐAķl u fĭkrŭm aldı benden mest-i bĭ-hŭş eyledi
Vādi-i heyhāta şaldı itdi ser-gerdān beni
3. Bŭlbŭl-āsā her seĥer zār u fĭġānum artmada
Vālih u āşŭfte itdi ol gŭl-i ħandān beni
4. Ķatreyem girdāba dŭşdŭm ħalmadı nefis ŭ Őaķl u ten
Dōne dōne yutdı gitdi lŭcce-i Őummān beni
5. Sevdŭgŭmçŭn yār[ŭm]i ħaşd itdi dŭnyā ħatlıme
Bu ne sırdur ĶĀĖİyā elden ħomaz devrān beni

0133.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

ÓĀlī

1. İki cāniblū bir āyīneye beñzer Óālem
Bir yanı şūret-i ğam bir yanı şekl-i mātem
2. Ne miyānuñ ne dehānuñ ne şaçuñ fark olunur
Biri mübhem biri müdgam birisi hamdur ham
3. Gāh ü gāhī tağıdur cennet-i kūyında şabā
Şanki tāvusdur[ur] uçmağa turur ol perçem
4. Hecr ile hālüm harāb oldı nedür tedbīrūñ
N'eyleşem bilmezem iy dōst ne kılsam n'itsem
5. Aldı her cānib[üm]i derd ü belā iy ÓĀLİ
Bende ğam dilde n'idem başda sitem cānda elem

0134.

Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Feyzī

1. Baḥr olur aḡar yaşum dilber-i ferruḥ-zedeyem
Āl idüp turmaz döker mürġ-ı vişāle dīde yem
2. Yoğ dimişlerdür dehānuñçün gülūñ üstādları
ÓÖmrümūñ varı hiç olur mı ki aḡa lā diyem

0133. ·18^b

0134. ·19^a

3. Anja ĥayrānam ki var iken nice Őuryān-ı Őıřķ
Āsitānında niķūn ġam řālunı ancaķ ben giyem
4. Mey şunup sākķ didi gel iķme cānuņ var ise
Zāhid insāf it ne cānum var ki anı iķmeyem
5. FEYĖİyā ebrinde dilber mihrin itdūkķe nihān
ان عيني تسكب الدمع مليا كاديم*

0135.

Me fā Őķ lūn Me fā Őķ lūn Me fā Őķ lūn Me fā Őķ lūn

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Ėādī

1. Ezelden iķmiřem gerķi elinden yār mey-nūřem
Yitirdūm řimdi Őaķlum da ķatı ĥayrān u medhūřem
2. Ne dūnyādan ĥaber-dāram ne kendūmden ĥabīram ben
Dōner bařum aķar yařum ki ser-gerdān u bi-hūřem
3. Vücūdum maĥv olup gitdi eřer ķalmadı benlikden
Ėayāl-i māha anġlarlar ġörenler řöyle ĥāmūřam
4. Nice fāĥir libāslarla vařaķ semmūr kürkin hep
řoyundum Őıřķına yārūņ bi-ĥamdi'llāh nemed-pūřem
5. Ne meydūr ĖĀĖİyā bilmem yitürdūm Őaķl u idrāki
Ėıyāmet ķopdı ĥař oldu ne ĥāldūr daĥı ser-hūřem

* Ėözlerim yaġmur gibi ġözyařı dōker.

0135. 19^a Divan: g.193

* Divan'da; "Mey-i cām-ı elestden ĥūn ezelden gerķi serhořam" řeklindedir. Vezin ġereġi takdim tehir yapıldı.

0136.

Müs tef Ói lün Müs tef Ói lün Müs tef Ói lün Müs tef Ói lün

Recez - - + - / - - + - / - - + - / - - + -

Nādirī-yi Evvel

1. Ārāyiş-i nev-rûz ile oldı cihān bāğ-ı irem
Gülşende sâz u söz ile Óârifler itsün defÓ-i ğam
2. Gülşenleri handān idüp bûlbûllerin nālān idüp
ÓŪşşākı ser-gerdān idüp esdi nesīm-i şubh-dem
3. Gül goncesi üzre seher bir kıatreyem düşdi meger
Şandum ağız miski tutar ağızında yār-i gönçe-fem
4. Sāğar içülsün dilbere güller açılson sāğara
Düşsün figān bûlbûllere itdikçe mutribler nağam
5. Tā ki ğam-ı faşl-ı žuhūr iy NĀDIRİ kıl fikri dūr
Ol keyf-i meyden güm-şuÓūr itme hayāl-i keyf-i kem

0137.

Fe Ói lā tün Me fā Óilün Fe Ói lün

Cedīd + + - - / + - +- / + + -

Behiştī

1. Kişi olmaz imiş mîr-i kelām
Ehl-i Óirfāna olmayınca ğulām
2. Meger [evvel] o dem irişmez ise
Murğ-ı ğam Óilācı şerbet-i cām

0136. ·19^a

0137. ·19^a Divan: 353

3. Bîkr-i mey cārî midür iy sâķî
Ki ķodın adını anuķ ğül-fām
4. Benüm almaz selāmumı đır imiş
Bāri Őömrinde virmiş olsa selām
5. Viremez saŐyi ile ķişı şüret
Dād-ı Ĥaķdur BEĤİŞTİ Ėüsni-i kelām

0138.

Fe Öi lā tün Me fā Öilün Fe Öi lün

Cedid + + - - / + - + - / + + -

Feyzi

1. Cevr oķı n'ola ķaddüm eylese lām
Virmez ol ķaşı yā ķul ide selām
2. Ķaşı nün ķāmeti elif femi mım
Buldı ol meh-i kemāl ĥüsne nām
3. ŐAnber-i zülfünĵi bi kez ğörenün
Nażarı ĥayli ğüç ĥayāli ĥām
4. Şanki deryāda Őaks-i ĥāverdür
Ruĥ-ı āluķ ĥayāli dilde müdām
5. El yatur ĥāb-ı rāhat içre niçün
FEYZİyā ben belā odına yanam

0139.

Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Qādī

1. Bir müebbed saltanat virdi baña Rabbu'l-Enām
ÓAzli yok gitmez elümden ta *ile-yevmi'l-kıyām*
2. Tutmasun mı Óālemi āvāze-i dıvānımız
Şehr-i dilde nevbet-i Óışk çalınur her şubh u şām
3. CemÓ olup iklim-i heftde yanuma serv[er]leri
Qurdılar şahrā-yı Óışkda nice biñ atlas hıyām
4. Yedi iklim rubÓ-ı meskūn mülkini fetḥ eyledüm
Şark u ğarb hükmümdedür tevfiq-i Ħaqq ile temām
5. Rām olaldan baña nefsüm ḥamdu'lillāh QADīyā
Bu vücūdum mülkine geldi niżām u intiżām

0140.

Fe Ói lā tün Me fā Ói lün Fe Ói lün

Cedid + + - - / + - +- / + + -

ZaÓfı

1. Derd-i Óışka gönül devā olmaz
Yār cevri gibi belā olmaz
2. Şūfiyā bāde-i muşaffāsız
ÓĀrifün qalbi pür şafā olmaz

0139. 19^b Divan: g.195

0140. 19^b

3. Heves-i zülf-i yârdan özge
Ser-i Óâşıķda bir hevā olmaz
4. Şaķın aldanma erlik ile göñül
Zen-i dünyāda çün vefā olmaz
5. Kim ki āyīnesini itmedi pāk
ŽAÓFIyā mażhar-ı Hudā olmaz

0141.

Me fā Óı lün Me fā Óı lün Me fā Óı lün Me fā Óı lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

[Nābı]

1. Anuñ hüsnünde kim [bir] nūr var ıalbinde kın olmaz
Muşaffā tıynet anuñ tarf-ı ebrūsında çın olmaz
2. Miyān-ı çeşm-i ebrūda nihānı güft ü gūlardan
Ne deñlü olsa da bı-vesvese hātır emın olmaz
3. Hurūf-ı noķtadur andan cebınuñ ańla bu rāzı
Ki tenüñ dāğ u mağından rehā bulmuş cebın olmaz
4. Sirişk-i çeşmine ehl-i nifāķuñ iÓtimād itme
Esāsında binānuñ reşh-i āb olsa metın olmaz
5. Bilüñ hāk-i Sitanbūluñ rüsūm-ı şıve vü nāzı
Kenārın dilberi nāzık de olsa nāzenin olmaz
6. Sezā tāze maħalle yapmağa beyt-i nażā'ırden
Binā-yı nażma NĀBı böyle bir nāzık zemın olmaz

0141. 19^b Divan: g.303

* Sabit başlıklı bu gazel Nabı'ye ait.

* 1.2 "Dilber-i meh-pārenüñ..." Metin

0142.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Rūhî

1. Hāk-i rāhuṇda o kim Óışk ile maḳtūl olmaz
Ḳadr ile başı göge irse de maḳbūl olmaz
2. Mansıb-ı Óışka n'ola cān virüp olsaḳ tālīb
Bilürüz irişen ol mansıba maÓzūl olmaz
3. Ĥizmet-i hāk-i derin bāÓiṣ-i rifÓat olıcaḳ
İy şeh-i mülk-i melāḥat saṇa kim ḳul olmaz
4. Ġaraṣuṇ KaÓbe ise tut kūy-ı reh-i yārı
Zāhid[ā] ḡafleti ḳo böyle güzel yol olmaz
5. Śanma cevır itmek ile dūr ola senden RŪḤÎ
Ḳo bu efkārı benüm pādiśāhum ol olmaz

0143.

MefāÓîlūn MefāÓîlūn MefāÓîlūn MefāÓîlūn

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Ḳādî

1. Yanaram nār-ı Óışkıṇda nice yıldur ḥesāb olmaz
Umaram ki baṇa rŭz-ı ḳıyāmetde Óazāb olmaz
2. ÓAceb maÓmūr olupdur Óışk-ı yār ile bu dil mülki
İlā-yevmi 'l-ḳıyāme ol yıḳılmaz hem ḥarāb olmaz

0142. 19^b

0143. 20^a Divan: g.123

3. Fılsım-ı nefsümi bozdum ma'Öârif gencini açdum
Vücûdum mülkine şâhum ki Öazl u inqılâb olmaz
4. Cemâlün görmeye yârün tenüm hâ'il degüldür hiç
Aç[ık]dur dide-i cānum baña yir gök hîcâb olmaz
5. Derün-ı derdüme K̡ĀDĪ bi-hāmdī'llāh ne ihsāndur
O şāh-ı Öālem-ārādan dem olmaz ki hitāb olmaz

0144.

MefāÖilün MefāÖilün MefāÖilün MefāÖilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Fuzûlî

1. Farîk-i fakrî tutsam tabÖ-ı tâbiÖ nefis rām olmaz
Ġnā kılsam taleb esbāb-ı cemÖiyyet temām olmaz
2. Dehānından eşer görmem miyānından nişān vāh kim
Beni nā-kāma Öömründen müyesser hiç kām olmaz
3. Muķım belā-yı derd eyler beni āh-ı ciger-sūzum
Bu āhenk-i melāl-efzāya bundan yek tamām olmaz
4. Mürîd-i sākıyem kim lutfi ehl-i zevke dā'imdür
Ne hāsıl ehl-i zühdün şefkatinden kim müdām olmaz
5. Didüm cevri itme Öuşşāka didi ol hüblaruñ şāhı
Siyāset olmayınca Öışķ mülkinde niżām olmaz
6. Lebünden katre katre kan içer göñlüm ne çäre[dür]
Şekerden olıcaķ mey katresi güyā hārām olmaz

* 5.1 "Derdüme merhem virüp..." Metin

0144. 20^a Divan: 113

7. FUZÜLİyi melâmet eyleyen bî-derd bilmez mi
Ki bâzâr-ı cünûn rüsvâlarında neng ü nâm olmaz

0145.

Mef Öû lü Me fâ Öî lü Me fâ Öî lü Fe Öû lün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Bâkı

1. Şabr eyle dilâ derdini cānāne tuyurma
Cān içre nihān eyle velî cāne tuyurma
2. Zinhār şaķuñ mey yirine ķanuñ içerler
Keyfiyyetüñ ol gözleri mestāne tuyurma
3. Şüfî gelicek açma şaķıñ Óışķ ĥadişin
Dānā-dil iseñ sırruñı nādāne tuyurma
4. Esrārını keşf eyleme taĥşîl-i mizāc it
Nüş eyle mey-i nābı ĥakîmāne tuyurma
5. YaÓķûb-şifat BĀĶİyi ol Yūsuf-ı şānî
Ĥüzn içre ķomaz ġuśsayı ihvāne tuyurma

0146.

Mef Öû lü Me fâ Öî lü Me fâ Öî lü Fe Öû lün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Nażîre-i NevÖî

1. Meclisde öpüp laÓlini rindāna tuyurma
Ol ĥāleti aġzuñdaki dendāna tuyurma

0145. 20^a Divan: 405

* "ışk bahşüñ" Metin

0146. 20^b Divan: g. 395

2. Rûsvā-yı cihān olmağ ile yār ele girmez
Bilmezlik ile Ŗıřkuñı cānāna tuyurma
3. Ol Yūsuf ile vuřlatı sen dūřde görürsin
Erbāb-ı ĥasedden řaķıñ ihvāna tuyurma
4. Ben böyle ĥayātı n'ideyim rāhat-ı cān yok
İy h'āb-ı ecel [gel] ölümüm cāna tuyurma
5. Mey içme güzel sevme dimezler saña NEVŖİ
Ol zevķi hemān zümre-i nādāna tuyurma

0147.

Fe Ŗi lā tūn Fe Ŗi lā tūn Fe Ŗi lā tūn Fe Ŗi lūn
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Bāķi

1. Çıķar eflāke derūnum řereri dōne dōne
Dōkilūr ĥāke yařum ķatreleri dōne dōne
2. ŖĀřıķ-ı ĥaste-dilūñ niteki fānūs-ı ĥayāl
Nār-ı Ŗıřkuñla yanupdur cigeri dōne dōne
3. Pister-i ģamda gözüm giceler uyĥu görmez
İderem řubĥa deģiñ nāleleri dōne dōne
4. Zevrāk-āsā ģam-ı Ŗıřkuñla yaşum girdābı
Ėarķ idūpdür řanemā çeřm-i teri dōne dōne
5. Tolaşaldan daĥı řemŖine dil-i ser-geşte
Yaķdı pervāne-şıfat bāl u peri dōne dōne

6. atire-i ekine y   ndi diy  B   n  
 ar -ı h    ki yonupdur g  eri d  e d  e

0148.

Me F    i l n Fe   i l  t n Me F    i l n Fe   i l n
M  tes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

Cevri

1. Hay  l-i hatt-ı ru   ndur g    r ma b     
Budur k    ret-i mir'  t-ı k  r ma b     
2. Y ne ma abbet      nemi d       eyler
Ne de  l   lsa  am    nkis  r ma b     
3. Har  m    addini seyr eylemek hev  sidur
Bu cilveg  h-ı hevesde   ar  r ma b     
4. Nig  h-ı       -i mest    le     n  olalı
Mel  met oldu ben  m       r ma b     
5.   ar  b-ı la    ni va  f eyledi ba  a CEVRI
Budur   af  -y  dil-i ne    e-d  r ma b     

0149.

Mef     l  Me f      l  Me f      l  Fe     l n
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

R    

1. C  n virmek ise          ger vu  lata b     
Bir t  r-i nig       olur ol devlete b     

0148.      

0149.      

2. Nāz eyler imiş Ŗāşıkı öldürmege çeşmün
Ėamzeñ var iken aña nedür minnete bāŖiŖ
3. Dil eyler idi naķş-ı ruħuñ vaşfını taħrır
Esrār-ı hañuñ olmasa ger ĥayrete bāŖiŖ
4. Efkār-ı lebün cāne virüp feyz-i nihānı
Ervāĥ-ı muķaddesle olur Ŗohbete bāŖiŖ
5. Te'şir-i tef-i āteş-i cān-süz-ı hevādur
Ėh-ı dil-i RŪĥıde keremiyyete bāŖiŖ

0150.

MefāŖilün MefāŖilün MefāŖilün MefāŖilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Ėādī

1. Cemālündür hemān her anda handān olmağa bāŖiŖ
Celālündür gözüm her dem[de] giryān olmağa bāŖiŖ
2. Tutuşur gerçi Ŗışķuñ āteşi ammā ne ĥikmetdür
Dütüp her gün ciger şnemde büryān olmağa bāŖiŖ
3. Se[nü]ñ esrār-ı Ŗışķundur beni ĥayrān iden her dem
Ve hem bu tekye-i ĥayretde Ŗuryān olmağa bāŖiŖ
4. Seni gördükçe elbet dağılur Ŗaķlum tenüm ditrer
Vücūdum maĥv olup göñlüm perişān olmağa bāŖiŖ
5. Mey-i Ŗışķuñ degül mi mest-i lā-yaŖķıl idüp ĖĖĖ
Yaşum seyl-āb olup derdüm firāvān olmağa bāŖiŖ

0150. 21^a Divan: g.22

* 2.1 " Tüter dā'im..." Metin

0151.

Mef Őū lū Fā Ői lā tūn Me fā Ői lū Fā Ői lūn

Muzāri - - + /- + - - / + - - + /- + -

Ŝābit

1. MaŐşūm iken niyāza harīdār olur habîş
Çoklar yaşarsa şāhid-i bāzār olur habîş
2. Ağyār zümresi kolına aldı şimdiden
ŐUşşāk bir söz atsa tarafdār olur habîş
3. Sākî münāsebetle hikāyāt-ı bast idüp
Ağlatdı ehl-i bezmi ne Őayyār olur habîş
4. Müşt-i mücāhedeyle ezilmezse kellesi
Çok başlı nefsi-i rūh-gezā mār olur habîş
5. Gördüm raķib[ün] oğlını āğuş-ı dāyede
Babası gibi müfsid ü mekkār olur habîş
6. ŐĀBIT müzehrefāt-ı fenā partaluñ bırāk
ŐUķbāda bile bir dilbere yār olur habîş

0152.

Fe Ői lā tūn Fe Ői lā tūn Fe Ői lā tūn Fe Ői lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Ķādī

1. Dūn ü gün firķat ile yanmada dā'im ciğerüm
Aķıdur anuñ içün ķanlı yaş çeşm-i terüm

0151. 21^a Divan: g.40

* 1.1 "MaŐşūm iken dilber dahı..." Metin

* 4.2 "Dayanur kötüye çü hımār..." Metin

0152. 21^a Divan: g.198

2. Dile şol hâdde eşer eyledi mihrün güzelüm
Reh-i vaşluḡda ḡodum mā-melek ü cān u serüm
3. Mey-i Óışkuḡ beni o deḡlü mest eyledi kim
Ne Óaḡıl var ne fikr var ne cihāndan haberüm
4. Bu ne sırdur ki vücūdum daḡı vaşluḡa senün
Yoḡ olup ḡalmadı hiç nām u nişān u eşerüm
5. Hele ḲĀDĪ gene bir daḡı görince yüzini
ÓAdem iḡlîmine āh düşmese bāri seferüm

0153.

Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

NefÓİ

1. Mā'ilüm cezbe-i dîdāre hem anı severem
Bir güzel çehrede ān olsa ben ānı severem
2. Severem hüsni gibi hulkı güzel cānānı
Mutlaḡā böyle olan şūh-ı cihānı severem
3. Severem žāhir u bātın göricek bir yāri
ÓArż-ı hāle meded olursa nihānı severem
4. Ne ḡadar nāzik u nerm olsa nigārı sevemem
Ne ḡadar āfet-i cān olsa civānı severem
5. Çāre yok sevmemeḡe bir güzeli iy NEFÓİ
Saḡa lāzım mı demek işte filānı severem

0154.

Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

NefÓİ

1. Hem ıadeh hem bade hem bir şüh sakiğür göñül
[E]hl-i Óıřkuñ hāsılı śahib mezakiđür göñül
2. Bir nefes diđār içün biñ cān fedā itsem n'ola
Niçe demlerdür esir-i iştiyakiğür göñül
3. Dildedür mihrün ıo hāk olsun yoluñda cān u dil
Ben ölürsem Óālem-i maŖñide bakiğür göñül
4. Żerredür ammā ki tāb-ı āfitāb-ı Óıřk ile
Rüzgāruñ şemse-i tāk u revakiğür göñül
5. İtse NEFŖŖİ n'ola ger göñlüyle dā'im bezm-i hās
Hem ıadeh hem bade hem bir şüh sakiğür göñül

0155.

Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lün

Cedid + + - - / + + - - / + + -

ŖUbeydi

1. Niçe dil tırine niřān olsun
Niçe bir kāmētüm kemān olsun
2. Ėaražuñ cān ise benüm rūhum
N'ola hūř yoluña kurbān olsun

0154. 21^b Divan: g.74

* 5.2 " Hem ıadeh hem mey..." Metin

0155. 21^b

3. Gülşen-i vaşluñ içre iy gül-i ter
Bülbül-i dil қо şādmān olsun
4. Virmez isem yolına mā-meleküm
Қuluñum didügüm yalan olsun
5. Şaқla dilde ÓUBEYDİ fāş itme
Rāz-ı dildārı қо nihān olsun

0156.

Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Şābit

1. Güllac-ı gül-şeker terkīb-i laÓlünden nevāl olsun
Bu қатmer dāğ-ber-dāğ-ı cefā қат қат hēlāl olsun
2. Cemāl-i hūr-süz-ı talÓat-ı ğılmān güdāz-güle
Buyur bu dūzah-āsā külbemiz cennet-mişāl olsun
3. Haber salmış bize Óıd oldu şalınsaқ gerek yarın
O da āmāde-i dollāb-ı ferdā-yı vişāl olsun
4. Civāndan ister iseñ naқş-ı ğariḅ renk-i rüyından
Nigāruñ turesi қоynında müşğın dest-māl olsun
5. Elinde māl-i hulyā gibi bir ser-māye var şimdi
Revā mı Óāşıқ-ı müflis gibi dil pür-melāl olsun
6. Bu şeb cām-ı şarāb-ı pür-habāb bir meclisi görsün
Şafaқ pervini ile surh-ı rüy-ı infíÓāl olsun

7. Semā' itdükçe şem' -i şevk-i Mevlānā ile ŠĀBİT
Dönüp cism-i nizārum şekl-i fānūs-ı hayāl olsun

0157.

Mef Őū lü Fā Ői lā tū Me fā Ői lü Fā Ői lün
Muzāri - - + / - + - + / + - - + / - + -

Bāķi

1. Göster rūhuñ [ki] nūr-ı tecellî žuhūr ide
Hurşîd gibi āyîneler feyz-i nūr ide
2. Ol gün toğar mı başıma şubh-ı vişāl irüp
Ĥüsnüñ ziyāsı žulmet-i hicrāmı dūr ide
3. Devr-i zamāne cünbüşi nā-dānlık üzredir
Nā-dān kıomaz ki merdüm-i dānā ĥuzūr ide
4. Bātıl hemişe bātıl u bî-hüdedir velî
Müşkil odur ki şüret-i Ĥaķdan žuhūr ide
5. BĀĶİ Öaceb mi seng-i belā irse pāyine
Her kim bu reh-güzār-ı fenādan Őubūr ide

0158.

Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Şem'Öi

1. Alursa cānumı ġamzeñ n'ola Őömrüm revān olsun
İçerse leblerüñ kıanum efendüm nüş-ı cān olsun

0157. 21^b Divan: 420

0158. 21^b

2. Nice başlar gider kanlar dökülür kimseler sormaz
Farık-i Ŗışkdur bunda dimezler kana kan olsun
3. Yolında ok gibi tođrı degülsem iy kemān-ebrū
Bükülsün dal-ı zülfünden elif-kaddüm kemān olsun
4. Perî-peyker melek-sîmā güzeller çok durur ammā
Görinmez gözüme sensiz gerek hūr-i cinān olsun
5. Güzellik tahtına çıkdun begüm Ŗuşşāka dād eyle
Niçe bir sîne-i ŖEMŖİde Ŗadāvetler nihān olsun

0159.

Mef Ŗū lü Me fā Ŗî lü Me fā Ŗî lü Fe Ŗū lün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Ŝābit

1. Tartılsa n'ola āl ipege eşk-i çekide
Mizān-ı hārîr oldı iki keffe-i dide
2. Lāle ocağı beste imiş cizye-i bāğa
Heb mührlidür alduğı evrāk-ı Ŗadide
3. Bir cāme saña Ŗömrre sürer pāk giyersen
Püşide mi maŖnā-yı sühan serv-i sehide
4. Vaşf-ı ruh-ı pür-tābuñı mir'ātde gördüm
Ėāyet de güzel yazıyor ol şüh-ı ceride
5. Hırş ile çürütmezdi alup buse-i laŖlün
ŖĖşıkda çürük olmasa bir pāre Ŗaķide

0159. 22^a Divan: g.306

* 1.1 "...āl āyine..." Metin

6. Pervāz hevāsında gibi mevc-i melāḥat
Pek ḥaṣyeti var betbeniz uçmuş o peride
7. ŠĀBİT [ḥasene] yazdıragör deftere yohsa
Dīvān-ı ḥaṣrde ne ğazel var ne ḳaśide

0160.

Me Fā Ói lün Fe Ói lā tün Me Fā Ói lün Fe Ói lün
Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

NaÓtī

1. Ḳadeḥ-be-kef görelüm sāḳiyā zamān geçiyor
Teġāfūl itme meded vefd-i gülistān geçiyor
2. Hatā-ver olmadan iy dil viśāle ibrām it
Ser-āmed oldu yitişdi o dil-sitān geçiyor
3. Haber-dār olup şavuluḡ reh-güzār-ı yārdan
Elinde ḥançer-i hūnīn o bī-āmān geçiyor
4. Başıḡ tedāriki gör iy dil-i ğam ūlfete kim
Seni o şūḥa raḳībān-ı bed-zebān geçiyor
5. Óİnāyet eyle şehā NAÓTİ-i dil-efġārı
Ġamuḡla şimdi cihāndan o nā-tüvān geçiyor

* "ḥayfī" Metin
0160. 22^a

0161.

Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Zıver

1. Baña Óayne'l-yakın çeşmün hayālî iki āhūdur
Hemān deşt-i hatāda kākülün yād itdügüm budur
2. Qo qalsun mürğ-i dil sünbül-sitānuñ içre pā-beste
Beni Mansūr iden zırā meşām-ı zır-i gışūdur
3. N[iç]e cānum tılısm-ı hūsne qurbān olmağa tā kim
Senün gencine-i vaşluñ baña bir qutlu qapudur
4. Nigārā reh-güzāruñ lāle-zār oldı kıyās itme
Gamunla giryeler kılduqça Ğinnā yüz aqar şudur
5. Yalıñuz ZıVERün qul olmadı qaddūñe sultānum
Nice Ŗuşşākı bend itmiş miyānuñ böyle bir mūdur

0162.

Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Şābit

1. Ādama bî-kār oturmaklık ne müşkil kār olur
Sūzeni maqŖad batar endāma ne[v]k hem hār olur
2. Ŗrneđi alınmamışdur dest-māl-ı megrinün
Başmadır naqşı Ŗarūs-ı Ŗālemün düşvār olur

0161. 22^a

0162. 22^b Divan: g.84

3. Pişesi hep cān alup cān virmedür Őuşşāk[ın]uñ
Halk cān bāzārı dirler bizde bir bāzār olur
4. Derd-mendün ceyb-i reşkinden sirişk āmādedür
Ol gül-i ter rüy-ı ağıyāra sırtsa zār olur
5. Kaldurınca bî-dimāğ olduķ raķılbün lāşesin
Kāfirün hem zindesi hem mürdesi murdār olur
6. ŞABİTā bir bādeden nūş eyle kim mestānesin
Şubh-ı maḥşer halk-ı Őālem mest iken huşyār olur

0163.

Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Nādirî-yi Evvel

1. Ter düşerse yiridür lü'lü'-i lāle ter olur
Andan āb-ı lebünün dürleri zibā ter olur
2. Nahl-ı kıaddünde görüp laŐlünü reşk itmekle
Kuruyup kıalsa n'ola meyve-i ḥurmā ter olur
3. Hāk-i dergāhuña dā'im takınur mevc-i sirişk
Muḫtarib olsa Öaceb mi leb-i deryā ter olur
4. Yufķa bağrum ezilüp geçdi lebün fikri ile
Maḥv olup gitse n'ola kağıd-ı ḥelvā ter olur
5. Ter tutup ḥuş gör aldırma anı NĀDİRİyā
ŐAraķ içsen kızarur şerm ile şahbā ter olur

0164.

Me Fā Ói lün Fe Ói lā tün Me Fā Ói lün Fe Ói lün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

Şābit

1. Ğubār-ı pākine düşsem o māh muğber olur
Daralduqça tuşak kefesi dāl hançer olur
2. Göñül bir āteş ile meclisünde sultānum
Gül-āb-dān olamazsa latīf micmer olur
3. Gül-i Óizārını bir qat Óaraqla terletse
Çiçek şuyı gibi hem tāze hem mükerrer olur
4. O naħl-i nāz etegi belde bir nihāl olmış
ÓAceb mi dāmen-i serv-i sehı müşemmer olur
5. Qumāş-ı nażm ile bir toz mı qondurur ŞĀBİT
İzāle eylemege āfitāb sünger olur

0165.

Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Fuzūlî

1. Fiğān kim bağrumuñ ol lāle-ruh qan olduğun bilmez
Ciger per-gālesinden dāğ-ı pinhān olduğun bilmez
2. Ĥabībüm göñlümi cemÓ eylemez ruhsārı devrinden
Meger zūlfı gibi ĥālün perişān olduğun bilmez

0164. 22^b Divan: g.118

0165. 22^b Divan: 116

3. Kılar takşır idüp bir lutf her dem gönlüm almağda
Vefâ resmün şanur düşvâr âsân olduğun bilmez
4. Dil-i şad-pāreden bî-dādı kesmez gamze-i mestin
Ne ğāfil pādīşehdūr mülk-i vîrân olduğun bilmez
5. Şanur zāhid özin hāli hayālinden ğalatdur bu
Bu hayrân olduğundandır ki seyrân olduğun bilmez
6. Güzeller devlet-i vaşlun bilüp ma'Ūzūr didi Ōāşık
Neşāt-ı vaşlda endüh-ı hicrân olduğun bilmez
7. FUZŪLİ hasteye dimiş ki cevri eyleyüben dildār
Zehî sâde mu'Ōarız kavle bühtân olduğun bilmez

0166.

Mef Ōū lū Fā Ōi lā tūn Mef Ōū lū Fā Ōi lā tūn
Muzāri - - + /- + - - / - - + /- + - -

Nābî

1. Bu āb u tāb kıandan meyḥāneler de bilmez
Şāḥbāda neşve kimden mestāneler de bilmez
2. Çeşm-i nedīde ḥāba āyīneler de ḥayrân
Māhiyyet-i cemālün cānāneler de bilmez
3. ŌĀķil ķitāb-ı Ōaķlı ḥall eylemekde ğāfil
Keyfiyyet-i cūnūnu dīvāneler de bilmez
4. Ser-tiše-i talebden dūnyā ḥarāb[e] olmış
Bir genc var nūḥüfte vîrāneler de bilmez

* 3.1 "Ķalbūmi teşḥīr idüp cānān ki..." Metin

* 4.1 "Dil-i bî-çāre dād eyler gamze-i mestāneden kim" Metin

0166. 23^a Divan: g.329

5. Erbāb-ı bezm NĀBİ geh mest gāh mahmūr
Bu derd-i ser nedendür humhāneler de bilmez

0167.

Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Qādī

1. Firāḡuḡ çekmeyen dil-haste vuślat neydüğün bilmez
Viśāle ırmeyen āşüfte firḡat neydüğün bilmez
2. Vücūdun Ŗālem-i keşretde Ŗışḡ ile yoğ itmezse
İkilikte ḡalır keşretde vahdet neydüğün bilmez
3. Vatandan ayrulup yād ilde hecr-i yār ile bağı
Yanup yaḡılmış Ŗālemde o ḡurbet neydüğün bilmez

0168.

Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Qādī

1. Reh-i Ŗışḡ içre nefşüm hiç ne zaḡmet çekdiğüm bilmez
Ne derde uğradum görmez ne miḡnet çekdiğüm bilmez
2. Gözüm aḡlar göñül inler ciger pür-yān olur her gün
Bu yād illerde firḡatle ne ḡurbet çekdiğüm bilmez
3. Büküldi hecr ile ḡaddüm delindi ney gibi baḡrum
Firāḡ-ı yār ile her dem ne ḡasret çekdiğüm bilmez

0167. 23^a Gazel eksik. Nüşhada sonraki gazelle birlikte tek gazel olarak bulunmakta. Divan: g.128

0168. 23^a Divan: g.129

4. Tena'umda Züleyhâ veş mey-i dünyâ ile ser-hoş
Bütün cāhında Yūsuf veş ne zillet çekdügüm bilmez
5. Uyanmaz h'āb-ı ğafletden berîdür KADİyâ Ŗışķdan
Beden Tihinde Mūsā veş ne hayret çekdügüm bilmez

0169.

Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Fuzūlî

1. Kıldı zülfün pek perişān hālūmi hālün senün
Bir kez iy bî-derd sormazsın nedür hālün senün
2. Gitdi başundan göñül ol serv-ķaddün sāyesi
Ağla kim idbāra tebdîl oldu iķbālün senün
3. Zînet için cism dîvārında itmezdim yirin
Çekmiş idi Ŗışķ levh-i cāna timşālün senün
4. Tîz çekmezsen cefā tîğün beni öldürmege
Öldürür bir gün beni āhir bu ihmālün senün
5. Ėarķ-ı hūn-āb-ı ciger kılmış gözüm merdümleñ
Ėrzū-yı hāl-i müşğîn ü ruh-ı ālün senün
6. Dām-gāh-ı Ŗışķda tut bir kenār iy mürğ-i dil
Şınmadın seng-i melāmetde per ü bālün senün

* 4.2 "...ne derdler..." Metin

0169. 23^a Divan: 168

*6.1 "Şafāgāh-ı ..." Metin

*6.2 "...seng-i melāhatde..." Metin

7. Sāye veş çoğdan FUŽŪLİ hāk-i kūyuñ yaşdanup
Bu nedāmetle ki bir gün ola pā-mālūñ senūñ

0170.

Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Qādī

1. ÓAcebā bir gün ecel yādına gelmez mi senūñ
Melekü'l-mevt gelüben cānuñı almaz mı senūñ
2. İrişüp bād-ı hazān berg-i hāyātuñ dökilüp
Bu vücūduñ gülünūñ gülşeni şolmaz mı senūñ
3. Niçe bir tül-ı emel devlet-i dünyā ile āh
Bu yir altında gözūñ hāk ile tolmaz mı senūñ
4. Niçe bir Óış u turab çeng ü rebāb şād feraḥ
Ġam u ġuśśa iline rihletūñ olmaz mı senūñ
5. Ne şanursın bu cihān saña teraḥḥum mı ide
Cigerin hūn idüben bağrını delmez mi senūñ
6. Niçe bir nefse uyup QĀDĪ cihāna hevesin
ÓAcebā rüz-ı cezā yādına gelmez mi senūñ

0171.

Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Fuzûlî

1. Baîr-ı Óıřka düřdüñ iy dil terk-i dünyāñı unut
Bālig olduñ aña rahmdan içdügüñ ıanı unut
2. Virdi vuşlatdan haber müy-ı seşd u rüy-ı zerd
Çehre-i handān[ı] vü zülf-i periřāñı unut
3. Çek nedāmetden elüñ hem dıdeden dök ıanlı yaş
Serv-i nāzı terk kıluben berg-i handāñı unut
4. Çekme Óālem ıaydını iy serv-bülend faırı gider
Saltanat tahtına irdüñ bend ü zindāñı unut
5. Levh-i hātır sūret-i cānāna ıl āyine[-dār]
Anı yād it her ne kim yāduñda var anı unut
6. İy FUZÜLİ çek nedāmet reh-güzārından ıadem
Laîza laîza itdügüñ bı-hūde efgāñı unut

0172.

Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Naîire-i Kādî

1. Bülbul-āsā Óıřka düřdüñ bāğ-ı vıřāñı unut
Gülistāñ-ı şevıa irdüñ āh u efgāñı unut

0171. 23^b Divan: 45

0172. 23^b Divan: g.17

2. Ağlayup Ya'ûkûb veş âh itme gel Yûsuf diyü
Mısra sultân olduñ işte bend ü zindânı unut
3. Çünkü geçdün nefis ü tenden mâsivâyı red idüp
Va'hdet iklîminde sen Ôaql-ı perîşânı unut
4. Şevk ile güldün açıldun gül gibi şimden girü
Kân ile seyl-âb olan eşk-i ferāvânı unut
5. Nice yıl çekdün firâķun gelmedi bir günce hiç
Vaşla irdün hâmdu-li'llâh derd-i hicrânı unut
6. KÂİyâ olduñ mücerred yâr ile birlikde sen
Cennet-i Firdevse girdün köhne devrânı unut

0173.

Fâ Ôi lâ tûn Fâ Ôi lâ tûn Fâ Ôi lâ tûn Fâ Ôi lûn
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Fuzûlî

1. İy gönül ol hançer-i müjgâna eylersin heves
Kaşd-ı cân itdün beķâ-yı Ôömrden ümmîd kes
2. İtme gurbet Ôazmine iy sâr-bân mahmil şaķun
Kim bu yolda bîm-i gurbetdendür efgân-ı çeres
3. Hâl-ı zârumdan seni feryādum āgâh eyledi
Şükrü-li'llâh oldu feryādum baņa feryād-res

* 5.1 Vezin gereēi "günce" okundu.

0173. 24^a Divan: 128

* 2.2 "Kim bu yolda begüm gurbetdür efgân-ı çeres" Metin

* 3.1 "Fîgân-ı zârumdan seni feryādum āgâh eyledi" Metin

4. Birbirine aruşup ŗanduŗ tenüme olaruŗ
Mürġ-i cānum aydına oldu müretteb bir afes
5. TaŖne-i ehl-i melāmetden ne nosān Ŗāŗıa
Ber-i lāmiŖ defŖini eyler hücüm-i hār u has
6. İctināb itdüm bi-cümle ihtilāt-ı halkdan
Bezm-i ġamda ney gibi hem-dem baŗa feryād-res
7. İy FUZÜLİ ger saŗa cemŖiyyet-i dildür murād
Baġla bir dildāra gönlüŗ ġayrıdan ümmid kes

0174.

Fe Ŗi lā tün Fe Ŗi lā tün Fe Ŗi lā tün Fe Ŗi lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Naŗire-i āđī

1. Bu fānı dünyeye insān niun eyler heves
TamaŖ itmek neden bu cıfeye mānend-i mekis
2. Dir idüm duymaya düşmen vara hāc ideydüm
Yine o tantana-i Ŗizz ile cāh oldu ceres
3. İstemez nefis ü tenüm girme mi Ŗummāna ne ġam
Deŗizüŗ hi öŗünü sed ide mi hār ile has
4. Ne adar Ŗālim olup tālīŖi ŗems olsa anuŗ
İremez menziline almasa bir rind nefes
5. ŖAdem ilīmine ĀĐİ gideli hikmeti gör
Hele bir □erre adar almadı dünyāya heves

0174. 24^a Divan: g.136

*2.2 "...Ŗazā'il-i cāh..." Metin

0175.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Nażire-i Şābit

1. Zāhidā eyleme cemŌiyyet-i rindāna heves
Şıķlet-i riş-i dırāzuñ çekemezüz üzkes
2. Hū dimezdi dem-i cān bahşına erbāb-ı semāŌ
Pır-i Ōışķ eylese dōne dōne tāba nefes
3. Gerden-i nāķa-ı Leylāya şarılsa Mecnūn
Şalınurdu yūregi Ōışķ ile mānend-i çeris
4. Yine şemşir-i nigāh altına al sultānum
Ķoma bu bī-ser ü sāmān-ı ģarībi bī-kes
5. ŞĀBITā zer-ger-i Ōışķum ne Ōaceb eyler isem
Şīnede cevher-i dāĝ-ı cigeri zīb-i ķafes

0176.

Mef Ōū lū Me fā Ōi lū Me fā Ōi lū Fe Ōū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Nażire-i Nādirī Evvel

1. Her dem [ki] hırām eyleseñ iy rūh-ı muķaddes
Ferş-i ķademūñ olsa revā atarum atlas
2. Ķün Ōāşıķ-ı dildārdan ayrılma olur rāz
Zīrā ki ķeker derd ü belā merdüm-i bī-kes

0175. 24^a Divan: g.154

0176. 24^a

3. Māh-ı neve ırgürdi ıaşuı dūd-ı derūnı
Kūhsār-ı belā servidūr ammā dahı nev-res
4. VāŖiż [dolanur] Ŗālemi ol rıř-i dırāzuı
FabŖ ehli anı hażm idemez bilmiř ol ūz kes
5. Ėarķ olmaĖa [dil] sūkker-i maŖnāya ser-ā-pā
Oldı ķalemüm NĀDIRıyā Ŗūd-ı mŭlebbes

0177.

Mef Ŗū lŭ Fā Ŗi lā tŭ Me fā Ŗi lŭ Fā Ŗi lŭn

Muzāri - - + /- + - + / + - - + /- + -

Fuzŭlĭ

1. Yā Rab hemişe lutfuı it reh-nŭmā baıa
Gösterme ol tarĭķi ki gitmez saıa baıa
2. ĖatŖ eyle āřināluĖum andan kim Ėayrıdur
Ancaķ öz āřinālaruı it āřinā baıa
3. Bir yirde řābit it ķadem-i iŖtibārumı
Kim rehber-i řerĭŖat ola muķtedā baıa
4. Yoķ bende bir Ŗamel saıa řāyeste āh eger
AŖmālŭme göre vire Ŗadluı cezā baıa
5. Havf u haťada mużtaribim var ŭmĭd kim
Lutfuı ire beřāret-i Ŗafv u Ŗatā baıa
6. Ben bilmezem baıa giregin sen Ėakımsin
MenŖ eyle virme her ne gerekmez saıa baıa

0177. 24^b Divan: 3

* 3.1 "Bir yolda řābit it ki senŭı maķbŭlŭndŭr" Metin

* 4.1 "Yoķ Ŗamel bende saıa řāyeste yā Rab" Metin

7. Senün rızāndur ancak hemişe baña murād
Ĥāşā ki senden özge o ne müddeŌā baña
8. Ĥabs-i hevāda kıyma FUZŪLİ-şıfat esır
Yā Rab hidāyet eyle tarık-i fenā baña

0178.

Mef Ōū lū Fā Ōi lā tū Me fā Ōi lū Fā Ōi lūn

Muzāri - - + /- + - + / + - - + / - + -

Qādī

1. Yā Rab hidāyet eyle ol reh-nümā baña
Āsān gele fenāda rāh-ı beķā baña
2. Halvetde sırr-ı vahdet it mahremüm benüm
Qayd olmaya bu hāde hiç māsivā baña
3. RefŌ eyle göz[ler]ümde[ki] cümle hıcābı hep
Perde olmaya cihānda arz u semā baña
4. Her dem firāķu ile [ki] dil-hasteyem meded
Eyle vişālün ile [ki] dā'im devā baña
5. QĀDĪ degülse müsteħāk ihsānına senün
Fazlu ile şāhum eyle lutf u Ōatā baña

* 8.1 "Ĥabs-i hevādan kıyma āmān şıfat-ı esır" Metin
0178. 24^b Divan: g.4

0179.

Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lā tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Nābî

1. Terk-i matlubumdur bu matlabgāhda matlab baña
Eyle lutfundan müretteb matlubum Yā Rab baña
2. Ben pür olsam ol tehîdür ol pür olsa ben tehî
Sāğar-ı meydür bu bezm-i ğamda hem-meşreb baña
3. İtme ki aḥkāmın istihrāc devr-i Óişretün
Āsmān-ı naḥl-ı gülde jāledür kevkeb baña
4. Kimse bilmez ol mehün teşriḫine rū-püş olur
Rüz-ı rüşenden füzün feryād-resdür şeb baña
5. Günde bir āzādenün şevki muḥarrerdür hele
Tıfl veş cāy olsa bārî bir daḥî mekteb baña
6. Leb midür NĀBÎ ola ney gibi lebrîz-i hevā
Hāme-i gevher-feşān olursa bend-i leb baña

0180.

Me Fā Ói lün Fe Ói lā tün Me Fā Ói lün Fe Ói lün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

Şābit

1. O şūḥ mest yatur iken getürdi ḥāb baña
Ĥarāmî eylemez itdüklerin şarāb baña

0179. 24^b Divan: g.3

0180. 25^a Divan: g.12

2. Huzūrına kıomayup tāziyāne-i āhum
O āteş ile gice atılır şihāb baņa
3. Hat ile bir iki mektūb nūshalar geldi
Şifā hāķķında imiş açdılar kitāb baņa
4. Gül-āb-ı eşkūm ile ısladup ter itdūkçe
Ezildi nerm olup o zūlf-i müşg-nāb baņa
5. Görürse ŞĀBİTi yārān hep selām itsün
Bu şiŖr-i tāzeve hāzırlasun cevāb baņa

0181.

Fe Ŗi lā tūn Fe Ŗi lā tūn Fe Ŗi lā tūn Fe Ŗi lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Fuzūlī

1. Bir kıul oğlını göñül şehrine sultān itdüm
Mısr-ı dil pādişehin Yusūf-ı KenŖān itdüm
2. Dil ki bir dilbere ser-menzil idi āhum ile
Yile virdüm adını taht-ı Süleymān itdüm
3. Ŗİşk terki dil ü cāndan görünürdi müşkil
Terk-i Ŗİşk eyle didüğ terk-i dil ü cān itdüm
4. Cān ğamuñ çekmiş idi var idi boynumda hāķķı
Bu anuñ ecri idi kim saņa kıurbān itdüm
5. Reh-i ıřķuñ dutup itdüm ğam u derdüm defŖüğ
Gör ne cemŖi bu tarık ile perişān itdüm

0181. 25^a Divan: 200

* 1.1 "Mısr idi pādişeh Yusūf-ı KenŖān itdüm" Metin

6. Saḡa yolladıgum oḡları[nı] yaḡduḡ iy dil
ŽāyiŖ itdüḡ ne ḡadar kim saḡa iḡsān itdüm
7. Sebze teg çıḡdı FUŽŪLİ çıḡarup eşk Ŗayān
Ten ḡubārında oḡuḡ her niḡe pinhān itdüm

0182.

Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Ḳāḏī

1. Fenā dünyādan el çekdüm reh-i Ŗıḡḡ ihtiyār itdüm
İdüdüüm Aḡmed-i Muḡtār reh-ber-i Ŗazm-i yār itdüm
2. Cihānuḡ tāt u taḡtından sivāyı terk idüp geḡdüm
Bu nef[süm] mülkini yıḡdum ser-ā-pā tār mār itdüm
3. Yoḡ itdüm Ŗıḡḡ ile yārüḡ cemālüḡ görmege kendüm
Bu göḡlüm pasını sildüm aḡa āyine-dār itdüm
4. Bu varlıḡdan geḡüp gitdüm Ŗadem mülküḡ daḡı geḡdüm
Girüp ol lā-mekān mülkine vaḡdetde ḡarār itdüm
5. Cihān šahrāsını şeh-bāz-ı Ŗıḡḡla šayda gelmişdüüm
Bi-ḡamdi'llāḡ murādum mürḡini ḲĀḐĪ şikār itdüm

0183.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Feyzi

1. O perî-zâdeyi k'esmâ ile ben râm itdüm
Hâşre dek anılacak dünyede bir nâm itdüm
2. O elif-kāmete ahvâl-ı dili hârf-be-hârf
Lâm idüp kıddümi Óaynî ile iÓlâm itdüm
3. ÓAnberin bûy-ı hevâsıyla virüp zülfine dil
Kendümi dâma düşürdüm tamaÓ-ı hâm itdüm
4. Dest-res olmadı hâk-i kıdemün bu sene hiç
Gerçi bu yolda nice mertebe içdâm itdüm
5. Kırtuluş bu kıadar iy FEYZİ belâdan ammâ
ÓAqlumu Óışka virelden biraz ârâm itdüm

0184.

Me fâ Ói lūn Me fâ Ói lūn Me fâ Ói lūn Me fâ Ói lūn

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Şābit

1. NaÓım-i vuslatuñdan kıatÓ-ı ümmid-i maÓāş itdüm
Şorarsañ şüret-i hirmānı reşkünden tırāş itdüm
2. Şebistānumda bir ümm-i veled yār-i kıadımümdür
Piyālem māder-i rez duhterin zıb-i firāş itdüm

0183. 25^b

0184. 25^b Divan: g.243

* 1.1 "Cānān vaşlından kıatÓ-ı ümmid-i maÓāş itdüm" Metin

3. Nem-i eşkümle taş-ı dîdede bir cāme suyum ben
Piyāz-i çeşmümün dül-bendini esbāba baş itdüm
4. Baña sen çokça taŖn itdün kitāb-ı Ŗışķda [iy] zāhid
Görüp dilber ile maḥfī anuñcün bende fāş itdüm
5. Nesic-i tāze-i endişeden nev-zāde-i tabŖa
Özendüm ŖĀBĪTĀ hünkāra lāyık bir ķumāş itdüm

0185.

Me fā Ŗĭ lün Me fā Ŗĭ lün Me fā Ŗĭ lün Me fā Ŗĭ lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Feyzi

1. Meh-i ruhsār-ı yāri mihr-i Ŗālem-tāba beñzetsdüm
Dil-i āvāremi bir zerre-i bĭ-tāba beñzetsdüm
2. Marĭz-i Ŗışķ olup her dem aķar yaşum döner başum
Ben anı cūy-bār ile dönen dolāba beñzetsdüm
3. Gönüller zevraķuñ ķurtarmayup āḥir helāk eyler
Maḥabbet lüccesini fĭ'l-meşel girdāba beñzetsdüm
4. Hatā kıldum begāyet KaŖbe ḥaķķı geķ hayāl itdüm
Ki tāķ-ı ebruvān-ı dilberi miḥrāba beñzetsdüm
5. Ŗatı alçaķ kaçar her süflĭ-yi nā-dāna meyl eyler
Zamāne dilberini FEYŖĪyā ben āba beñzetsdüm

0186.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Fuzūlî

1. Penbe-i merhem-i dāğ içre nihāndur bedenüm
Diri oldukça libāsum budur ölsen kefenüm
2. Cānı cānān dilemiş virmemek olmaz iy dil
Ne nizā'eyleyelüm ol ne senūndür ne benüm
3. Taş deler āhum oķı şehd-i lebūñ şevķinden
N'ola zenbūr evine beñzese beytu'l-ĥazenüm
4. Favķ-ı zincîr-i cünūn dā'ire-i devletdür
Ne revā kim beni andan çıkara za'Ŗf-ı tenüm
5. ŖIşķ-ı ser-geştesiyem seyl-i sirişķ içre yerüm
Bir ĥabābum ki hevādan toludur pîrehenüm
6. Būlbūl-i ģam-zedeyem bāğ u bahārum sensin
Dehen ü kıadd ü ruĥuñ ģonce vū serv ü semenüm
7. İdemem terk FUZŪLÎ ser-i kūyuñ yārin
Vatanumdur vatanumdur vatanumdur vatanum

0186. 25^b Divan: 204

* 4.1 " Sevdā-yı zincîr..." Metin

0187.

Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Bāķi

1. Gönül dāğ-ı gamuñla şinede bir şemö uyandurmuş
Çerāğ-ı Őışķa bir ġarrā kıızıl altunı yandurmuş
2. Gönüller naķdin almış yār girmiş halka-ı źikre
Bir iki derd-mend āvāreyi varmış dolandurmuş
3. Dimeñ Mecnūna gelmiş Őākıbet Leylādan istiġnā
Belā-yı Őışķ o ser-gerdānı cānından uşandurmuş
4. Bulup saķķā-yı hicrān teşne-dil [şahrāda] Mecnūnı
Ecel peymānesin şunmış ĥayāt ābına ķandurmuş
5. Bugün BĀĶİye ol āfet vişālun vaŐdeler ķılmış
Yalanlar söylemiş miskini gerķekden inandurmuş

0188.

Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Şābirī

1. Őzini şemö-i meclis nār-ı şevķi ile yandurmuş
Şerārından gicesin māha bir altuna yandurmuş
2. Olup Őāriyyeti bir şemŐa gice nūr-ı ĥüsnünden
Meh-i gerdün-ı ĥurşid-i cihan-şānı tolandurmuş

0187. 26^a Divan: 219

* 4.1 "Bulup saķķā-yı hicrān teşne-dil o Mecnūnı" Metin

0188. 26^a

3. Belā kūyında Ferhāda acırsañ Hüsrevā acı
Ġam-ı Şırın anı şol tatlu cānından uşandurmuş
4. Gezersin teşne-dil ġam žulmetinde iy lebi Hızrum
İrüp tığ-i şafā-bahşuñ ġayāt ābına қandurmuş
5. Lebünden ŞĀBİRİye būseler Ŗahd itmiş ol dilber
Yalanlar söyleyüp yok yire gerçekten inandurmuş

0189.

Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Feyzi

1. Ezel sākışi cānı sāğar-ı Ŗışk ile қandurmuş
Şarāb-ı bezm-i Ŗālemden o medhūşı uşandurmuş
2. Eline dāğ-ı sīnem bir fitil almış yakup anı
Dil-i zārı uyur görmüş duġān ile uyandurmuş
3. Degüldür mihrüñe gelmiş қаpuña çarġuñ abdālı
Eline dāğ-ı Ŗışquñ bir iki dīnārı yandurmuş
4. Aқıtmış göñlüñ ābuñ kendüsine serv-i dil-cū қad
Kenār-ı bāğda āvāre bu miskīni dolandurmuş
5. Ĥayāt ābı yire geçse n'ola FEYZİ ki ol Ĥazruñ
Zülāl-i laŖl-i cān bahşı anı ġayli utandurmuş

0190.

Mef Óū lū Me fā Óī lū Me fā Óī lū Fe Óū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Feyzi

1. Cām-ı lebünün hāleti şahbāda bulunmaz
LaÓlün gibi bir keyfi güzel bāde bulunmaz
2. İy serv-i sehî sende olan kâmet-i mehzûn
Toğrusı budur Sidre vü Tübāda bulunmaz
3. Sencileyin [e]gerçi gül-i ter ele girmez
Bir bencileyin bülbül-i şeydāda bulunmaz
4. Sen şāha göñül virici Óālemde çoğ ammā
Benden gibi biñ cān ile dil-dāde bulunmaz
5. Sevdā-yı gama yok yire gel arama çāre
İy FEYZİ-yi miskîn o bu dünyāda bulunmaz

0191.

Mef Óū lū Me fā Óī lū Me fā Óī lū Fe Óū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

[Şāhib]

1. Dünyā hevesi devlet-i cāh itmeye degmez
Hübān-ı zamān nāle vü vāh itmeye degmez
2. İtmez o şeh-i nāze eşer nāle-i Óuşşāk
Āmed şüd-i efgānı dügāh itmeye degmez

0190. 26^a

0191. 26^b Mahlas yok.

* Başlıkda şair adı yok, "gazel" yazılmış.

3. Bir bāde ki nūş olmaya bir şūhuñ elinden
Ādem hele taḥḫıḳ-i günāh itmeye degmez
4. Ger olmaz ise Óāşıḳa dībāce-i vuślat
Ser-nāme-i ruhsārı siyāh itmeye degmez
5. Bir serde ki çün olmaya sevdā-yı maḥabbet
ŚĀĦİB taleb-i tāc ü külāh itmeye degmez

0192.

MefāÓılün MefāÓılün MefāÓılün MefāÓılün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

LāmiÓ

1. Serümde bāde-i Óışḳuñ hevāsı artar eksilmez
Dil-i şūridenün lā-büd belāsı artar eksilmez
2. Gör evvel bı-vefāyı kim dilüm āhı eşer itmez
Ben āh itdükçe ol şūhuñ şafāsı artar eksilmez
3. MetāÓ-ı ḥüsnüñi iy şūh sen [hep] rāyegān śanma
Bu bāzār-ı maḥabbetdür bahāsı artar eksilmez
4. Görince ḥāre meylin şāh-ı gülde gonçenün bülbül
Cigerde āteşi dilde nevāsı artar eksilmez
5. Açılsa eşk-i çeşmümden Óaceb mi gülşen-i rüyüñ
Bahār eyyāmıdur neşv ü nemāsı artar eksilmez
6. Niyāza başlasam ben nāza başlar ol büt-i dil-cū
ÓAceb ol āfetün cevri cefāsı artar eksilmez

7. Demidür çāk çāk olsa kabā-yı šabrum iy LĀMİŖ
O ūhuŋ hūsn edāsı mübtelāsı artar eksilmez

0193.

Fe Ŗi lā tūn Fe Ŗi lā tūn Fe Ŗi lā tūn Fe Ŗi lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

NefŖi

1. Rüstem-i ehl-i dilüm Ŗışk kemānum çekemez
Pādišāh-ı sūhanum fitne nişānum çekemez
2. Āfitāb olsa eger kevkeb-i cāh ile hāsūd
Kīn-i ūmşır-i cihān-gır zebānum çekemez
3. Mest-i mey-hāne-i feyzem yine rindān-ı Hudā
İttifāk itse biri ratl-ı girānum çekemez
4. Dili dilberden anuŋçün ūşınur endiše
Ġam-ı Ŗışkı bilür ol āfet-i cānum çekemez
5. Bileli kendümi hem gönlümü Ŗāşık buldum
Bār-ı gayrı ten-i bī-tāb u tūvānum çekemez
6. NEFŖİyem kimse benüm gibi ūtāret bilmez
Hiç bir kimse dahı derd-i nihānum çekemez

0193. 26^b Divan: g.58

* 5.2 "Ağyār elemüŋ āhir tāb..." Metin

0194.

Mef Őū lü Fā Ői lā tū Me fā Ői lü Fā Ői lün

Muzāri - - + /- + - + / + - - + /- + -

Ŝābit

1. Her ũbĥ ol zehirlik içün rind varıyor
Pır-i muġān yanında boġazın otarıyor
2. Renk aldı gibi Őārız u ruĥsār-ı yārdan
Verd-i sefīd u ũrĥ kızarup bozarıyor
3. Sākı görince zūlfüñi sevdām depreũr
Ayaġına dūũem gibi gözüm ħararıyor
4. Őafrası mı bulandı hevā-yı ĥazāndan
Günden güne ruh-ı ħemenistānı ũararıyor
5. İũletdi ũeyĥ-i bāde ĥarābāt Őimāretün
Hep ũart-ı vākıf üzre biũirüp ħotarıyor
6. Ol bāġ-bān-ı Őatıĥ ũu mizān-ı dıdeden
Hün-ı cigerle bāġ-ı nedāmet ũuvarıyor
7. ŐĀBIT göñülde ħalmadı bir ũey'e raġbetüm
ZaŐf-ı Őıũı ile cümleden insān farıyor

0194. 27^a Divan: g.91

* 7.1 "... ħalmadı aũlā..." Metin

0195.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Rūḫī

1. Bāde-i Óışk ile mest olmuşuz ayık degülüz
Geçmişüz duhter-i rezden aña Óāşıķ degülüz
2. Çāre yok idemezüz ehl-i riyāyla ülfet
Biz harābātīyüz anlarla muvāfīķ degülüz
3. Bendeyüz dimeye aslā dilimüzden gelmez
Pādişāhum bilürüz kim aña lāyīķ degülüz
4. Bizi aġyār ile bir görme reh-i Óışķunġa
Śādīķuz [biz] güzelüm öyle münāfīķ degülüz
5. Kesemez RŪḤī gibi Óiyd-i viśālūnden ümīd
Śanma iy māh bizi Óāşıķ-ı śādīķ degülüz

0196.

Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Yahyā

1. Çeşm-i pūr-hūne hayāl-i laÓli hem-demdūr hele
Ġayre hācet yok göñül hem cām hem Cemdūr hele
2. Ādem olur [bir] perī dirler görünmez ne belā
Cevr iderse ķā'ilüz ol şūh ādemdūr hele

0195. 27^a

* 3.1 "...dilimüz varmaz" Metin

0196. 27^a Divan: g. 340

3. Vā'izā çık böyle zemm itmek olur mı bādeyi
Her ne deñlü zaĥm olursa dilde merhemdür hele
4. Hōr bakma gel ĥarābātun ħadeĥ-cerrārına
Ėam degül ceybi tehî olursa bî-gamdur hele
5. Gör ħuşūr eyler mi YAĥYĀ vaśf-ı la'ölün itmede
Leblerün bir kerre ol dil-hasteye emdür hele

0197.

Mef Őū lü Me fā Őî lü Me fā Őî lü Fe Őū lün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Yaĥyā

1. Bu tāb ile ruĥsāre-i cānāna bakılmaz
Gözler ħamaşur mihr-i dıraĥşāna bakılmaz
2. Kūyun dolanur tîr-i belādan ĥāzer itmez
Aĥdem olunur menzil-i yārāna bakılmaz
3. Bakup durayım dir ruĥ-ı zîbāsına ādem
İnsāf odur Ĥüsrev u ĥübāna bakılmaz
4. Evrāĥ-ı bahārı görelüm şāĥn-ı çemende
Gül mevsimidür defter ü dîvāne bakılmaz
5. Tenhā gidelüm seyre dimiş fermān o şehün
YAĥYĀ burada ĥātır-ı yārāna bakılmaz

*4.2 "... ceybi boş olursa bî-ne'āmdur hele" Metin
0197. 27^b Divan: g. 141

0198.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Feyzi

1. Gün yüzinde o mehün olsa letāfet gālib
Dil-i Óāşıkda olur sūz-ı harāret gālib
2. Kaşını görse gelür cūşa dil-i dīvāne
Ay başında olur elbette sefāhat gālib
3. Küştigir-i felek arkañ getürür yire gine
Dutalum sende dilā zōr u şecāÓat gālib
4. Kimsenün alma gözi yaşın oñup bitmezsın
Huşk ider bāğı şu da olsa melāhat gālib
5. FEYZİyā maÓrifetün kadri bilinmez oldı
Olalı halk-ı cihān içre cehālet gālib

0199.

Mef Óū lū Me fā Ói lū Me fā Ói lū Fe Óū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Bākı

1. Hāk-i kademün kuhli gelürse gözüm üzre
Kūyuy yolın[uy] hízmet[i] başum yüzüm üzre
2. Rūşen kılalı meşÓale-i āh-ı derūnum
Gālib görünür gicelerüm gündüzüm üzre

0198. 27^b

0199. 28^a Divan: 462

3. Güller bitire gülşen ola hâk-i mezârum
Peykânun eger şu sepelerse tozum üzre
4. Gözden şakınur hâk-i derin beşzer o mâhun
Âhum dütüni perde çeker yıldızum üzre
5. BÂKÎ gibi naẓm eyler iken dür dişi vaşfin
O kıan u terüm dökdi cevâhir sözüm üzre

0200.

Mef Óû lü Me fâ Óî lü Me fâ Óî lü Fe Óû lün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Naẓîre-i Rûhî

1. Hâk-i kıademün mîl çekeydüm gözüm üzre
Bil kıble-nümâ eyledüm anı yüzüm üzre
2. Bâd-ı ğam-ı miĥnet anı kûyında kıomaz mı
Yağdurmasa bârân-ı sirişküm tozum üzre
3. Mestür ideli hatt-ı siyeh Óâriz-ı yâri
Tercîĥ iderüm gicelerüm gündüzüm üzre
4. Maĥv itmedi ĥurşîd-i ruĥun baĥt-ı sirişküm
Toğmadı saÓâdet güneşi yıldızum üzre
5. Derd leşkerinün vaşfinı naẓm ideli RŪĤÎ
Her noķtaları cevher olupdur sözüm üzre

*5.1 "... gibi vaşf eylerken..." Metin
0200. 28^a

0201.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Rūhī

1. Yārdan ummaz iken mihr ü vefādan ğayrı
Olmadı hāsılımuz cevır ü cefādan ğayrı
2. Böyle itmiş gibi taqđır-i Hudāvend-i cihān
Ki naşīb olmaya Óuşşāķa belādan ğayrı
3. Yār eger cevır ü cefā ile bizi kılsa helāk
Elimüzden ne gelür hayr duÓādan ğayrı
4. Bir Óaceb Óāleme düşdük ki çemen-zār bize
Ne dilerseñ bulunur zevķ u şefādan ğayrı
5. RŪĤİyā maķdemine muntażır ol Pāşānuñ
Ki seni gözlemez ol kān-ı Óatādan ğayrı

0202.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Nażīre-i Muĥibbī

1. Bu cihānuñ nesi var zecr ü Óanādan ğayrı
Arasan nesnesi yok derd ü belādan ğayrı
2. Kaşdum oldur ki virem cān u cihānı yolına
Yog imiş çünki hüner anda sehādan ğayrı

0201. 28^a

0202. 28^a

3. Günde biñ kez n'ola düşnām ile ańsa beni yār
Elimüzden ne gelür hayr duŖādan ğayrı
4. Hecri içinde ne belā çekdüĝini cān bilür
Yāre kim ilte ĥaberi bād-ı şabādan ğayrı
5. Bu MUĤİBBİ kime yārüm dise aĝyār olur
Kimsesi yok bu cihān içre Ĥudādan ğayrı

0203.

Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Bāĝı

1. ŖĀşıĝ-ı bĭ-dillere cev-r-i firāvān eyledün
Müstedām ol dōstum lutf idüp iĥsān eyledün
2. Āsmān-ı mihrüñe āhum şirārıdur bu ĝün
ŞuŖle-i āh-ı derūnum māh-ı tābān eyledün
3. Ğamzeñ oĝuñ çeşm-i fettānuñ yine almış ele
Şöyle beñzer dōstum kāfir müselmān eyledün
4. Baĝrumı hūn eyledün şemsir-i istiĝnā ile
N'eyledün iy āfet-i devrān yine ĝan eyledün
5. BĀĝıyī ĝül gibi handān itdün evvel lutf ile
Şonra döndün mübtelā-yı hār-ı hicrān eyledün

0203 28^b Divan: 272

* "itdün" tüm gazelde vezin gereĝi "eyledün" okunmuştur.

* 5.1 "...süllā-yı hār-ı hicrān..." Metin

0204.

Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Nażire-i Rūhî

1. Ağladuþ Ŗāşıkıların hecr ile nālān eyledūn
N'eyledūn iy bî-vefā āgyārı handān eyledūn
2. Minnet idersin bize cevır ü cefā itdūğūnı
Bāreke'llāh dōstum haylice ihsān eyledūn
3. N'eyledūnse eyledūn bend itdūn āhir zūlfūne
Ŗāşık-ı şādıklarūn hālın perişān eyledūn
4. Dolular şun sākî içelüm [o] mihrūn Ŗışkına
Ŗo bu nāz u şıveyi bağrımızı kan eyledūn
5. Bundan artuķ RŪHÎ-yi bî-çāreye n'itsen gerek
Bağrumı kan eyleyüp çeşümü giriyan eyledūn

0205.

Me fā Ŗi lūn Me fā Ŗi lūn Me fā Ŗi lūn Me fā Ŗi lūn

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Rūhî

1. Esir-i Ŗışka istignāların gerçi vefādandur
Raķibe iltifāt itdüklerūn ammā cefādandur
2. Seni bizden raķib-i rū-siyehdür menŖ iden dā'im
Dil-i bî-çāreye mihr itmemek hep ol belādandur

0204. 28^b

* "itdūn" Metin, vezin geređi "eyledūn" okunmuştur.

* 4.1 "Dolular sun saki içelüm mihrūn ışkına" Metin

0205. 28^b

3. Ne lâzım ğayr-i tahrik ile Ŗuşşāka cefā itmek
Cefā bigāneden gelmez gelen hep āşinādandur
4. Egerçi bŭy-ı lutfuñla muŖattardur dimāğ ammā
Bu ihsānlar bize senden degŭl bād-ı şabādandur
5. Degŭldŭr bahtdan defŖ-i raķib ol baht yok bizde
Bu kār-ı pŭr-taşarruf iy gŭñŭl dest-i ķazādandur
6. Farik-i zŭhde gerçi sālĭk olmışdı gŭñŭl ammā
Mey-i Ŗıřķuñla zevķ itmekdedŭr ehl-i şafādandur
7. ŖAceb vādidedŭr sırrına irmez kimse RŪĤnŭñ
Ne fāsıķdan ne zāhıdden ne mĭr u ne gedādandur

0206.

Fe Ŗi lā tŭn Fe Ŗi lā tŭn Fe Ŗi lā tŭn Fe Ŗi lŭn
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Şehri

1. Rāst geldŭm baña ol şŭĥ-ı cihān şöyle didi
Elin Ŗpmek diledŭm dŭndi hemān şöyle didi
2. Belini ķuĉmağa ķaşd eyledŭm ol serv-ķadŭñ
Dal ele hañcer alup āfet-i cān şöyle didi
3. Didŭm Ŗldŭr beni tek eyleme āğyāra vefā
Āluban ķabze-i şemşĭre hemān şöyle didi
4. Didŭm iy şŭĥ-ı cefā hecrŭñ ile maĥmŭrum
Cām-ı laŖlini şunup hande kenār şöyle didi

0206. 29^a Metinde "eyitdi" vezin gereği "didi" okunmuştur.

* 4.1 "Didŭm iy şŭĥ-ı cefā-kār mey-i hecrŭñ ile maĥmŭrum" Metin

5. ŞEHİRİyi gördüm ider dün gice yārine niyāz
Didi bu söz burada qala hemān şöyle didi

0207.

Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Lebīb

1. Mihre beñzersin şehā didüm o dilber peh didi
Māh-ı rüyuy aç didüm açdı cemālin meh didi
2. Var ise biñ cānuñ iy zāhid mezād-ı Óıışka gel
Dün semend-i vuślata ben nüh didüm ol deh didi
3. Pır-i Óıışka sordum iy dil derd-i hecrün çāresi
Ağla hem yalvar qapusında olur bi'llāh didi
4. Çeşm-i dilberle zāmır-i Óāşıkı resm eyledüm
Sırr-ı hārfi gör ki terkibin idince şah didi
5. Nār-ı Óıışka rāst geldüm kūh-ı gāmda iy LEBİB
Zār u efğānum ki gūş itdi gülüp qah qah didi

0208.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Vechi

1. Göricek mihr-i cemalini ki qorqđum patadaq
Ağzını sındı ve öpdüm dudağından şapadaq

0207. 29^a

0208. 29^a

2. Kıp kızıl oldu vü gördüm bu gönül ârızını
Yandı düşdi cigere âteş-i hicrân lapadağ
3. İt gibi sürüyüp urdum ser-i kūyında anı
Seng raķılbün başını atdum u yardum şaķadağ
4. Her ki dilber yolına cān ile baş ide nişār
İrişüp menzil-i maķsūdına āhir çatadağ
5. VECHİyā dilber ile şohbet-i hās eyler iken
Çıķa geldi ķapudan engel-i mühmel zapadağ

0209.

Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lün

Remel + + - - / + + - - / + + -

[Vaĥdeti]

1. ŐĀşıķun āh-ı seĥergāhından
Tutmasun gün yüzini ebr-i siyāh
2. ŐĀşıķa rahm u vefālar itmekde
Pādişāhum ne hatā var ne günāh
3. Beni Őāşıķ seni maŐşūk itdi
Şāh ü dervişe viren tāc u külāh
4. VAĤDETİ veş ruh-ı zülfün göricek
Tutuşur gün siyeh olur dil-i māh

0210.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Rūhî

1. Halka kın eyleme var ise melâhat sende
Seni zemm eyleyeni medh ile kıl şermende
2. Kimseye ağlama hâluñ baña rahm eyle diyü
Cehd kıl eylesün üstüne Óâlem hânde
3. Pest ider kadrini [âhir] kişinüñ ser-keşlik
Ser-firâz olur [o]Óârif ki ola efgende
4. Ehl-i Óirfân ile külhanda geçinmek yegdür
Cühelâ ile şafâ eylemeden gülşende
5. Sâkin-i künc-i tegâfûl olagör iy RŪHÎ
Nefsine kâmil olan câhile olmaz bende

0211.

Me Fâ Ói lūn Fe Ói lā tūn Me Fâ Ói lūn Fe Ói lūn

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

Şābit

1. Ki rind-i şeyh olup bezme gâh h'ânende
Hezâr-fen geçinür Óandelîb gülşende
2. Çemende goncelerüñ ağzı egrilüp kaldı
Şeķā-yı bûlbûle [şol deñlü] itdiler hânde

0210. ·29^b

* 3.1 "Pest ider kişinüñ kadrini ser-keşlik" Metin

* 3.2 "Ser-efrâz olur Óârif ki ola efgende" Metin

* 5.1 "Sakun künc-i tegâfûl olagör iy RŪHÎ" Metin

0211. ·29^b Divan: g.300

* 2.2 "Şeķā-yı bûlbûle çok itdiler hânde" Metin

3. Çemende kuşkılanup tıfl-ı bülbül-i nālān
Şabā-yı mirvaḥa aldı eline cünbende
4. Per-i hezār güle per yakan miskinden
Latîf-mend olur kuş tüyüyle ekende
5. Yalancı gül gibi Óahdine turmayup ŠĀBĪT
O gonçeyi kodıgum yirde bulmadum ben de

0212.

Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lā tūn Fā Ói lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

ÓAzmi

1. Dil ki ārām eylemişdür Óarız-ı dil-dārda
Āşiyān itmiş semenderdür derūn-ı nārda
2. ÓAql u fikrüm gitdi elden şöyle bir dıvāne kim
Görelî iy dil seni zencir-i zülf-i yārda
3. Bāğ-ı hüsnünden nigāruñ nūr uğurladı diyü
ŞemÓ-i bezmi boğazından asdılar bāzārda
4. MunfaÓıldür gül yüzünden lāle laÓlünden ḥacil
Müntehā kıddüñe Tübā baş eger reftārda
5. Bāğ-ı dehre gelmedi göñlüm gibi bir Óandelib
ÓĀrızuñ mānendi bir gül bitmedi gülzārda
6. Sen hümāyı kimseler ÓAZMI gibi medḥ idemez
Kuş dilin söyler egerçi çok olur eşÓārda

0213.

Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

ŐĀlĭ

1. Şikār itdi gönül murğını bir şüh-ı siyeh-çerde
Anuñ şeh-bāz-ı sevdā-yı viśālidür uçan serde
2. Dolaşdum dāmına ġāfil görüp gün gibi rüyını
Dutuldum dāne-i hāline hālĭ şandugum yerde
3. Ser-āmed lāle-had bir serv-i bālā serv-ğad dilber
Anuñcün mā'il oldum cān u dilden ol civān-merde
4. Fılsımın hall idüp ger şınesi gencine el ursam
Sürüp zevğın qazardum sikkeyi Őālemde mermerde
5. Sañasın üsküf-i zerrini bir kıyruqlu yıldızdur
Hezārān fitneye bāŐiśdür ol çarğ-ı bed-aħterde
6. Viśāl el virmeyüp ger feth-i bāb olmazsa iy ŐĀLĭ
Şağın gitme işiginden Őilāc ol derde bul şerde

0214.

Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Sūzĭ

1. Serv-ğaddün düğmesidür şāh-ı gül gülzārda
Eşkimün perverdesidür lāleler kühsārda

0213. 30^a

0214. 30^a

2. Çın u Mâçine gidenler geldiler sağ u esen
Bu benüm dıvâne gönlüm kaldı zülf-i yârda
3. Ya gönül şakladı Óışkuñ şinede ağıyârdan
Ya örümcek perde çekdi Ahmed üzre gârda
4. Halk-ı Óâlem müşkilin müfti niçe hâll eylesün
Kim gözi evrâkda gönli ruh-ı dildârda
5. Vaşl-ı dilberdür hemîn dünyâ metâÓından garaž
Yohsa Óışk ehli ne aldı şatdı bu bāzârda
6. SŪZınñ maÓnāda rüşendür güneşden her sözi
Lîk kemdür sûretā kim zerreden miqdārda

0215.

Fā Ói lâ tün Fā Ói lâ tün Fā Ói lâ tün Fā Ói lün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

SemÓi

1. Bu gönül bñlbñl gibi gül-zāra ansızdan gelür
ÓĀşık-ı şādık olanlar yāre ansızdan gelür
2. Şayd içün ben dilber-i raÓnāya kırmışam duzañ
FāliÓüm varsa eger āvāre ansızdan gelür
3. Siĥri efzñn eyledüm ol dilber-i raÓnāya ben
ÓAhdine durmaz iken iķrāre ansızdan gelür
4. Óıd-i adĥāda senññ kırbānuñam iy vechi pāk
Ol sebebden Óıd ü perrā nūrı ansızdan gelür

5. Naẓm-ı pākūñe söz olmaz hiç senüñ iy SEMÖİyā
Zihn-i pākūñ var senüñ şîÖrūñ ansızdan gelür

0216.

Me fā Öİ lün Me fā Öİ lün Me fā Öİ lün Me fā Öİ lün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Huldî

1. Efendüm hanedān-ı devletüñ her demde şenlensün
Hemişe gülşen-i bahtuñ bahār olsun çemenlensün
2. Qasāvet görmesün tabÖuñ senüñ iy āşaf-ı devrān
Memālik içre bed-hāhuñ Öadım olsun kefenlensün
3. Ziyālansun çerāguñ bu devlet-i lāle-Öizāruñda
Zemīn-i şāh-ı mülk üzre şalınsun yāsemenlensün
4. Nigāh-ı lutfuñ maẓhar düşen dil mübtedā kıalmaz
Mutayyeb kıl kıluñ da ħurmetüñ gördükçe fenlensün
5. DuÖā-yı devletüñ itmekde beñzüm pek şararmışdur
Vücūd-ı hātemüñden dil Öaķık olsun Yemenlensün
6. Dil-i vîrānumı maÖmür kıl eyyām-ı Öadlünđe
Yapılsun himmetünle kıalÖa-ı tabÖum bedenlensün
7. Zamān-ı devletünđe kıalmadı hiç bendeler Öüryān
Çerāguñ HULDİye bir kez naẓar kıl pîrehenlensün

0217.

Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Bāķi

1. Kānı bir řırın-sūhan laŐl-i řeker-bāruŋ gibi
Kānde gōrdi tūtī bir āyīne ruhsāruŋ gibi
2. Gōŋlümüz alup ele zūlf-i dil-āvızūŋ hele
Vechden hāric degūl hatt-ı siyeh-kāruŋ gibi
3. Sīm-sīmā serv-i bālā meh-liķālar çok velī
Kimsede yokdur senūŋ evzāŐ u etvāruŋ gibi
4. Anmasun Őāşıķlara vāŐiż riyāż-ı cenneti
Bāğ-ı hūrrem olmaz ehl-i Őiřķa dīdāruŋ gibi
5. Nūkte ne mihr ü maĥabbetdür ser-ā-ser BĀĶıyā
Bulmaya Őiřķ ehli bir eglence eřŐāruŋ gibi

0218.

Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Derūŋi

1. Kūt idinmiřdür bizi mūr-ı ecel erzen gibi
Kim taşır zır u zemīne dāne-i hırmen gibi
2. Cūřa gelsūn gözlerūŋ yaşı dōkülsūn turmasun
Āteř-i Őiřķ ile gerem řīneŋi gūlhēn gibi

0217. 30^b Divan: 485

0218. 30^b

3. Rüşen istersen vücdun hânesin vîrân kı
Kim açılsun rahneler her cānibe revzen gibi
4. İy bu mir'at-ı felekde kıadrini Ŗālî gören
Gösterür eşkālî ol āyîne-i āhen gibi
5. Gel giribān gibi şüfî şadr-ı Ŗālî gözleme
Ŗızzet istersen yüzün sür toprağa dāmen gibi
6. Gülşeni n'eyler DERŪNî çün ola gülhēn-nişin
Çün gelür dervîşe gülhēn kûşesi gülşen gibi

0219.

Fā Ŗî lā tūn Fā Ŗî lā tūn Fā Ŗî lā tūn Fā Ŗî lūn
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Cevrî

1. Nāle eyler dil ğamından bî-karār olmuş gibi
Rāz-ı pinhān-ı derūnı āşikār olmuş gibi
2. Tāze dāĝ-ı sînemi ol lāle-ruḥ gördi didi
Ŗālem-i derd ü belāda nev-bahār olmuş gibi
3. Kûşte-i dil sâhil-i ğamda zebūn olmuş yatur
Bahr-ı Ŗışk içre muḥālif rûzgār olmuş gibi
4. Evc-i istiĝnāda pervāz itmez oldu mürĝ-i dil
Nāgehān bir çeşm-i şeh-bāza şikār olmuş gibi
5. Silk-i naẓmı başladı CEVRî müzeyyen kıılmaĝa
Gevher-i genc-i sūhandan ḥiśsedār olmuş gibi

0220.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Şābit

1. İy gönül çeşme-i hıkmetsin ol inbik gibi
Çeşmeden h'āhiş-i feyz itme boş ibrik gibi
2. Hātem-i dāğ ile kālā-yı gamuñ mührelidür
Sepet-i sinede ecnās-ı teferruğ gibidür
3. O gülün meşrebi mānend-i şişe gül-āb
Az şeyden sıkılur dā'iresi zik gibi
4. ÓĀşıkı ağlasa taklîd ider idi evvel
Şimdi ağlar o da Óāşıklı[ğ] taḥkik gibi
5. Var mı Kānūn u Şifā kā'idesince tedbir
Rind-i mahmūr-ı meye şurb-ı Óale'r-rik gibi
6. Şunda bir şahs var ağıār-ı münāfik dirler
Lafz-ı sıddik gibi ma'Ōnāsı zındik gibi
7. ŞĀBITā nažire bulmağda muvaffaksın sen
Māye-i feyz olamaz şāŌire tevfik gibi

0220. 31^a Divan: g.337

* 2.2 "Sepet-i sinede ecnās-ı tefārik gibi" Bosnalı Sābit Divanı

0221.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / ++ -

Bâkı

1. Meded öldürdi beni derd-i ğam-ı cānāne
Ğā'il olmaz dil-i dīvāne ise dermāne
2. Ğaldum ayağda ser-i zülf-i perişāne gibi
Dil viren böyle m'olur dilber-i Óāli-şāne
3. Rūzgāruñ sitemin gör düşürüp ğisūña
Yine dil zevrākını saldı Firengistāne
4. Düşmesün silsile-i zülf-i perişānuña dil
ÓAqlını başına cemÓ eylesün ol dīvāne
5. Óıd yaklaştı salıncağa binüp salına mı
Yine ol Yūsuf-ı şaṇı gire mi mizāne
6. Yazmamış defter yine Óāşığ-ı Mecnūn-şıfatı
Hāşılı şığmadı bu deftere bir dīvāne
7. BĀĖİyā çün ezeli başuña yazu bu imiş
Ser-fürū eyle qalem gibi hat-ı fermāne

0222.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Yahyā

1. Dolaşup kākül-i Óanber-şiken-i cānāne
Ne kadar hātır-ı mecrūha doğundı şāne
2. Bu kadar dilleri mecrūh u perişān itdi
Degme iy şāne o gışū-yı Óabır-i efşāne
3. İşigün bekleyelüm iy dil-i şeydā yāruñ
Kays yetmez mi bize gitmeyelüm yābāna
4. Çünkü geldün hele bir pāre tur iy nāvek-i yār
Āşinā olmadan olmağ ne revā bî-gāne
5. Dil-i YAĤYĀya niçe şıgşa gerek bunca gümüm
Yār bilmez mi Óaceb tenhā idüğün gam-hāne

0223.

Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün Me fā Ói lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Žikrî

1. ¹الا يا ايها الساقى ادر كاسا و ناولها¹
Bu Óömr-i bî-ķarārî çün bilürsin çünkü zā'il hā
2. Ben öldüm meclis-i miĥnetde dil ise dām-ı daÓvāda
Īlāhî ber-devām olsun bu šohbet bir nice yıl

0222. 31^a Divan: g. 354

* 3.2 "Hāne-i yār yetmez mi bize gitmeyelüm yabāna" Metin.

* 4.1 "...iy benüm cānum" Metin

0223. 31^b

¹ Hafız-ı Şirazi'nin divanında ilk gazelin ilk beyti: "Saki, döndür kadehi herkese sun bana da ver." A. Gölpınarlı

3. Belā küncinde dil-ḥaste irüşdüm ḥālet-i nezŌa
Tabībüm şerbet-i vaşluṅ yetişdür bir meded kıl hā
4. Mey-i nāba baṅa gel tevbe teklif eyleme zāhid
Ki zırā zabtına ḳādir olamam gönümün bil hā
5. CemīŌ-i māsivādan dil tecerrüd ister iy ZİKRİ
Velikin sāde rū görse aṅa ḡāyetde mā'il hā

0224.

Me fā Ōi lün Me fā Ōi lün Me fā Ōi lün Me fā Ōi lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Behiştî

1. ²الا يا ايها الساقى ادركاسا و ناولها²
Bizi öldürmeden ḡam ḡāfil olma çāremiz kıl hā
2. Perî-rū dil-rubālarda saṅa beṅzer melek yokdur
Kemāl ehlini sevmezseṅ muşāhibün erāzil hā
3. Ezelden mekteb-i Ōışkuṅ bir üstād-ı şafā-baḥşı
Görüp āyine-i tabŌum didi bu ḡayli müşkil hā
4. Görürseṅ muḡ-beçe yanında bir yanlış ḡayāl itme
Beni iy pîr-i meyhāne hemān oḡluṅ gibi bil hā
5. Olurmuş dîdeden dîdāra hā'il eşk-i hūn-ālūd
İrişdi cilve eyyāmı gönül demdür gözün sil hā
6. BEHİŞTÎ sāde rûlarla mülākāta duŌā itseṅ
Ḳabûl olmaḡa sîneṅde gerekmez kıl ḳadar ḡıl hā

0224. 31^b Divan: 9

² Bkz: dipnot 1.

0225.

Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Sırrı

1. ³الا يا ايها الساقى ادركاسا و ناولها³
Dutuşup âteş-i Őışkunla yanmak hayli müşkil hā
2. Cemāl-i yār her yirde temāşā itmek istersen
Ġubār-ı māsivā gitsün göñül âyînesin sil hā
3. Miyānuñ gibi cānā hān-ķāh-ı dilde mihmān ol
Vişālun genci içün hayliden vırānedür dil hā
4. Hüdā hāķķı cihānuñ olmaşayduñ böyle mahbūbı
Dönüp yüzine bakmazdum anı sen böylece bil hā
5. Şarāb-ı Őışķ nūş eyle hemişe SİRRİyā her dem
Yüri sermest-i lā-yaŐķil ne dirlerse disün il hā

0226.

Mef Őū lü Me fā Ői lü Me fā Ői lü Fe Őū lün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Yahyā

1. Yaklaşdı diyü hattı[nı] geçme o güzelden
Kim gördi ki evvel öle bir kimse ecelden
2. Şimden girü dilden geçen ol şāh der-āgūşdur
Dāmānına şarılmaķdur ancaķ gelen elden

0225. 31^b

³ Bkz: dipnot 1.

0226. 32^a Divan: g. 279

* 1.1 "Kim görmişdür ki ..." Metin.

3. Şimden girü bizden kerem it lutfuñı kesme
Lutfuñla meded it sâķı gül-ķihre keselden
4. Artdı yüregüm seng-i ğam-ı dest-i firāķuñ
ķısmet bize endūh-ı belā imiş ezelden
5. Ćün yāruñ miyānındadur ol ħaņcer-i ğaddār
Şimden girü YAĦYA geçemezsin sen o belden

0227.

Mef Őū lū Me fā Őı lū Me fā Őı lū Fe Őū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Cehdi

1. Mest itmedi Őıķuñ beni mestāne kim itdi
Ĝāfil gezer iken beni dıvāne kim itdi
2. Ol deñlü derūnum mey-i Őıķuñla tolidur
Ĝörenler disün mescidi mey-ĥāne kim itdi
3. Taśvır-i cemālūñ dile naķş eyledūñ ammā
Şakın dime kim KaŐbeyi put-ĥāne kim itdi
4. Düşmez nażarum ğayrıya ħıķ şemŐ-i ruĥuñdan
Pes bu dil-i sūzānumı pervāne kim itdi
5. CEHDIye dir idūñ şaķuñ ol sırruñı açma
Ya bu ĥayırı şimdi raķıbāna kim itdi

0228.

Mef Óū lū Fā Ói lā tū Me fā Ói lū Fā Ói lūn

Muzāri - - + / - + - + / + - - + / - + -

Nermi

1. Hāmūş ol iy dil eyleme güftār o yār uyur
Hengāme şubh eyleme gül-i gülzār o yār uyur
2. Olma revān cānib-i dildāra iy nesīm
Degme şikenc-i zūlfine zinhār o yār uyur
3. Şāyed ki fırsāt el vire nāżır ol iy gönül
Girmeye cāme-hābına aġyār o yār uyur
4. Bekler çü genc-i hūsnūñi perçin-i kākūli
VazÓ-ı tılısm olup iki mār o yār uyur
5. Yollarda kıaldı dide-i NERMİ iy şubh[-dem]
Mestānedür o dilber-i mekkār o yār uyur

0229.

Mef Óū lū Me fā Ói lū Me fā Ói lū Fe Óū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Şavti

1. Bir dilbere dil bende-i fermān olayazdı
Ki Óışk-ı serāy-ı tene mihmān olayazdı
2. Çeşmüm görelī yār-i cefā-kārı bu Óaqlum
Zūlfı gıbi Óālemde perişān olayazdı

0228. 32^a

0229. 32^a

3. Peymāne-i destümde tutarken gör ne oldu
Ol leb-i la'âl ile tolu kıan olayazdı
4. Fikr-i ruḥ-ı dildār ile yāre yaraşur lîk
Ben çākeri şabr itmedi nālān olayazdı
5. Gönlinde olan nār-ı firāvānını ŞAVTİ
Taḥḫîr iderek āḥir-i sūzān olayazdı

0230.

Mef Óū lū Me fā Óǐ lū Me fā Óǐ lū Fe Óū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Şavtî

1. Gül-ruhların o dildâr gül-istâna düşürmiş
Şeydâları bülbül-şîfat efgâna düşürmiş
2. La'âl-i lebini bâdeye teşbîh idiyorken
Üftâdeler ol şevk ile peymâne düşürmiş
3. Bu teşnelere âb-ı zülâlünle yitiş kim
Öİşkuñ hevesi âteş-i sūzâna düşürmiş
4. Meydân-ı mahabbetde serûñ tob iden Őâşık
Dil murgını bir pâkîze nâlâna düşürmiş
5. Gam pisterine düşmüş arar kendini ŞAVTÎ
ŐAqlın dahı bir zülf-i perişâna düşürmiş

0231.

Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Şuhūdī

1. Ejđ[er]-i nefsi iki şaķ itmeye Ħaydar gerek
Şirk Ye'cūcına sed yapmağa İskender gerek
2. ŐIşķ meydānında cān terkin űzűp ser virmeye
CurŐa-ı cām-ı maĥabbetden esrimiş bir er gerek
3. Nefsűni emmāreden ķurtarmağa iy bű'l-heves
Ya velī olmaķ gerek ādem ya peygamber gerek
4. Źulmetinden lānuű ihrāc olmağa her sālīkű
Kűnc-i ķalbi nűr-ı illā'llāh ile enver gerek
5. İy ŞUHŪDİ Ħayber-i şirki yine fetĥ itmeye
Dīn-i Aĥmed iķre bir Ħaydar mişāli er gerek

0232.

Me fā Ői lūn Me fā Ői lūn Me fā Ői lūn Fe Őū lūn

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - -

Ŝābit

1. Mişāl-i cűy ķemen-zāra aķmasaķ mı gerek
Şu baĥr-ı aĥđara lenger bıraķmasaķ mı gerek
2. Yem-i sefīdde bir kaķ tāze levendi sevűp
Sefīne başına fanűs yaķmasaķ mı gerek

0231. 32^b

0232. 32^b Divan: g.223

3. Muḳayyed olma temāṣā-yı mutlaḳ eyleyelüm
Cemāl-i ma'Ōnāya ūretde baḳmasaḳ mı gerek
4. Felekden inmedi zenbıl-i hāle ile o māh
Hilāl-i yek-ṣebe veṣ ḳulb taḳmasaḳ mı gerek
5. Yiter taṣ atduḡ iy mŭnḳir bizim külāhumuza
Senŭḡ Ōimāmeḡi meclisde ḳaḳmasaḳ mı gerek
6. Bir Ōālġ himmet-i merdān [olanlar] ŐĀBİTā hāzır
Őu ūemŌi yaḳmaḡa bir kerre ḳaḳmasaḳ mı gerek

0233.

Fā Ōi lā tŭn Fā Ōi lā tŭn Fā Ōi lā tŭn Fā Ōi lŭn
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Sinānġ

1. Manśıb eyle ūaneme erbāb-ı dil Ōizzet bulur
Anlar ile bil ki manśıb didŭḡŭn rifŌat bulur
2. MaŌrifet ehlini taḥḳır eylerŭz ūanur Ōavām
Ōzlerin hŭr u ḥaḳır eylerler ol Ōizzet bulur
3. Hālḳ-ı Ōālem Ōārifŭḡ vāḳıf degŭldŭr hāline
Her ne deḡlŭ kim ḥaḳāret itseler raḡbet bulur
4. Kim ki lāyık ola ikrām itmeye ehl-i dile
Ḥaḳ yanında hālḳ iḳinde Ōizzet u ḥurmet bulur
5. Zinde diller hāline her mŭrde-dil kim raḥm ider
Ḥaḳ TaŌālā ḥazretinden Ōāḳıbet raḥmet bulur

* 4.1 "Felekden itmedi sebıl-i hāle ile o māh" Metin
0233. 32^b

6. İy SİNÂNİ şāh-ı mülk-i fakre kıl olan kişi
Vāşıl olur kāsır-ı Firdevse Ŗaceb devlet bulur

0234.

Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

NefŖi

1. Nāz iderse ğamzesi Ŗuşşāk-ı zāra nāz ider
Zülf bir āşuftedür kim rüzgāra nāz ider
2. Böyle şūha mübtelā olmağ ne güç āsān degül
Cümle bulsa dilberān-ı şıve-kāra nāz ider
3. Çeşm gāhı mest olur ruhşat virür nażżāreye
Turmaz ammā ğamze ol Ŗahd u kārāra nāz ider
4. Dehre mağrūr olma iy ğāfil ki bunda ādeme
FāliŖi yüz döndürür gāhı sitāre nāz ider
5. Görmedüm NEFŖi gibi bir rind-i Ŗālī-meşrebi
Hem gedā hem pādişāh-ı kām-kāra nāz ider

0235.

Me Fā Ŗi lün Fe Ŗi lā tün Me Fā Ŗi lün Fe Ŗi lün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

Şābit

1. Perı nażarları teşhırde tekellüf ider
Cenāb-ı şeyhe sözüm yok güzel tasarruf ider

0234. 33^a Divan: g.40

0235. 33^a Divan: g.83

2. Göñülde zaîmına münāsib merhem itdi diyü
Tabîb nâzı daîı ğamzeve te'essüf ider
3. Raķîb-i kâfire her gün gidüp temelluk ider
Faķire gelmeli olsa durur tevaķķuf ider
4. Ğariîb ğurre-nümâdur hilâl-i ebrûsı
Hiç istiķâmeti yok dâ'imâ tahalluf ider
5. Sühan-şinâs bilür ķadr-i dânişi ŞÂBÎT
Sözünde şâÖir-i sâhîr niçün taşalluf ider

0236.

Fâ Öi lâ tün Fâ Öi lâ tün Fâ Öi lün
Remel - + - - / - + - - / - + -

Nesîmî

1. Ben saņa bülbül baņa sen ğülşen ol
Ķo beni ağlayayın sen ğül şen ol
2. Didüm arada ben ü sen olmasa
Didi ayrıķ böyle dime sen sen ol
3. Vâsıl olur yâr ile ğören beni
Şöyle žann eyler ki ol ben ve ben ol
4. Taņ degül hâlün harâb olsa göñül
Saņa kim dir genc-i hûsne mesken ol
5. İy NESİMÎ gevhire yok müşteri
Sen gerek deryâ gerekse maÖden ol

0236. 33^a Divanda yok.

0237.

Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Rūhî

1. Őİşk şahrāsında Mecnūn-ı melāmet-dîde ol
Çaçma rüsvālîkdan iy dil cehli ço vādîde ol
2. Her nigāhı dōstum bir sehm-i zehr-ālūdedür
İhtirāz it dîde-i ağıyardan pūşîde ol
3. Dîde-i bātın gerek dîdār-ı hāḳḳı görmeye
Sen gerekse zāhidā başdan ayağa dîde ol
4. Ben koyup cām-ı şarāb-ı Kevşeri vaşf itmezin
Sen gerek ḥaẓẓ eyle iy şūfî gerek rencîde ol
5. Mest olup ol gonce-fem gül gibi oldı şîne çāk
Sen de RŪḤÎ şevḳe gel bŭlbŭl gibi şŭrîde ol

0238.

Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

NefŐî

1. ŐĀrif ol ehl-i dil [ol] rind-i ḳalender-meşreb ol
Ne müselmān-ı ḳavî ne mŭlhîd-i bî-meżheb ol
2. ŐAḳla maḡrŭr olma Eflātŭn-ı vaḳt olsañ eger
Bir edîb-i kāmili gördükde tıfl-ı mekteb ol

0237. 33^a

0238. 33^b Divan: g.73

3. Āfitāb-ı Ŗālem-ārā gibi sür hāke yüzün
Kevkebe baśdur cihānı hem yine bı-kevkeb ol
4. Lā-mekān ol hem yine bekle maḥallinde yerün
Gāh mihr-i Ŗālem-ārā gāh māh-ı Neḥşeb ol
5. ŖĀşık ol ammā Ŗalā'ikden berı it gönölün
Ne ham-ı gıśūya meftūn ne esır-i ğabğab ol
6. Ĥızra minnet itme var sonra dil-i NEFŖİ gibi
Lū'lū'-i āb-ı ḥayāt-ı feyz ile leb-ber-leb ol

0239.

Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lūn
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

NefŖı

1. ŖĀşıkı Ĥızr olsa da virmez āmānı bilmiş ol
Bilmez iseñ ol meh-i nā-mihribānı bilmiş ol
2. Ğāfil olma göz yumup açınca tır-i ğamzeden
Görinüp gelmez belā-yı nāgehānı bilmiş ol
3. Ğamzesi āşüb-ı cāndur turreşi bend ü belā
Fitnedür ser-tā-ķadem ol dil-sitānı bilmiş ol
4. Hātır-ı Ŗuşşāk için hattına virmezse emān
Öldürür bu fitne-i āḥir zamānı bilmiş ol
5. Kimse taḥķik bilemez şāŖir midür sāḥir midür
Bir bilür yok NEFŖı-yi muŖciz-beyānı bilmiş ol

0240.

Me fā Óî lün Me fā Óî lün Me fā Óî lün Me fā Óî lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Ġafūrî

1. Gel iy dehrün çerāğ-ı Óālem-efrūzı bize tenhā
Ruħuñ şevķiyle pür-enver ola ğam hānemiz cānā
2. Gülistān-ı ruħuñ seyr eyleyen bülbül ider taħsın
Zihî şunÓ-ı ilāhî kim açılmış iki gül-i raÓnā
3. Dağılmış gülşen-i ruhsāruñ üzre sünbül ü zülfün
İrem bāğında açılmış bir iki sünbül-i ğarrā
4. Ya ol şib u zenehdānuñ nihāl-i ķāmetün üzre
Kızarmış pençe-i şāh-ı dıraht üstünde bir elma
5. Ruħuñ to bı ĠAFÜRİnün idüp şabrın fenā-ender
Bir uğur işde vırān eyleyüp yoğ eyledi bil hā

0241.

Me fā Óî lün Me fā Óî lün Me fā Óî lün Me fā Óî lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Güvāhî

1. Firāķuñ şām-ı miħnetdür ne miħnet miħnet-i dünyā
Vişālun şubĥ-ı rāĥatdur ne rāĥat rāĥat-ı Óuķbā
2. Dolaşup zülf-i Leyliye dil-i Mecnūn çeker ğuşsa
Ne ğuşsa ğuşsa-ı Vāmıķ ne Vāmıķ Vāmıķ u ÓAzrā

0240. 33^b

0241. 34^a

3. Cemālün bāğına hayli virüpdür ruhların ziynet
Ne ziynet ziynet u lāle ne lāle lāle-i hamrā
4. Göricek çeşm-i mestini didi ehl-i nażar nergis
Ne nergis nergis-i gülşen ne gülşen gülşen-i zibā
5. Ruḥun gülzārına karşı olupdur murğ-i dil bülbül
Ne bülbül bülbül-i vālih ne vālih vālih u şeydā
6. GÜVĀHİ medḥ it ol şāhı ki konmuş başına efser
Ne efser efser-i Ḥüsrev ne Ḥüsrev Ḥüsrev ü Dārā

0242.

Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lün
Remel - + - - / - + - - / - + -

Mesîḥî

1. İy yüzün āyine-i Ŗālem-nümā
Hatt-ı laŖlün āyet-i fî-hi's-şifā
2. Çünkü İbrāḥîm yapıdı KaŖbeyi
Sen de gönlüm KaŖbesin yapsan n'ola
3. Derhem-i eşküm alursın rehn ile
Ḥāk-i pāyün gözde dursun tütüyā
4. KaŖbe-i kūyün tavāfı dem-be-dem
Ḥāci-i Ŗuşşāka çün virür şafā
5. Olmasa vaşlun MESİḤÎ bendeñe
Göz ucıyla kıl ırağdan merḥabā

0242. 34^a Divan: g.9

* 3.1 "...gözedirsen tütüyā" Metin

0243.

Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

İdāmî

1. Olsa tañ mı her gice ta şubĥa dek bîdâr şemŖ
Od yaķupdur şevķin ile başuĥa iy yâr şemŖ
2. İy leb-i şîrîn firāķuĥla senūĥ Ferĥād veş
Tîşe-i ĥam başı üstünde olupdur zâr şemŖ
3. ŞuŖle-i āĥ-ı derūnum var iken lâzım degül
Külbe-i aĥzānum içre yaķmaĥuz tekrâr şemŖ
4. Şevķūĥ ile her gice yıldız şayar ta şubĥa dek
İy meh-i burc-ı saŖādet ay güneş-ruĥsâr şemŖ
5. Zerd olup cism-i İDĀMÎ gibi olmiş nātüvān
Şöyle beĥzer kim olupdur Ŗāşık-ı dîdâr şemŖ

0244.

Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Hayālî

1. Hūn-ı dil bāde hayāl-i dŖst hem-dem āĥ şemŖ
GŖĥlūmi gāĥî şarāb u şāhid egler gāĥ şemŖ
2. Her ĥabāb-ı mey virür Ŗālem fenāsından ĥaber
GŖster[ūr] her gice ŖŖmrūĥ olduĥın kūtāĥ şemŖ

0243. 34^a

0244. 34^a Divan: 219/1

3. alur idi perde-i şam-ı Őademde k 'in t
Olmasaŋ mahl ka c mle y  Rasule'll h şem 
4. T li  md r  h idersem ormam  ld r h şre dek
Yamaya f n s-ı gerd n i re mihr u m h şem 
5. İy HAY LI  h itme lutf-ı H k mebz ld r
R z-ı r şende erenler yamadı b -r h şem 

0245.

Mef Ő  l  F  Ő  l  t  Me f  Ő  l  F  Ő  l n

Muz ri - - + / - + - + / + - - + / - + -

H let 

1. Yandum dutuşdum  teş-i  h-ı der n ile
Efs ne oldum Ő lem i inde c n n ile
2. La l-i leb ne irmedi bir kimse c m veş
Bezm-i bel da tolmayaca bağrı h n ile
3.  n n imiş cih nda    Őuřř k eglemek
oŋ ağlaşalum egleşel m erɡ n n ile
4. Firat-i şebinde şub ha değin cenkd r iş m
Geh t li  mle geh felek-i ser-nig n ile
5. Vahşiler ile m nis ol Ő lemde H LET 
Bir lahza ş hb t eyleme zinh r der n ile

0246.

Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Ŝābit

1. Bu dil-i Őāşıkı cānā dāğ ũsti bāğ eyle
Raķīb-i kāfiri yel mūmlar ile bir çerāğ eyle
2. Sebū-yı bezm ile beynin dağıt ağıyār-ı bed-mestün
Yetişdür keyfimiz hem sende tahşıl-i dimāğ eyle
3. Sebū-yı bezmün cānā keflün āl-ı hın-i devrde
Dönekdür sākı-yi bed-Őahd ile bāzārı sağ eyle
4. Girift ü dā'ireyle geldi ol [gül] şöhbete Őāşık
Ten-i pür-dāğ nāy u def gibi hep göz kulağ eyle
5. SemāŐ-ı nağmeyi münkir yaķınen kaldurur dirler
İlāhı bir şad āver işidenlerden ırağ eyle
6. Mücerred merg-zār-ı Üsküdarun bñlbñlñ dinle
Teferrücgāhını Kuzguncuğun teslim-i zāğ eyle
7. Nihāl-i jāle-dār-ı bāğı ŐĀBIT dāğ-dār it
Kalemden nemçe-kān-ı feyz-i kudsı Őāzm-i bāğ eyle

0246. 34^b Divan: g.320

* 6.1 "...İskenderün bñlbñlñ..." Metin

0247.

Mef Őū lū Fā Ői lā tū Me fā Ői lū Fā Ői lūn

Muzāri - - + / - + - + / + - - + / - + -

Ziver

1. Dirler görince rüyuñı bu āb u tāb ile
Bir anadan mı toğdı Öaceb āfītāb ile
2. Hañçer-i bekef-i şikeste mest-i pür gurūr
Kaşduñ nedür ne cānibe Őazmūñ şitāb ile
3. Lebriz-i nahvet iy büt-i nāzende tābekey
Yıkduñ cihānı minnet-i Őarż-ı şebāb ile
4. Derende Őömr-i deşt-i künām-ı gādab mısun
Serder hevā şavaşa mı çıkdun seḥāb ile
5. ZİVER humār-ı hecr ile hamyāze-riz iken
Mest oldı nīm neş'e-i pā-der-rikāb ile

0248.

Mef Őū lū Me fā Ői lū Me fā Ői lū Fe Őū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

MutıŐi

1. İy nāle ser-i kūy-ı dil-ārāda yir eyle
Her demde cefā-pişeye benden haber eyle
2. İy dest-i şabā çöz gırıh-i zūlfini yārūñ
Sünbülleri pırāye-i gül-berk-i ter eyle

0247. 34^b

0248. 34^b

3. Cānā niçe bir şuğl ile h'āb-ı tegāfūl
Pā-māl-i reh-i Ŗaşkuṇa gāhı nażar eyle
4. Şāyed ki gezend ur ola kim şarşar-ı āhum
İy gübin-i gül-zār-ı letāfet hāzer eyle
5. Kuçmaḵ diler iseṇ o cefākārı MUTİŖİ
Pırāhen u pehlūsı gibi terk-i ser eyle

0249.

Mef Ŗū lū Fā Ŗi lā tū Me fā Ŗi lū Fā Ŗi lūn

Muzāri - - + / - + - + / + - - + / - + -

Şābit

1. Turreṇ esır idüp dil-i zārı kemend ile
Dīvān-ı hūsne gönderecek ḵayd u bend ile
2. Ol şeh-süvār şiftesin nāza baś durur
Yanuṇ ḵıçuṇ hırām ider iken semend ile
3. İy naḥl-i tāze himmete endāze olmaz a
Lutf eyle ölçelüm seni serv-i bülend ile
4. Saḵı-yi şūh teşne-i şahbā-yı laŖlini
Şerbetler Ŗāfiyet olup nūş-hand ile
5. Baśdı bu gice şahne-i endişe ŞĀBİTā
Bikr-i ḥayāli şahid-i tabŖ-ı levend ile

0250.

Mefā'ölün Mefā'ölün Mefā'ölün Mefā'ölün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Fazlî

1. Saña göz Óâşık u dil Óâşık u cân ile ten Óâşık
Tenümde her kılum cânā olupdur cümleten Óâşık
2. Ciger-hūnuñ u pür-dāğ-ı serüm bı-mağz u kıddüm cenk
Gözüm giryān u dil püryān u cân hāyrān u ten Óâşık
3. Çün irdi tır-i vaşluñ cânā ayruñ n'eylesün cismi
Şehīd-i Óışık olıcañ istemez Óömrüm kefen Óâşık
4. Eger yüz yirde bāğı olsa tırmaz bāğ-ı cennetde
Cihānda gülşen-i kūyuñ idinmişken vatan Óâşık
5. Alup cânını ğayrūñ ırgürürsün vaşlına cânā
Ne dirsün ğamdan ölsün mi seni cāndan seven Óâşık
6. Ser-ā-ser sūz-ı hāl olmañ gerek iy FAZLĪ eşÓāruñ
Ki yanup yağıla her ğāh anuñla okuyan Óâşık

0251.

Mefā'ölün Mefā'ölün Mefā'ölün Mefā'ölün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Āgehi

1. Saña iy gözlerüm nūrı dil-i hūnın ciger Óâşık
Ciger-şad-pāre sīnem yāre yāre çeşm-i ter Óâşık

0250. 35^a

* Metinde başlık Fuzulî yazılmış.

0251. 35^a

2. Reh-i Őışķunġa aŐdādan ne pākūm var benūm iy dōst
Bilūrsin eylemez endiķe-i havf u ġatar Őāķıķ
3. Ziyān u sūda ķalmayup benūm ser-māye-i Őōmrūm
Bu bāzār-ı fenāda derd alur cānuķ śatar Őāķıķ
4. Śafā bezminde sen illerle nūķ-ı bāde itdūkķe
Belā bezminde bilseydūķ neler ķekdi neler Őāķıķ
5. Senūķ eķŐār-ı dil-sūzuķ ser-ā-ser ġasb-i ġāl ancak
ÖAceb mi ĀGEĤ ezber iderse anı her Őāķıķ

0252.

MefāŐilūn MefāŐilūn MefāŐilūn MefāŐilūn

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Fuzūlī

1. Olur ruġsārına ġūn laŐline ġūl-berg-i ter Őāķıķ
Saķa eksūk degūl ġōkden iner yirden biter Őāķıķ
2. Benūm maķśūdum idi terk-i Őıķķ vāġ kim beni Őıķķuķ
Olup ġūn ġūnden efzūn ķıldı ġūn ġūnden beter Őāķıķ
3. Temāśā-yı cemālūnden nażar ehlini menŐ itme
Ne sūd ol ġūb yüzinden kim aķa ķılmaz nażar Őāķıķ
4. Ćemende pāy-būsından olupdur sebzeler hurrem
Hemān bir sebzece olmaġa Őālemde yiter Őāķıķ
5. Hezār□n ķan dōkersin her yaķa baķduķķa iy żālim
Ne baķmaķđur bu her dem ķandan alsun bir ciger Őāķıķ

6. Kıyarsın ehl-i Ŗışķa dutalum kimse elün tutmaz
Ne işdür bu gerekmez mi saña iy şimber Ŗāşık
7. Ne pervāne döyer bir şuŖlesine şemŖ bir āha
FUZŪLİ şanma kim benzer saña Ŗālemde her Ŗāşık

0253.

Fe Ŗi lā tün Me Fā Ŗi lün Fe Ŗi lün
Cedīd ++ -- / - + -- / ++ -

Ŝābit

1. Dilber olunca Ŗuşşāķa muvāfık
Arķasında hūzūr ider Ŗāşık
2. Didüm eyvān-ı vaşluņa çıkayum
Hande-fermā-yı nāz olup didi çık
3. LaŖlünġi dişlerünġ dimüş aġyār
Kāfirünġ dişlerünġ boġazına tık
4. Cāme-i nev giyüp o serv-i revān
Baņa bir bŭse virdi helvālık
5. ŖĀBITā bahtıñuñ ġüşādeligi
O ġölün ġāk-i şınesinden açık

0253. 35^b Divan: g.202

* 5.1 "Ŝābit bahtuñ ziyāde ġüşādeligi" Metin

0254.

Mef Őū lū Me fā Ői lū Fe Őū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - -

Nābî

1. Kış mevsiminde olmazsa karşı
MurŐaş gibi ten dıtrerdı sak sak
2. Dest-i cefādan feryāda gelsek
Hūn-ı cigerden bar bar bağırarak
3. Kāfile-i rakībe şunmak kolaydı
Kūyına o yārūñ hançerle varsa
4. Dest-i taleb ile gelmez şikāre
Ol murğ-ı vahşî biñ kez okursak
5. Bir dāne viremez dihqān-ı gerdūn
Bir dāne içün biñ dām kursak
6. Yārūñ elinden şahbāyî NĀBî
Zehr olsa içsek şişsek kabarsak

0255.

Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

LaŐlî

1. Zāhidūñ fikrinde cennet Őāşıkūñ gönlinde yār
Her kişinūñ lā-cerem başında bir sevdāsı var

0254. 35^b Divan: g.396

* 3.1 "Saff-ı rakībe..." Nābî Dīvānı

0255. 35^b

2. ÓĀşıķuñ ĥālāt-ı vecdin ihtiyārī śanma kim
Dil-rübālar şivesi ādemde ķoymaz ihtiyār
3. Haste-cāna şol kıya baķışlaruñla baķma kim
Şive vü nāz ile öldürdüñ beni iy ġamze-kār
4. İy muķallid kişide āyine-śāf olmaķ gerek
Ķonmaya tā kim aña reng-i küdūretten ġubār
5. Didüm iy ġül var mıdur LAÖLİ gibi bir bülbulüñ
Nāz ile kıldı tebessüm didi kim vardur hezār

0256.

Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Şemsi

1. Őİş u Öişret vaķtidür çün irdi eyyām-ı bahār
Ġāfil olma tiz geķer zevķ eyle hengām-ı bahār
2. Nağme-sāz oldu muğanniler gibi dil bülbuli
Ġüşına peyk-i śabādan irdi peyğām-ı bahār
3. Bāğa gelsün Őİş u nüş eyyāmıdur ehl-i śāfā
Lāleler elde ayağ üzre tutar cām-ı bahār
4. Vaśl-ı ġulden umma iy bülbul saña yoķdur naşib
Cevri taķşim eylemişdür saña ķassām-ı bahār
5. CāmiŐ-i ġülşende bülbul ŞEMSIyā āvāz ile
Serv-i āzād üzre oķur hutbe-i nām-ı bahār

0257.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Emîni

1. Nedür ol şive vü nâz ol oturuş o kalkış
O nigâh-ı ğalat endâz ile mestâne bakış
2. El açar çok bulunur pâdişeh olsañ ammâ
Bed-duÓâdur çoĝu var ise arada alķış
3. Bu yola sâlik olan şeyb ü firâze bakmaz
Reh-i nûr-ı dâñ-ı ĝama birdür inişle yoķuş
4. Olsa tîmâruñ eger daĝ ile taş iy Ferhâd
Eylemez Kûh ile deştün zene mahşübı çıkış
5. İy EMİNİ ser-i sevdâzededenün yazısıdur
Heves-i zülf-i siyeh eyledüğün yaz ile ķış

0258.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Āzeri

1. Šüfî tesbîh u Óaşâyı mey-i gül-fâma deĝiş
Ĥırķa-ı zühd ü riyâyı çıkıarup câma deĝiş
2. ÓĀşıķa çünkü yiter bir gül eger Óāşıķ isen
Götürüp Óālemi bir yār-i gül-endāma deĝiş

0257. 36^a

0258. 36^a

3. Cānı cānāna virüp var yürü bî-nām u nişān
Merd iseñ nağd-ı hâyâtı bir eyü nāma degiş
4. Bulmağ ister ise ger menzil-i mağsûda vuşûl
Çıkarup atlas u dîbâyı bir ihrāma degiş
5. Żevğ-i bâķî bulayın dirseñ eger ĀZERİyā
ŖĀlemün żevğ u şafāsın ġam-ı eyyāma degiş

0259.

Me Fā Ŗi lün Fe Ŗi lâ tün Me Fā Ŗi lün Fe Ŗi lün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

Ŝābit

1. Koma derūnuña māl-ı yetîmi vāşî veş
Mişāl-i mangāl-i engüşt olma pür-âteş
2. Perî gibi n'ola pervāz-ı Kāf-ı hūsn itse
O āfete iki perdür belindeki tirkeş
3. Müdām elinde tutar dūr-bîn-i mîñāyı
İçinde ālem āb-ı sîmi gördi şahbā-keş
4. Şikest-i hâtır-ı murğ-i hümāyı yād eyle
Ŗİzām-ı ġayr ile yādest tutma iy meh veş
5. Şu penç beyt-i teründe belāġatuñ ŖĀBIT
Müzā'idi var ise gelsün işte [benden] beş

0260.

Me fā Öi lün Fe Öi lā tün Me fā Öi lün Fe Öi lün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

Nażire-i Nābî

1. Müdām-ı ğāret içündür nevāl-i halk beleş
Teťāvul itdüĝü destār-ı bed-nümā keleş
2. Dime koyun gibi mażlūmdur mürā'îye
Başuĝ şallarsa da mānend-i büzŐ-i Ahfeş
3. Seni kenāra çeken rind-i dil şekle girer
Alınca sûretüĝ āĝūşa oldu āyîne-keş
4. Dehān-ı yāri ne ki benden evvel eyler būs
Vesā'it evvel olur h'ān-ı vaşla lezzet-çeş
5. Sirişk-i dîdemi pā-māle teşne-lebdür o şüh
Tariķ-i pādan ider naħl gibi defŐ-i Őataş
6. Kumāş-ı pençeĝüzde nev-żuhūr eyler nüh
Dem-i müzā'idi beş didi ise benden de beş
7. Maķāl-ı Şābit Efendiye pey-rev ol NĀBî
BidāŐa-ı nefesi zāyiŐ itme borcuĝ ödeş

0261.

Fā Ói lâ tün Fā Ói lâ tün Fā Ói lâ tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Yahyā

1. Zülfine bağlandı dil zincire hâcet kalmadı
Kaldı ol uşlanmadan tedbire hâcet kalmadı
2. Karşu vardum şol kadar şemşire ki nâz eyledün
Nâzuñ öldürdi beni şemşire hâcet kalmadı
3. Derd-i Óışkuñ bir dükenmez genc imiş iy şâh-ı hüsñ
Aña vâsıl olalı iksire hâcet kalmadı
4. Kaşlaruñ kavs-i kazâ her [bir] müjeñ tır-i belâ
Devr-i hüsñünde kemân u tıre hâcet kalmadı
5. Himmet-i Óışk urdı YAĤYĤ ağzına mühr-i sükût
Yâr bildi hâlini takrîre hâcet kalmadı

0262.

Mef Óũ lü Fā Ói lâ tũ Me fâ Óĩ lü Fā Ói lün

Muzâri - - + / - + - + / + - - + / - + -

Bezmĩ

1. Dıvâne dil cefâsını yârũñ çeker geçer
Ben hâki yolda görse omuz başar şapar
2. N'ola rış-i baĥr-i sirişkũñ olsa dıdemiz
ÓĀdet budur denizde çeker ser fener fener

0261. 36^b Divan: g. 398

0262. 36^b

3. Peygām iletme yāre yūri iy ḥasūd sen
Sen misūñ aña virecek āhir ker haber
4. Evc-i gurūrı mesken itmek neden iy dil-ber
Çarḥ-ı felek mi yoḥsa saña iy kamer-maḳarr
5. BEZMİ belā iy kaşı ya çekmez anlasa
Ġamzeñ oḳına şınesidür iy siper siper

0263.

Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Yahyā

1. Rūy-ı zılbāsında dildāruñ ki miskīn mū biter
Benzer ol gülzāra etrāfında Őanber bū biter
2. Nahl-i güldür ḳāmetūñ iy ğonce-i bāğ-ı vefā
Ḳudret-i Ḥaḳ ile ammā anda şeftālū biter
3. Ḳāmetūñ nahlini dā'im ideyin ḥātır-nişān
İy [gül-i] pākīze dāmānum göñülden o biter
4. Gerçi merhemdür nigāh-ı lutf-ı yārūñ yaraya
Şanma ammā zahm-ı tığ-i ğamze-i cādū biter
5. Yāre YAḤYĀ gül disem gülmez açılmaz bir zamān
Görmedüm ol ğonce-i raŐnā gibi maḥbūb-ı ter

0264.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Bâkı

1. Leşker-i fitne saña hayl-i hat u hâl yiter
Tığ lâzım degül ol gamze-i kıattâl yiter
2. Fitneler kıaynadup iy döst n'ider hâl u hattun
Gönül almağa ruhuñ eyledügi âl yiter
3. Ayagun altına baķ eyle nażar ben hâke
Şehsüvârum yiter itdün beni pâ-mâl yiter
4. Ğarażun şayd ise iy dil o hümâ-pervâzı
Şâh-bâz-ı nażar-ı himmetünı şal yiter
5. Ehl-i dil câme-i dıbâ ile zıbâlanmaz
BÂĶıyâ Óârif olan kimseye bir şâl yiter

0265.

Mef Óü lü Fâ Ói lâ tü Me fâ Óı lü Fâ Ói lün

Muzâri - - + / - + - + / + - - + / - + -

Riyâzi

1. Nâ-şâd-ı Óışķa mestı-yi hün-ı derün yiter
Sâgar gerekse serdeki dâğ-ı cünün yiter
2. Sen girme hiç zahmete iy çarh-ı nâ-bekâr
Ehl-i kemâla haşımı-yi baht-zebün yiter

0264. 37^a Divan: 151

0265. 37^a

3. İtdün temām hāvśala-ı şabrı imtiḥān
İnşāfdur meded meded iy çarḥ-ı dūn yiter
4. Ferḥād-ı zārdan eşer isterse ehl-i Ŗışķ
Naķş-ı nigār senün ser-i Bīsütün yiter
5. Şimden girü cünūna şaladur RİYĀZİyā
Bu deḡlū ruḥsata ḥōd pūr-fünün yiter

0266.

Fe Ŗi lā tūn Fe Ŗi lā tūn Fe Ŗi lūn

Remel + + - - / + + - - / + + -

Fiḡānı

1. Sikke-i mermere kıazardum eger
Kılsa āhum dil-i nigāra eşer
2. Kıaşları yasını görelden dil
Tır-i müjḡānı yāre oldu siper
3. Furşat el virse kıalsam iy meh-rū
Mū-miyānı ki bu kıollarımı kemer
4. Şöyle keskin ki Żū'l-fiķārla müjeḡ
ŖĀşıkı bir çalımda iki biçer
5. Kıılıcuḡ Ŗarşa asılur cānā
Ŗldürürseḡ FiḡĀNı-bendeḡ eger

0267.

Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lün

Remel - + - - / - + - - / - + -

Veysi

1. Furrelerün ruhlarına it niķāb
Eyler isen baķdugumuzdan hıcāb

0268.

Müf te Öi lün Müf te Öi lün Fā Öi lün

SerīŐ - + + - / - + + - / - + -

ķusūrī

1. Git berü söyle be gönül be ya
Ĥāl dili cümle Őāyān it baķa
2. Tā bu ķadar terk-i śilā eylemek
Ez ķi neden ķü nite niķün ķerā
3. İķ tona şalvar di yeķ āstīn
Ehl-i dile birisi ider vefā
4. ŐĀrif olan hiç ķeke mi ihtiyāc
Gönlege pīrāhen ü ķaftān ķabā
5. Naķz digil gökķege beyniye maķz
Ėurbet-i Őıřķla aķa vir cilā
6. Bülbüle taklīd ile hōr olduķuz
Ėaķz u zaķ u Ėükdur ķurbaķa

0267. 37^a Mecmuada gazelin tek beyti var.

0268. 37^b

7. Oldı deriçe derece der kapu
Sen gideli kufıl ile muhkem nevā
8. Hāne-i dil ceng ile hep toptolu
Köşe bucağ orta miyān ev serā
9. Hiş u haşm kavm u kabîle tebār
Cümle hulûs ile iderler duŖā
10. Vaşlına rāğıb bilen ve bilmeyen
Yāde di bigāne biliş āşinā
11. Gürbe kedi nāve senet karavaş
Oldı firākuñla meşā'ib-nümā
12. Hādım u huddāmuñ ider dest-būs
Dağı perestār dededür niyā
13. Telle fağ u dām duzağ nām ad
ZāyiŖ olur gelmez iseñ bil şehā
14. Ehl ü kıyāl ismini yād itmede
Şām ile bām ahşām tañ çañ derā
15. Buğdaya kendüm di ve erzen taru
Folıdur anbāruñ elem çekme hā
16. Neşv ü nemā üzre kamu zahîre gez
Arpave bögrölce cov lūbiyā
17. Arğa di kārîz oluğ nāvdān
Her birisi olmada mecrā-yı mā

18. İşlemede hân ile hammâmuñuz
Dañı degirmen ne durur âsiyâ[b]
19. Tuz u nemek ve etmek ve et nân güşt
İlde ne deñlü çoğ ise hōş gıdā
20. Kendi evinde kişiy e hōş gelür
Māst yoğurt bozca aş mastabā
21. Hemçü tükes mîne-nümāyed merā
Her ne kadar olur ise dil-rübā
22. Dikkat ile cümleye etsem nażar
Sencileyin kimse görünmez baña
23. MüfteÖilün müfteÖilün fāÖilün
Eyle kerem kı l seferi böyle şehā
24. Karşu vara diye KUSŪRİ o dem
İy şeh-i hūbān-ı cihān merhābā

0269.

Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Gazel-i NaÖimî Tahmîs-i Āgehi

1. Yem-i vahdetde sefer eylemege Öazm eyle
Katreni dürr-i güher eylemege Öazm eyle
Kulzüm-i Öışka sefer eylemege Öazm eyle
Kāruñı cümle güher eylemege Öazm eyle
Rūzgār ola yüri tente fora sök yelken

2. Bize çatmağa hevā qorśanı gözleriz anca
Ālātumuzu şuya düşürdün meded qanca
Qoruğı şabr ile hēlvā idegör anca
İtmek istersen eger bāğ-ı cinānda mānca
ŖAmel-i zühd qumaniyesini vāfir yüklen
3. Çığagör yoqluğa yoq varlığa iy dil yāb yāb
Himmet arayanuñ firqateden eyle harāb
Fırtına qopdı deñiz yüzini qapladı sehāb
Ŗrse vursan çıkmazsın boca gitsen girdāb
Niçe qullansañ atar qaraya bu keştı ten
4. Eski derdüm yeñilendi idi bükālebūnda
Cānuma ol perı çok şıklet iderdi anda
Üç beş günlük Ŗamel eyleyeler her dūnda
Olmadan lenger ten baħr-i fenā da qonda
Pūpa ālāt ile qan qalitesin qullan
5. Zırindür senün iy felek dil-i Ŗummān-ı fenā
Bu donanma seferi düşmenlük yaħşı beqā
Niçe ĥaqaret ü qazab-ı gıybetle baŖz-deryā
İy dirıgā bizi qafletle zebūn itdi hevā
Geldi çatdı timür üstünde yaturken düşmān
6. Āh fülk didüğümüz baħr-fenāda bir gül-ter
Bu heves yelkenini bād-hevā bir gün yırtar
Pır olduqça göñül cānına cānān ister
Yā ilāhı bizi girdāb-ı hevādan qurtar
Bize yol vir varalum [kim] bir lımāna erken

7. Bu dürr-i naẓmı hemān ehl-i başıret anlar
Bunu ol kân-i güzın ehl-i ferâset anlar
Bu erenler yolını erbâb-ı tarîkat anlar
Bu dür-i kelimâtum deryâ-yı hâkikat anlar
Baḥr-ı ma'ûnâda şinâverlük iden ehl-i sühan

8. İy NA'ÖİMİ yem-i hicrânda mı Öacabâ yurduñ
Fırkatüñ fırtınasın fırkatine uydurduñ
Kum-ı ğamda komaduñ derd-i seri arturduñ
Olsa deryâ kumı miqdârı kayurmaz derdüñ
Sâ'ati var geçer iy ĀGEHİ şabr it katlan

0270.

Mef Öü lü Me fâ Öİ lü Me fâ Öİ lü Fe Öü lün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Beḅli Girāy

1. Üftâde-i dām-ı ğam-ı zincir-i belâyız
Bir zülf-i siyeh-kâra kıl olmağa sezâyız
2. Ger şâh-ı serîre-dil olursa n'ola cânân
Ğammı çekeriz biz daḅı kûyında gedâyız
3. Hâk-i rehini itmek içün dideye sürme
Her şâm u seḅer tâlib-i teşrîf-i şabâyız
4. Bir pula şatarsa bizi aĝyâra Öaceb mi
Ol âfet-i gül-çehreye çün bâd-ı hevâyız
5. Eylerse Nevâyi n'ola eşÖâruma taḅşın
Bir silsile-i hân-ı Kırîm BEDLİ GIRÂYIZ

0271.

Mef Óū lū Me fā Óī lū Me fā Óī lū Fe Óū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Nažire-i Behiştī

1. Zāhid bize güç bakma ki derviş-i gedāyız
Biz pādişeh-i saltanat-ı mülk-i fenāyız
2. Dīvāne-i Óışkuñ degilüz Óaql ile hem-rāh
Ser-beste-i zincir-keş-i zūlf-i dü-tāyız
3. Sultān-ı cihān dergehine cān ile bende
Bir şāha kuluz bābını bekler fuḡarāyız
4. ÓArz eylesün silsile-i saltanatın kim
Ol [hān-ı] Qırım ise eger biz ne gedāyız
5. Peyrevlik idersen ne Óaceb Beḡlī Girāya
Biz ḡāfile-i Óāşık-ı ābdāl-ı Hudāyız
6. EşÓāruma reşk itse BEHİŞTİ n'ola Óālem
Her noktamuz ilhām ile söyler budalāyız

0272.

Mef Óū lū Fā Ói lā tūn Mef Óū lū Fā Ói lā tūn

Muzāri - - + / - + - - / - - + / - + - -

LemÓī

1. Çeşm-i girişme nāzik sürme keşide göster
Her bir nigāhuñ iy şūh āteş çekide göster

0271. 38^b Divanda yok.

0272. 38^b

2. Bād-ı hat ile yārūñ şol denlū girye it kim
Müjgān-ı çeşm-i terde sebze-demide göster
3. İtdükçe çin-i ebrūsın secde-i niyāz it
Mihrāb-ı iltimāsa kıddūñ hamide göster
4. Būs-ı lebünle şādum ammā hasūde iy meh
Olsun derūnı hūn-ı la'ölün mekide göster
5. Havf u recāyı LEM'Öl hem-bezm-i Öişret eyle
Gül-çehre-i niyāzı reng-i peride göster

0273.

Mef Öü lü Fā Öi lā tün Mef Öü lü Fā Öi lā tün
Muzāri - - + / - + - - / - - + / - + - -

Naẓire-i Nābi

1. Müstağni-yi cihān ol dest-i keşide göster
Cūy-ı murād olursa dāmān-çide göster
2. Naķş eyle iy muşavvir hūsn-i cemāl-i yāri
Āhū-yı çeşm-i şūhun ammā remide göster
3. Çün hāl-i Ŗuķde-i dil-müşkil-ter oldı sende
Engüş-ti ārzū-yı nāhun-büride göster
4. Emmiş lebüm bulunmaz dirmiş o gırıra-ı nāz
N'eylersen it lebün em bir hōş mekide göster
5. Kālā-yı naẓm u neşre gitdi zamān-ı rağbet
İster gazel-fürüş ol ister kaşide göster

6. Pervāz ider görince dildārı renk dolar
Sa'Ōy eyle sen de iy dil reng-i peride göster
7. Lem'Ōi-yi nev-zemiñe peyrevlik eyle NĀBĪ
Eş'Ōār-ı āb-ı dārı hep nā-şenide göster

0274.

Me fā Ōi lün Me fā Ōi lün Me fā Ōi lün Me fā Ōi lün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Nev'Ōi

1. Senün maḥzūnuñ olmak baña şādān olmadan yegdür
Ġamuñla ağlamak illerle ḥandān olmadan yegdür
2. Cihānuñ Ōizz u cāhuñ böyle iz'Ōān eyledüm ben kim
İşigünde ḳul olmak dehre sultān olmadan yegdür
3. Düşüp künc-i ḥarābāt içre şūfī kāse-liş olmak
Serir-i devlete faġfūr u ḥāḳān olmadan yegdür
4. Cihān-ı bî-şebātuñ raġmına devr itdürüp cāmı
İçüp lā-ya'Ōḳıl olmak şeh-i devrān olmadan yegdür
5. Şerāb-ı Ōışḳ ile NEV'Ōi içüp mest-i müdām olmak
Baḳup bu ni'Ōmet-i dünyāya ḥayrān olmadan yegdür

0275.

Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün Me fā Ŗi lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Ŝānı

1. apunda sāl olma ayre mihmān olmadan yegdūr
Gedā-yı kūyu olma Mısra sultān olmadan yegdūr
2. Harābāt erleriyle kāse kāse bāde nūş itmek
Nedīm-i meclis-i fafūr u hāān olmadan yegdūr
3. Kilāb-ı kūyu ile hem-sifāl olup hırıldaşma
Varup bezminde Fahmāsu azel-hān olmadan yegdūr
4. apuu huddāmunun bir bende-i fermān-berı olma
Der-i devlet-i māb-ı şehde der-bān olmadan yegdūr
5. Belā gencinde her şeb girye vū āh itmek iy ŖĀNı
Ümıd-i vuşlat-ı yār ile şādān olmadan yegdūr

0276.

Me Fā Ŗi lün Fe Ŗi lā tün Me Fā Ŗi lün Fe Ŗi lün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

Seyyid-i Hākim Mısrı

1. O meh ki cılve-nümā-yı nigāhum olmuşdur
Fūrū-ı dıde-fedā-yı nigāhum olmuşdur
2. Hayāl-i ebrū-yı peyvestı ol cebın üzre
Gözümde ıble-nümā-yı nigāhum olmuşdur

0275. 39^a

0276. 39^a

3. ÓAceb mi rāh-ı tecerrüdde kıalsam üftāde
Müjem ki hāme-i nāy-ı nigāhum olmışdur
4. Nişān-ı çeşm olaldan o ğabġab-ı şimine
Şipih-ı kûy-ı fezā-yı nigāhum olmışdur
5. Esîr-i ħasretüm nice demdür ol şūha
Şitāb-ı natra belā-yı nigāhum olmışdur
6. Tereddüd-i nażarum tercemān olup ĦĀKİM
O şāh-ı ħüsne recā-yı nigāhum olmışdur
7. Sütüde fazl-ı maÓārif-şinās olduġum
Ġubār-ı pāy-ı cilā-yı nigāhum olmışdur

0277.

Me Fā Ói lün Fe Ói lâ tün Me Fā Ói lün Fe Ói lün
Müctes + - - - / + + - - / + - + - / + + -

ÓĀtíf

1. O cebhe lemÓa-fezā-yı nigāhum olmışdur
ŞuÓāÓ-ı mihr-i gedā-yı nigāhum olmışdur
2. Nażargāhumdur ezel çünkü KaÓbe-i kûyuy
Teveccüh itme şafā-yı nigāhum olmışdur
3. Beyāż cebhe şabāĥ-ı dü-çeşmüme şādık
Sevād-ı turre-mesā-yı nigāhum olmışdur
4. O şāh-ı Óışk benüm kim gedā-yı şevķa müdām
Sirişk-i dide Óatā-yı nigāhum olmışdur

5. O řāh-ı milket-i hūsne tereddūd nażarum
Niyāza hūsni edā-yı nigāhum olmışdur
6. Benem o ŐĀĤIF-ı bî-dil ki ben de hākem
Cemāl-i rūh-fezā nigāhum olmışdur
7. O zāt-ı pāke nażar-gerdeyem bi-hāmdi'llāh
Ki hāk-i pāy-i cilā-yı nigāhum olmışdur

0278.

Me Fā Öi lün Fe Öi lā tün Me Fā Öi lün Fe Öi lün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

Yahyā

1. Gözüm ısırđı görince o laöl-i handānı
Niřānladum lebünün yāresiyle cānānı
2. Kim ola řarřu tura hūb[-rū]lar içre aña
Meger ki āyinede Őaks-i rüy-ı rahřānı
3. Taşavvur itmedi mi bî-miřā[l] taşvîrûn
Ne sūret ile çıkardı aña nařř-ı Mānî
4. Cebîn-i çin ile mastarlı şafhadur yazmuş
Debîr-i hūsni aña dîbāce-i gülîstānı
5. Ėazelde ol mehi YAĤYĀ lebiyle vaşf itsün
řekerle beslesün o tûtî-yi sūhan-dānı

0279.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Mağlûb-ı Meşnevî Şâfî

1. دنكيم نوچ آن من ص زا يور دوخ عفرب اشك
Çeşmüm cüş ider mănend-i Nîl şubh u mesâ
2. اعظم را نوشه بر لبث اى قوت روح
Rıdvân tañ mı itse bûse-i zülfün recâ
3. را ضايع نباشد نز دحق كن از كرم
Âhasret ile degüş Ôuşşâkı öldürmek revâ
4. آن زلف سياهت بر سرو با لای قد
Kemend-i zülfünî boynuma didüm didi lâ
5. Verd-i ahmerün bir kûşesin tâ çıka nâm
بر با لای رنده میشود ظاهر ترا
6. Sath-ı şîÖre ŞÂFİyâ bir tarz-ı nev şaldun yine
Her kim okursa bu hattı âferin olsun aña

0280.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

ÔĀtîf

1. Vuślat-ı dilber içün nâza taħammül ne belâ
Âhâl-i Ôuşşâkı bilürken bu tecâhül ne belâ

0279. 40^a

0280. 40^a

2. Tîr-i müjgâne taḥammül idemezken meftûn
Tîğ-i ebrû ile şemşîr-i tegâfûl ne belâ
3. Sâyesi kendinüñ üftâdesi olmışsa meger
Vaśl-ı hurşîd içün ḥâke tenezzül ne belâ
4. Bâde-i la'Ûl ile mestem niçe demdür sâķî
Mey-i gül-fâm içün ayaķda tezellül ne belâ
5. Kendi feryâduma bî-zâr iken ÔĀTIF şeb ü rûz
Gülşen içre gül içün nâle-i bülbül ne belâ

0281.

Fâ Ôi lâ tûn Fâ Ôi lâ tûn Fâ Ôi lâ tûn Fâ Ôi lûn
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Naḥîfî

1. Yine ben bir âfet-i devrâna oldum mübtelâ
Bir vefâsız cevri çok cānâna oldum mübtelâ
2. Kârum efgân eylemekdür derd ile her rûz u şeb
Bülbül-âsâ bir gül-i ḥandâna oldum mübtelâ
3. Ben niçe şabr eyleyem ârām-ı pür-nâleye kim
ÔIşķ dirler bir belâ-yı cāna oldum mübtelâ
4. İntizâr ile beni zâr eyledi tâ şubḥa dek
Âḥ kim bir şūḥ-ı bed-peymâne oldum mübtelâ
5. İy NAḤİFÎ sen bilürsin derd-i derûnum benüm
Şimdi ben bir dilber-i fettâne oldum mübtelâ

0282.

Fā Öi lâ tün Fā Öi lâ tün Fā Öi lâ tün Fā Öi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Yahyā

1. Gönül eglenmez dime cânā bahār olsun hele
İvme Őayşa murğ-i zerrîn pür-şikār olsun hele
2. Güç degüldür yāri tenhā eylemek ağyārdan
FāliŐüm olsun müsāŐid yār yār olsun hele
3. Dōstum çeşm-i ḥasūd niçe olur seyr idesin
Cism-i zārum reh-güzārında ğubār olsun hele
4. Dōstum yolunda ölmek ihtiyār itdüm amā
Cām-ı Őışkuñ nūş idüp bî-ihtiyār olsun hele
5. Olma YAḤYĀ lutfina mağrūr o tıfl-ı nev-resün
Ḳadr-i ḥüsni fehm ider bir şive-kār olsun hele

0283.

Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Nābî

1. Yazılmış ism-i aŐzam vechüñe şāhum kitāb-āsā
Kelāmu'llāh-ı nātıksun sözündür intihāb-āsā
2. Sen ol rūḥ-ı muşavversin şerîf ismün Muḥammeddür
Ruḥun şemsü'd-ḏuhā mānendi alnuñ āfitāb-āsā

0282. 40^a Divan: g.315

0283. 40^b Divanda yok.

3. Cemālün KaŖbe-i Ŗulyā-şifat iy nūr-i Yezdānı
Siyeh zūlfün ihāta eylemiş anı niķāb-āsā
4. Hat-ı laŖlün ğubārını görenler Ŗaķlın aldurdı
Ŗamu ervāhı mest itdi leb-i laŖlün şarāb-āsā
5. Demidür bezm-i Ŗuşşāķa ķadem-rencide ķıl şāhum
Firāķunla yürek yandı döne döne kebāb-āsā
6. Yed-i beyzāsın ol māh-ı şeb-ārānuĝ gören el-Ėaķ
Ziyāsı cümle āfāķı dutupdur māh-tāb-āsā
7. Sen ol şāh-ı keremsin NĖBİyi bir bende-i kem-ter
Baĝışla lutf idüp cürmin efendüm bu turāb-āsā

0284.

Me fā Ŗı lün Me fā Ŗı lün Me fā Ŗı lün Me fā Ŗı lün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Emiņi

1. Ŗomaz tır ü müjeņ ol çeşm-i meste bir ğunāh itsem
Ŗulaĝına ķomaz yārün ser-i zūlfünden āh itsem
2. Hilāl-āsā o ebrū dānesini gösterür gerdün
Eger kim hırmeninden ārzū-yı berg-i kāh itsem
3. Sil-i eşķün yolını baĝlamaz şeh-rāh-ı hecründe
Eger İskenderün seddin aņa ben sedd-i rāh itsem
4. Melāmetler olur peydā felekde bir ğün āhumdan
Ŗıyāmet mi ķopar āyā yaņulsam bir ğün āh itsem

5. Ne cümbüşler ider peydā o şāhuñ şarşar-ı qahrı
EMİNİ veş eger Óazm-i der-i devlet-penāh itsem

0285.

Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Şābit

1. N'işlesem ben [de] dil-i hasteye bilmem n'itsem
Zehr ise işledemez zahmuma merhem itsem
2. Beni hummā-yı ğam u miĥneti çok incitdi
Futsam ol şūhı birez örselesem incitsem
3. Kenār-ı ĥavžda tırmış varup ol serv-i revān
Varsam ardından usūl ile toķunsam itsem
4. Unma bitme dir iken šāÓiķa-i āteş-i āh
Dāne-i eşk Óaceb dir mi ki unsam bitsem
5. Bu ĥarābātda ŠĀBİT eglenemem sultānum
Dil-i virānumı yapsañ da yıķılsam gitsem

0286.

Mef Óū lū Me fā Ói lū Me fā Ói lū Fe Óū lün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Fennî

1. Dil tahtına ol şāh-ı ĥüsün gelse otursa
Bu murgumı ürkütse yuvasından uçursa

0285. 40^b Divan: g.242

0286. 41^a

2. Bir kûşeye başını çeküp kırtılır Óuşşāk
Dilber ne zamān nāz ile destārını yursa
3. Hiç kimse fiğān itmez idi Óışkuñ elinden
ÓĀlemde perî-rûlar eger Óahdine dursa
4. Yelpāze dutar sāye içün üstine gelse
Gülşende kaçan nāz ile o yār uyursa
5. Sünbül saçına gül ruḥına Óāşık olurdı
Ol serv-i hırāmānum eger bāğa buyursa
6. Bilmez mi neler çekdügümi kûşe-i ğamda
Bir kez ne olur gelse de ahvālümü sorsa
7. Sensiz baña itdüklerini şahs-ı firākuñ
Bir bir diyeyim ben de ki fermānuñ olursa
8. Gülmez ebedî ḥaşre deġin kārı fiğāndur
Dil-dādeliġin dilbere Óuşşāka duyursa
9. FENNİ nic’ olur ḥālün Óaceb ḥîn-i vedāÓda
Dildār duÓālar seni şarkısın okursa

0287.

Fā Ói lâ tün Fā Ói lâ tün Fā Ói lâ tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Bāķi

1. Kāġı dilber cevır iderse Óāşık-ı şeydāsına
Söz budur bi'l-ittifaķ Óāşî olur Mevlāsına

2. Seyr iden sıb-i zenaḥdān ile yārūṅ zūlfını
Rağbet itmez kāfīristānuṅ kıızıl elmasına
3. Şafḥa-ı gül-berg-i rūyuṅ virdi revnaḳ hattına
Ḥüsn-i hat efzūn olur yazılsa ay tamğasına
4. Ḥaftalarca aylarca şimdi göremem o mehi
Evvel itmezken taḥammül vaŖde-i ferdāsına
5. Żerre deṅlü mihr-i Ŗālem-tāba kılmaz iŖtibār
Kim nażar eylerse yārūṅ ḥüsn-i ruh-efzāsına
6. Meşķe āḡāz eyleyince ol şeker-leb nizenūṅ
Ney döner aḡzında Ŗayn ile ķamış ḥelvāsına
7. İtmeyen eşŖār eḥibbāya nażire BAŖıyā
Nāme yazsa bı-vefā lafżını ķor imzāsına

0288.

Mef Ŗū lū Fā Ŗi lā tū Me fā Ŗi lū Fā Ŗi lūn

Muzāri - - + / - + - + / + - - + / - + -

Şābit

1. Düşdün o şūhuṅ Ŗarbede-i ibtilāsına
Turduķ dil-i fütādemizūṅ her belāsına
2. Billūr düḡme şanma giriḃān-ı yārda
Bir ķatre eşķüm idi dikildi yaķasına
3. ŖĀşık dönerse de ķevirir kūy-ı yārdan
Cellā[d]-ı Ŗışķ đarb ile rūyuṅ ķafasına

0288. 41^a Divan: g.307

* 1.1 " ...Ŗarbede-i ḡavḡāsına" Metin

4. Gördük ser-i raķibi müsāvi idüp yatur
İnsāf oldu başlarınız urmağa ortasına
5. Gūyā ki āteş almağa gelmişdi ŞĀBĪTā
Uydurdu dīvāne dili kendi hevāsına

0289.

Fe Ői lā tūn Fe Ői lā tūn Fe Ői lā tūn Fe Ői lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Fennī

1. Manśīb-ı vaśla metāŐ-ı dili rüşvet virelüm
Ber-murād oldu diyü dünyede şöhret virelüm
2. İctināb eyler ise yār ğamın çekmede dil
Getürüp şevķa o dīvāneyi ğayret virelüm
3. Zāhidi bezmümüze daŐvet idüp mahfīce
Aña sāķi bir iki cām-ı mahabbet virelüm
4. Mürĝ-i dil gülşen-i Őālemde feryād itmez bir kerre
Nālde bülbul-i şūrideye nevbet virelüm
5. Eşke çeşmi dökerek bezmine dāhil olalum
H̄ān-ı vaśla nemekīn āb ile lezzet virelüm
6. Eylemez zerre ķadar nażmuña ragbet o şehüm
FENNĪyā tabŐa niçün bī-hūde zaĥmet virelüm

0290.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Şābit

1. Düşsün ağıyār o gāzāl ardına bir dem görelüm
Şaydı ne gūne kıovar kelb-i muÓallem görelüm
2. Hayr gelmez bize ol muğbeçe-i vahşiden
Bir müselmāna yaķın āhū-yı hem-dem görelüm
3. Çehre göstermeyelüm perde-i nā-mahremden
Duhter-i rezde olur mı bize mahrem görelüm
4. Düğmesin çözmeye kıalsun hele Fettāh-ı Kerīm
Kuşağı kıayd-ı belā anı muķaddem görelüm
5. Hançer-i çeşm-i bütān vaśfına düşmiş gönlüm
Pāre-i sıne-i bī-devāya merhem görelüm

0291.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Enverī

1. N'ideyim şahın-ı çemen seyrini cānānum yok
Bir yanumca şalınur serv-i hırāmānum yok
2. Emdürür gerçi lebūñ vaślına cānlar virene
Leb-i cān baķşını emsem dimeye cānum yok

0290. 41^b Mahlas beyti yok. Divan: g.250

0291. 41^b

3. Niçe daŖvet ideyüm ol periŖi halvetüme
Hâtem-laŖli gibi bir mühr-i Süleymānum yok
4. BađrumuŖ [başına] dağlar gibi odlar yağalı
Ŗaldum ayağda ğariŖ bağuma dermānum yok
5. ENVERİ ğülşen-i kūyuŖda fiĝānlar itse
Dime iy ğonçe-dehen bülbul-i nālānum yok

0292.

MefāŖlün MefāŖlün MefāŖlün MefāŖlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Ŝābit

1. ŖĀşıkuŖ ağladur sır şaklamaz kimseye minnet yok
Ŝarılmađ bilmez öyle āsılından ħābiliyyet yok
2. KenāruŖ tāzesin aĥbāb ile hep der-miyān itdün
Birinde bir kenār çün raĝbete aslā kıyāfet yok
3. Ya ğāyet mihr-bāndur ya ziyāde bî-ĥaĥıktdür
Bizüm İstānbuluŖ āfetlerinde orta bābet yok
4. Ser-i aĝyārda çatlar ħabađ ğavĝā-yı dilberde
O lutf mağhar olmaz ŖĀşıkuŖ başında devlet yok
5. Mülāyim-şüret-i lutf u keremdür behre-i aĝyār
Bize bir çehre-i çeşm ü ğadabdan ğayrı şüret yok
6. Çemende āsiyāb-ı şohbeti ŖĀşıĥ ħapatmışdur
Çaĝılđakdan lisān-ı bülbul-e feryāda nevbet yok

7. O şūhuṅ vaḳti geḉdi mihr-i ḥūsni eyledi taḥvīl
Bu silk-i faśl-ı nevrūzında bıldırki letāfet yoḳ
8. Ḳumāş-ı nev-żuhūr-ı maŖrifetden şimdilik ŞĀBĪT
Bulınmazsa Ĥaleb ḳumāşı İstānbul'da raḡbet yoḳ

0293.

Mef Ŗ ŭ lū Me fā Ŗ lū Me fā Ŗ lū Fe Ŗ ŭ lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Şaḥābī

1. İtmiş o perī bezmi müheyyā haberüm yoḳ
Almış eline sāḡar u şaḥbā haberüm yoḳ
2. Bir mertebe nāz eyleyerek sāḳī-yi gül-rū
Şunmış elüme cām-ı muşaffā haberüm yoḳ
3. Meclisde leb-ā-leb dem ü şohbetler iderken
Murḡ-ı dili şayd eylemiş aślā haberüm yoḳ
4. Reşk eylesün gūş iden aḥvāl-i ḡarībi
Yakmış beni ol āteş-i sevdā haberüm yoḳ
5. Hāmūş olup iy Ŗāşık-ı bī-ḉāre ŞAḤĀBĪ
Meyl itmiş o dilbere ḥālā haberüm yoḳ

0294.

Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Yahyā

1. Rüstem-i Őışkuñ zebūnı olmaduğ bir ferd yoğ
Ĥāśılı anuñla göñlümce tutuşmış merd yoğ
2. Qays çekmiş derd-i Őışkı aña da irişmedüm
Kime taqrır ideyüm derd-i dili hem-derd yoğ
3. Cūybār-ı Őışkdan feyz alımazsun şūfiyā
Sende niñlüfer gibi mādām rūy-ı zerd yoğ
4. Germ ü serdin çekmeyenler Őālemün ādem midür
VāŐiżā sende hiç eşk-i germ ü āh-ı serd yoğ
5. Göz yaşını YAĤYĀ düketdi āha tākat kalmadı
Serv-i nāzum çık şalın kūyuñda gil yoğ gerd yoğ

0295.

MefāŐilün MefāŐilün MefāŐilün MefāŐilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

ŐAhdı

1. Leb-i qandını cānā teşne-dil āb-ı zülāl anlar
Açılmış tāze ruhsāruñ gören gül-berg-i āl anlar
2. Qanı izŐān ider mū-miyānuñ ehl-i dillerde
Dil-i miĥnet-zede ĥod anı her dem kıl ü qāl anlar

0294. 42^a Divan: g.181

0295. 42^a

3. Halîlüm hâtırum yap Ka'Öbe bünyād itmeden yegdür
Disem bi'llāhi bu hayr işi dil-dāde vebāl anlar
4. Eliflerle çekilmiş şınem üzre dāğ-ı pür-hūnum
Görenler bāğ-ı dilde hāsılı nevres-nihāl anlar
5. Harābāta düşüp şūrīde-hāl olduğum iy ÖAHDİ
Nedendür kimse bilmez yine ol kaşı hilāl anlar

0296.

Mef Öü lü Me fā Öi lü Me fā Öi lü Fe Öü lün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Yahyā

1. Meclisde riyā-pişeler itsün ço riyāyı
Meyhāneye gel kim ne riyā var ne mürā'i
2. İy cām-ı şafā tālībi bî-hūde uzanma
Cümle bile defn eylediler cām-ı şafāyı
3. Redd itmiş idi yār rakıbi işiginden
Gelmiş o siyeh-rū gene gördün mi belāyı
4. Redd eyle didün ceş-i gamı sa'Öy idegördük
Tedbîr ne mümkün boza taqdîr -i Hudāyı
5. YA'HYĀ niçe bî şabr u qarār olmayasın sen
Dilberse güzel dil ise gāyet de hevāi

0297.

Mef Óū lū Me fā Ői lū Me fā Ői lū Fe Óū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Fenni

1. Rūyına nažar ile gülistāna ne minnet
Baķıcaķ ķāmetine serv-i hırāmāna ne minnet
2. ÓUşşāķa görünmeklige nāz eyler ise yār
Kūyına varup āh ile efgāna ne minnet
3. Vaşlına sezā görmiş o meh bu dil-i zārı
Şimden girü ğayrılarla Őiśyāna ne minnet
4. LaŐl-i lebini öpmeye alduķ gene destūr
Pā-būsına ya kūşe-i dāmāna ne minnet
5. Śihhatle eger şid-i viśāline irersen
FENNI o kerem-pişeden ihsāna ne minnet

0298.

Mef Óū lū Me fā Ői lūn Mef Óū lū Me fā i lūn

Hezec - - + / + - - - / - - + / + - - -

Yahya

1. Ağyārı urup virme pāzūlaruņa zahmet
Öldürmek ise kaşduņ şāhum ķoluņa kuvvet
2. Her tolida sultānum bir buse olur dirler
Küstāhlıķ olmasun sizde niçedür Őādet

0297. 42^b

0298. 42^b Divan: g.25

3. Her hâlde Ŗuşşāka rāhat mı var iy meh-rū
Geh ‘ilm-i ğam-ı fūrkat geh fikr-i dem-i vuşlat
4. Nergisleri dildāruŖ mādām ki ola bīmār
Bir lahza müyesser mi dil-hastelere rāhat
5. H‘ān-ı niŖam-ı vuşlat çok nāz u niyāz ister
Hūn-ı dile rāzī ol YAĖYĖ hele bī-minnet

0299.

Mef Ŗū lū Me fā Ŗı lū Me fā Ŗı lū Fe Ŗū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Şehdi

1. İy ğamze-i cānāne nedür sende bu hālet
Dünyāda meger koydı mı ol kimsede tākat
2. Bī-çāre göñül gerçi tağammül ider am mā
Gelmez mi Ŗaceb eyledüğüñ cevre nedāmet
3. AĖyāra kerem eylesesin bendenī maĖzūn
Fikr it güzelüm böyle midür şart-ı mürüvvet
4. Nevmiğ olamam merhem-i lutf ü kereminden
Biñ yāre dahı açsa dile tığ-ı mağabbet
5. ŞEHDİ hele fikr eyle ki ol serv-i dil-āşūb
Reftāre gele kıpmaya mümkün mi kıyāmet

0300.

Me Fā Ói lün Fe Ói lā tün Me Fā Ói lün Fe Ói lün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

Şābit

1. Dem-i vişâlde nefis ıztırāb idüp ġāyet
Şoyınca gömlegin[i] o şūha itdüm niyyet
2. Recā-yı vuşlat ile cām[e]-hābda Óāşık
O nāz-pervere virdün nice [bār u] şıķlet
3. Raķıbi dögmeyi dildār kār idünmişdür
O kelbe çok ber'dür đarb-ı destine bereket
4. Cünün-ı Óışķ ile bīmār olup aġyār
Hiç uşlanur mıydı ammā kötekdedür hıķmet
5. O şūh ŞĀBİTi künc-i firāķa kısdurmuş
Anuñla şimdi o meh-pāreye ķaşdıdur minnet

0301.

Mef Óū lū Me fā Óı lū Me fā Óı lū Fe Óū lün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Fāizı

1. Ğarķ itse belā baħrına girdāb-ı maħabbet
Aġzını açup söylemez erbāb-ı maħabbet
2. Elbette keder virmemege ķāre mi vardur
Baħr-ı dile kim uğraya seylāb-ı maħabbet

0300. 43^a Divan: g.36

0301. 43^a

3. Bildüm buni kim olmaz imiş lücce-i dilde
Bārān-ı belāsız dūr-i nā-yāb-ı maḥabbet
4. Olalı dildāra müştāk dil şevk ile toldı
Pertev şalıcaḡ mihr-i cihān-tāb-ı maḥabbet
5. Çıksam dir iken FĀ'İẒİyā baḥr-ı belādan
Söyletmedi ġarḡ eyledi girdāb-ı maḥabbet

0302.

Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Ḳāḍī

1. H̄ān-ı vaśf-ı dilber el-ḥaḡ şimdi şekkerden leziz
Şerbet-i laöl-i lebi hem āb-ı Kevşerden leziz
2. Leyle-i İsrā şacı Tübādan aŐlā ḡāmeti
MuŐciz-i şırın kelāmı meyve-i terden leziz
3. Hānmānum ben niçe āh itmeyem dildār için
ŐIşḡ-ı cānānuḡ baḡa biḡ cān ile serden leziz
4. Sırrını duyduḡda yārün ben niçe zār olmayam
Bülbüle olur mı bűy-ı verd-i aḥmerden leziz
5. Dü-cihānı geşt idüp gezdüm ser-ā-pā ḲĀḌĪyā
Bulmadum Őālemde vaśl-ı ḥűb-ı dilberden leziz

0303.

Me Fā Öi lün Fe Öi lā tün Me Fā Öi lün Fe Öi lün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

Bāqı

1. Riyāz-ı hūsnde olmış o laŐl-i nāb leziz
Cānān olınca bilürsün olur şarāb leziz
2. Dem-i vişālde hōşdur yüzün görüp ölmek
Bahār günleri olınca seherde h'āb leziz
3. Cefā-yı yār ile muŐtād olincadır müşkil
ŐAzāb teskīn olur āhir gelür Őitāb leziz
4. Ne deñlü şerbet ile yaraşursa niŐmetler
Şarāb-ı telh ile olur begüm kebāb leziz
5. Ėazelleründe lebi vaşfun eyle iy BĀQı
Şekerle olınca bilürsün olur hōş-āb leziz

0304.

Me Fā Öi lün Fe Öi lā tün Me Fā Öi lün Fe Öi lün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

Nābı

1. Egerçi şevkūñ olur zevk-i vaşl-ı yār leziz
Velākin baña gelür andan intiżār leziz
2. Dem-i vişāl giribān olur ise yār ne Ėam
Ne hōş meşeldür olur tuŐme-i şikār leziz

0303. 43^a Divan: 45

0304. 43^b Divan: g.56

3. ÓUluvv-i rütbe bize iÓtibārsızlık gelür
Gelürse pāye-perestāne iÓtibār leżiz
4. Şeb-i firākda feryād-ı telhdür yohsa
Olur mecālis-i vuślatda āh u zār leżiz
5. Āşüfte dillerün el gölgesine kıniÓdür
Müsāfirlikde gelür sāye-i çenār leżiz
6. Benüm mizācuma maÓcün-ı şabr nāfiÓdür
Gelürse bahtuma eger cām-ı hōş-güvār leżiz
7. Nihāde pāk olan erbāb-ı tabÓuñ iy NĀBİ
Gelü[r] meżākına eşÓār-ı āb-dār leżiz

0305.

MefāÓılün MefāÓılün MefāÓılün MefāÓılün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Bākı

1. Ne cām-ı bāde-i gül-gūna beñzer yār-i hem-dem var
Ne şadr-ı şuffe-i meyhāne gibi cāy-ı hurrem var
2. Beni Óayb eylemeñ dā'im olursam mest ü lā-yaÓkıl
Ki bı-hūş olmasam āsūde kılmaz bende bir ğam var
3. Ğam-ı hicrānda hālet var dimüşler ehl-i derd ammā
Mülāyim dilber-i şūhuñ dem-i vaślında Óālem var
4. Ruħuñ bāğın rakıb-i dıv-şıret seyr ider her gün
Yüzüñi göremez yıllarca ammā bunda ādem var

* 4.1 "...feryād-ı temāhdur..." Nābî Dívânı

* 5.1 Divanda bu beyit bulunmamakta.

0305. 43^b Divan: 63

5. Šafā-yı hālet-i tabŖuŖ yiter eglence iy BĀŖI
Bi-hamdi'llāh ne ġam yirsin elünġe sāġar-ı Cem var

0306.

Fe Ŗi lā tün Fe Ŗi lā tün Fe Ŗi lā tün Fe Ŗi lün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Šābit

1. VāŖižün bunca ŖaŖl u idrāk u Ŗirfānı mı var
Ki harābāt olıcaŖ hānı mı dükkānı mı var
2. Siyeh-ebrūsına Ŗandıl idecek cānānuŖ
ŖĀşıŖuŖ başı tumanlı dil-i sūzānı mı var
3. Şeyh bir keşf ile [mi] duydı maŖāl-ı mesti
Söz yitişdürmeye meyhānede şeytānı mı var
4. Post-ı nā-pākin bu gice Ŗaldırıyor mektebden
H̃öcanuŖ ŖaldıracaŖ bir meh-i tābānı mı var
5. ŠĀBITün tāze şu beş beyt ile ehl-i dilden
Bir cevāb istemeye pençeli fermānı mı var

0307.

Fe Ŗi lā tün Fe Ŗi lā tün Fe Ŗi lā tün Fe Ŗi lün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Nābi

1. SaŖa beŖzer felekün mihr-i dıraşşānı mı var
Mihrün aŖılmaġa yanında meġer cānı mı var

0306. 43^b Divan: g.121

0307. 43^b Divan: g.81

2. Āh idersin diyü incidür dil-i bîmārı
Derd-mendüñ meger āh itmeye dermānı mı var
3. Ceng ü cidāl o serv-i mesti gören yollarda
Siper-endāz-ı niyāz olmadan āsānı mı var
4. Girih-i kıākül yatur gerden-i kāfūr üzre
Baķalum śāhlı beyāz üstine fermānı mı var
5. Āh-ı āteş getürür sınesi śāf bağı kebāb
Dil-i ğam-didenüñ āyā yine mihmānı mı var
6. Āzim olmış tıtalum Őāşıķ-ı giryān gileye
Çāk çāk itmeye śāyeste giribānı mı var
7. Anıa göñlüm gibi āyine gerekdür NĀBı
Şehr içinde meger ol āfetüñ aķrānı mı var

0308.

MefāŐilün MefāŐilün MefāŐilün MefāŐilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

ķādī

1. Düşelden Őışķ-ı cānāna ne śabrum ne ķarārüm var
Ne dilde tākātüm ķaldı ne elde ihtiyārüm var
2. Ğarīb u bî-kesem bunda esirger [bir] kimesnem yok
Bu yād illerde ķaldum ben ne yārüm ne diyārüm var
3. Melāmet eyledi Őışķum cihānda gör ne hōr oldum
Yıķıldı hātırum göñlüm ne nāmūs u ne Őārüm var

0308. 44^a Divan: g.78

* 2.1 "Ğarīb ü bî-kesem bunda esirger kimse yok hālüm" Kādī Divanı

4. Fenā šahrāsına geldüm ki şayd idem beķā mürġin
Açılmaz tāliŖüm bahtum ne kārūm ne şikārūm var
5. Cünūn-ı Ŗışķ içinde hānmānum seyle aldurdum
Vücūdum dahı maĥv oldu ne yazum ne bahārūm var
6. Fenā-ender-fenā itdi beni Ŗışķ KĀĖİyā gör kim
Ne benden bir eşer ķaldı ne feryādum ne zārūm var

0309.

Me Fā Ŗi lūn Fe Ŗi lā tūn Me Fā Ŗi lūn Fe Ŗi lūn
Müctes + - + - - / + + - - / + - + - / + + -

Bāķi

1. ŖAvām okur seni teshīr içün hemişe havās
Bu muhlisūy işte dā'im maĥabbet ü ihlās
2. Olurdu pūte-i Ŗışķuñda yanmaġa rāzī
Bulaydı şaşt-ı ġamuñdan dil-i figende ġalās
3. Alındı Ŗışķuñda dil ķaldı fikr-i bī-ġāsıl
Sipāġi gibi ki tīmārını iderler ġās
4. O dūrri vaşf iderin ķarşu baĥr-ı nażmında
Sözüm gevherlerine ser-fürū ider ġavvās
5. Elūñde ġātem-i fazl u belāġat iy BĀĶİ
ŖAdū-yı kec-nażar inkār iderse ġözine baş

0310.

Mef Óū lū Me fā Óī lū Me fā Óī lū Fe Óū lūn

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

Ŝābit

1. Āvīze kılop berf-i āluḡ iy reşk-i melek aş
Der-çenber idüp hālesini māha elek aş
2. Dīdār yiter Óāşıka sen perde-i ebrūy
Hurşīde qaraltı idüp iy çarḡ-ı felek aş
3. İy şāh emr senūndür getürüp şalb-ı siyāset
Ağyāra āmān virme getür bir yire çek aş
4. Ol şūh ile daÓvāmuzı iy kaçī-ı dānā
Tedric ile bir semt-i şalāḡa çekerek aş
5. Bu şiÓri zer-efşān idüp ehl-i dile ŖĀBIT
Ögdül diyü bir hilÓat-ı zerrīne binek aş

0311.

Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lā tūn Fe Ói lūn

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Kađī

1. Kafes-i tenden olurdı hele cān murgı halās
İdebilsem güzelüm yār ile şöḡbet-i hās
2. Bu gönül gencine itmiş tılısm mār-ı gūra
Giremez cümle Óavām degme gazābla havās

0310. 44^a Divan: g.172

0311. 44^b Divan: g.143

3. Zer-i hālis idegör pūta-ı ıřķ ire bugūn
Sağa ķarıřmaya hi anda nuhās ile ruhās
4. Kisegör bařını nefsūņ saęa dūřmendūr bil
O řaķi kāfir iūn cehd idūp olma ķıřās
5. Ne Őaceb gāfil olur dōstum bu tenbel bedenūņ
Olımaz kimse iinden nice yıl ĀĒĬ halās

0312.

Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Necāti

1. Zūlf-i tarrāruņ ucından sūnbūlūņ boynında baę
Hāl-i ruhsāruņ ğamından lālenūņ baęrında dāę
2. Sen ķařı mekkārı yayuņ kimse ekmez dūnyede
Sen gōzi bīmār ucından ķurtulamaz kimse şağ
3. Teşneyem ķandur viřāluņ eşmesinden gel beni
ūn geer iy serv boylum řu gibi bu aę aę
4. Dāę-ı dilde ideliden gūl yūzūņ řevķi maķām
Oldı ben Mecnūna iy Leyli-řıfat daę ũsti bāę
5. Tır u haner ekdi ğamzeņden NECĀTĬ ķatline
Bir ķarınca ķařdına lāzım degūl bunca yaraę

* 3.2 "nuhas ile raşaş" KādĬ Divanı

0312. 44^b Divanı: p264

* 1.1 "... dāę" Metin

* 3.2 "...iy serv-i revānum..." Necāti Divanı

* 5.1 Divanda bir sonraki gazelin makta beyti.

0313.

Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Fuzūlî

1. ŐAyš içün bir turfâ menzildür bahâr eyyâmı bāğ
Anda ҡosun ğonce veş her kim ki Őayş ister otağ
2. Gonceler açıldı seyr-i bāğ idün iy ehl-i dil
Kim görüp güller gö[ñül]ler açılan çağdur bu çağ
3. Sende iy bûlbûl füzündür bende miĥnet ҡaşd-ı gül
Sensin ü bir tâze gül ĥâlâ bende biñ tâze dāğ
4. Bāğa servüm geldüğün bilmiş seĥerden şāh-ı gül
Rûşen itmiş reh-güzārı üzre her yan biñ çerāğ
5. Çekseler zincir ile gülzâra gitme kim baņa
Ravza-ı kûyuñ baņa ol seyrden virdi ferāğ
6. Maĥrem olmaz zühdler bezminde mey nûş itmedük
İy FUZÛLÎ çek elün ol bezmden ya çek ayağ

0314.

Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Ķādî

1. Nār-ı Őışķ ile yanaldan şinem üzre nice dāğ
Rûşen oldı tekye-i dil şan yanar on biñ çerāğ

0313. 44^b Divan: 145

0314. 44^b Divan: g.151

2. Dāğ-ı Ŗıřk ile ciger bir lālezār gülşen-sıfat
Ŗan bahārdur bŭlbŭl-i dil tŭtdı gŭllerden otağ
3. Her biri çayır çemen gŭyālık eyler tŭtŭler
Gŭrmemiř gŭzler anı gŭř itmemiş hiçbir kulağ
4. Yokdur uçmağda Ŗadālet yār-ı eşhebsin bu gŭn
Menzilŭndŭr Ŗarř-i aŖlā eyle dŭnyādan ferāğ
5. KĀĖİyā deryā-dil ol ġam virmesŭn her hār u has
Ne iŖtibār Ŗanķāya uşsa şad hezār[ān] zāğ u kelāğ

0315.

Fe Ŗi lā tŭn Fe Ŗi lā tŭn Fe Ŗi lā tŭn Fe Ŗi lŭn
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Nādirĭ

1. Gene dāğ-ı gŭl ile cismini zeyn eyledi bāğ
Gŭl ŭ bādām dŭkŭp itdi řabā pençe-i dāğ
2. İçini başa ilette yine Ŗattār-ı bahār
Bād-ı hŭř-bŭ dem urup rāyiĥadan toldı dimāğ
3. řemŖ-i gŭl řuŖle-i lālede fŭrŭzān oldu
Her biri āteř-i efrŭhteden yağdı çerāğ
4. Bāğ-ı ezhār ile gŭr Ŗālemi envār olmiş
Ehl-i Ŗibret ġam-ı dŭnyādan ider şimdi ferāğ
5. YaŖnĭ ol Mĭr ŖAlĭ-nām u ŖAlĭ-şiret kim
Tĭĭine itte řehā iy yaraşur zerrĭn bāğ

* 4.1 "Yokdur uçmağda ġaynlık bāz-ı eşhebsin bu gŭn" Kādĭ Divanı
0315. 45^a

6. İde Ħaḳ zātuḡı vü Őömrüḡı hem efzün
Tâ kıyāmet ola sen baht-ı hümāyün ile śaḡ
7. NĀDIRİ veş bulımaz ħaśm-ı siyeh-rū raḡbet
Hem-ser-i bülbul-i gūyā ola mı zāḡ u kelāḡ

0316.

Fā Öi lâ tün Fā Öi lâ tün Fā Öi lâ tün Fā Öi lün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Şābit

1. Yaḡdı her bir lâle-ruh cānumda bir endāze dāḡ
Āsumān-ı şınede yıldız ḡadardur tâze dāḡ
2. ŐŐzr lebün eyler diyü meydān-ı nāz u şıvede
Şehsüvārum fitne-sāzum yaḡmıś esb-i nāza dāḡ
3. Cānumı yaḡmaḡdasın āhirdür anı görmeyüp
İy tabībüm tâ-be-key bu Őāşıḡ-ı ser-bāza dāḡ
4. Māl-i Ħızrdan yārüme bir cız cız kebābıdur yine
Dāḡlar iken ḡalbümi virse n'ola āvāze dāḡ
5. Bir muraśśaŐ ħüb pāzū-bende dönmiś ŞĀBİTā
Zıḡ ü fer virüp ḡolında dilber-i tannāza dāḡ

0317.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Bâkı

1. Belini diğķat idüp fehm idemez müy-şikāf
Deheni sırrını her kim ki bilürse inşāf
2. MünÓākis olmaz imiş anda hayāl-i ruh-ı dōst
Āb-ı šāfı gibi her dil turulup olmasa šāf
3. Kemerüm gibi miyānumı kenār eyle didi
Ķorķaram vaÓde-i vuślata nigār ide hilāf
4. ÓIşķdur [bu] geçürür Óāşıkı başdan cānā
ÓĀşıkun yolına baş virdüğini šanma güzāf
5. BĀĶıyā ister isen Ķalbe šafā virmek eger
KaÓbe-i kūyını var dōne dōne eyle tavāf

0318.

Fā Ói lâ tün Fā Ói lâ tün Fā Ói lâ tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Ķādī

1. Mihr-i dilde nefis-i cān hevlinden anlar kūh-ı Ķāf
Šanki FirÓavn ile Mūsā cenk ider Ķılmış müsāf
2. Gör ki iĥrām dağıdur ten cān idinmiş šavmaÓa
Šanki bir Óuzlet-nişin pir pişe olmuş iÓtikāf

0317. 45^a Divan: 231

0318. 45^a Gazelin iki beyti mevcut. Divan: g.152

0319.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Bâkı

1. Gınceler içre nihân eyle gül-i berg-i terün
YaÓnı seyr eyleyelüm şıneği çöz dügmelerün
2. Kandesin bize gel iy âfet-i devrân görelüm
Niçe bir öpe kuça görışe cānā kemerün
3. Revnağ-ı hūsne hālel virmez o hatt-ı miskın
Arturur belki şeb-i tār-ı şuÓāÓuñ kamerün
4. ÓĀşıka kühl-i cilā yārün ayağı tozıdur
Ĥāśılı bendesiyüz Óārif-i šāhib-nažaruñ
5. Zāhid[ā] rind-i harābāta šaķuñ taÓn itme
Var ise □erre kaçadar tır u kaçādan haberün
6. ŞiÓr-i BĀKıye kulaķ tutmasa zāhid nÓaceb
Söz güherdür ne bilür kadrini nādān güherün

0320.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Bâkı

1. Kāmet-i vaşfını Óarz eylediler Tübāya
Ser-fürü eyledi ol serv-i sehı-bālāya

0319. 45^b Divan: 277

0320. 45^b Divan: 467

2. Var ise turre-i miskînün âşuftesidür
Bî-sebeb düşmedi âhû-yı Hutun şahrâya
3. Pençe-i mihri burarsa n'ola hüsniyle o mâh
Benzer engüştî hilâle kefi desti aya
4. Nâzenînâ dahı sen tıfl iken Allâh bilür
Seni emzirmeye ne cânlar eritdi dâye
5. Kemer eylerdi koluñ ince belüñe BÂKÎ
Girmese hançer-i hûn-rîzûñ eger araya

0321.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Necâtî

1. Didüm iy dil saña yâr ide vefâ handân ol
Âh idüp derd-i derûn ile didi andan ol
2. Didüm işigüñe yüz süreyüm güldi didi
İşte [bağ] Ka'be gerek hâcî gerek kurbân ol
3. Hey vefâsız güzel efgân ile geçdi günümüz
Bir gice külbe-i ahzânuma gel mihmân ol
4. Düşmen olduñ ise halk ile kayırmaz iy dil
İşigün bekleyen Ouşşâk ile var yârân ol
5. Tü NECÂTÎ gam-ı cânân ile cânuñ çıksun
Saña kim didi ki her bir güzele hayrân ol

0322.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Bâkı

1. Ehl-i dil cânlara meyl it şeref ü Óizzet bul
Nažar-ı pāk ile baķ güher-i źi-kıymet bul
2. Gelme bî-nām u nişān ehl-i harābāt içre
Yüri var şehir-i melāmetde biraz şöhet bul
3. Varalum bezmüñe zāhid saña hem-reng olalum
Bize keyfiyyet-i şahbā gibi bir hālet bul
4. Meclis-i vaÓža oturmak katı alçaqlıķdur
Şadr-ı meyhāne-i Óirfāna yitiş rifÓat bul
5. Zāhid ol şiklet ile uçmağa hāzırlanma
Çıkar ol cübbe vü destarı biraz hiffet bul
6. Bî-riyā merd-i Hudāsın bilürüz iy zāhid
Ėarazun rahmet-i Ėaķdur o ķadar rahmet bul
7. Mey içüp mest-i müdām olsa Óaceb mi BĖĖİ
Derd ü Ėamsız Ėüzerān eyleye bir sĖÓat bul

0322. 45^b Divan: 307

* 2.1 " Gelmeye hiç nām u nişān..." Metin

0323.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Bâkı

1. Güvleyüp düşdi şabā bāğda āb-ı cūya
Benzemış Óaks-i ruḥuñ [gördi] bir içim şuya
2. ÓAcebā bād-ı sūhan-çın ne hatā gördi geçer
Dil-i āşufteyi ol turre-i müşgîn-būya
3. Aşdı Ĥallāc-şifat Óışķ u maḥabbet yayın
Atılır pençe gibi dil o kemān-ebrūya
4. Ne Óaceb meyl-i kenār eylemez ol serv-i revān
Cūy-ı dil durmaz aķar o ķad-i dil-cūya
5. Bir devā şor dil-i bīmāra lebinden BĀĶI
Hele şabr eyle biraz varsun o yār uyḥuya

0324.

Fā Ói lâ tün Fā Ói lâ tün Fā Ói lâ tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Hayālî

1. İy ķaşuñ pek ya çeküp atmaķda sehm-endāz-ı hūb
Tır-i ģamzeñ ehl-i derd içinde maḥbūbu'l-ķulūb
2. Tutmış idüm dest-i Óışķuñla melāmet dāmenüñ
Ten libāsuñ virmeden ervāḥa Settāru'l-Óuyūb

0323. 45^b Divan: 479

0324. 46^a Divan: 110/1

3. Yāre baḡ ḡayre naẓar ẓılma diyü te'dīb içün
Çeşm-i Ŗālem-bınüme kirpiklerüm ẓaldurdı çüb
4. Himmetüm raḡşına meydān māverā-yı kā'ināt
Ẓudretüm çevgānına gerdün u gerdān oldu tob
5. Cāme-i cismüm HAYĀLİ gördi mey-ālūdedür
Āb-ı istigfār ile pāk itdi Ġaffāru'z-zünüb

0325.

Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lā tün Fā Ŗi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

[Hayālī]

1. Hūblar sevdāsıdur Ŗālemde mahbūbu'l-ẓulüb
Ĥamdu-lillāh kim naşībüm oldu bu sevdā-yı hūb
2. Yāre Ŗāşık geçdügüm taŖyīb ider ḡalk-ı cihān
Nā-bedīd itse raẓībı bārī Settāru'l-Ŗuyüb
3. Her gün āhumdan benüm raḡm eylese itmez Ŗaceb
Her günāhumdan beni pāk itse Ġaffāru'z-zünüb
4. Mevlevī gibi felekler üstine döner anuḡ
Şems gibi başını Ŗāşık bu yolda ẓılsa tob
5. Ẓanlu yaşuḡ ile HAYĀLİ gibi itmezsın vudū
CāmiŖ-i Ŗışıkda imām-ı Ŗışka n'eylersin uyup

0326.

Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Fuzūlî

1. Baķılmaz çihre-i cānāna iy dil mihr-i enverdür
Ayuŋ on dördi gibi ōanma ki māh-ı mūnevverdür
2. Dehānı ğoncedür ğūyā miyānınca miŐyār olmaz
Zebānı ōehd ü ōırındür lebi ķand-ı mūkerrerdür
3. O zūlf-i çeŝm ü ebrū vū o mūğān u ĥat u hāli
ÖAceb resm eylemiş naķķāŝ ki ķudretten muşavverdür
4. Olur ķā'il raķibūŋ her ōözine yüz virüp ol meh
Bu vech ile dil-i biķārenūŋ hāli mūkedderdür
5. Derūn-ı ŝine-i ŝad-ķākini gel ŝine-ķākūŋ ğör
Ķadem-rencide ķılmazsın helāk olmaķ muķarrerdür

0327.

Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün Me fā Öi lün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

(Laedri)

1. ÖAceb bilsem dil-i ŝeydā ne buldı bî-vefālardan
Sitemdür dā'imā ĥod ğördi kim hep pūr-cefālardan
2. Yolında her biri Őıŝķuŋla terk-i cān u baş eyler
Revā mı ictināb itmek benüm ŝāhum ğedālardan

0326. 46^a Başlıkta Fuzuli yazılmış, mahlas beyti yok. Divanda yok.

0327. 46^a Başlık ve mahlas yok. Şairi bilinmiyor.

3. Ğariḃ u bi-kes ü bi-çäre vü dil-ḥastedür Őuşşāk
Tabıḃüm şerbet-i vaşluḡ şaḡınma mübtelālardan
4. Kazā ile dil-i sine düşüpdür Őışķına tā kim
Cenāb-ı Ḥazret-i Bārı emın itsün kazālardan
5. İşitdüm dün raķıbi ḥaste olmış çāresiz ḡalmış
Hudādan dilerüm kim şaḡlasun anı şafālardan

0328.

Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Sultān Murād Raḥmetu'llāhi Őāleyh

1. ŐĀķil olan kişi dünyāya maḥabbet mi ider
Naķd-i Őömrin çürüdüp yok yire ḡaflet mi ider
2. Dutalum şimdi cihān mülkine olduḡ server
Bir gün ecel irişüp dir ki saḡa gel server
3. Ḥāk ile tolmadı mı kāse-i çeşm-i faḡfūr
ŐĀķıbet sınmadı mı āyine-i İskender
4. Taḥtını taḥtaya tebdıl itmedi mi Keykāvus
Yıķılup ḥāke reh olmadı mı ḡasr-ı Ḥayşer
5. Ḥoyalum bunları kim her biri bir ednādur
Ḥatı ol iki cihān serveri ḥaḡ Peyḡamber
6. Yirlere düşmez iken sāyeleri āhir-i kār
Ten-i nāzükleri olmadı mı ḥāke maḡar

7. Ne kadar kadr ile başuñ göge irse de eger
Dest-i kazā seni bir gün kılar zır u zeber
8. Nergis-āsā gözünñi göge dikersin āhir
Dutalum şimdi giydün başına zerrin efser
9. Dehr-i fenāda begüm bir iki günlük Őömre
Bunca gavğāyı kişi başına alup n'eyler
10. MURĀDĭ ğafleti kō fkr-i ferāset demidür
Nefs-i emmāreyi kō irşād-ı tarikat demidür

0329.

Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Selāmı

1.

Ėam-ı hicrān ile Yā Rab zaŐıf oldu mizāc
ŐIşk ile hāste olan dillere sen eyle Őilāc
Hāne-i dilde o yār pertev-i mihrünle sirāc
H`āb-ı ğafletden uyar gönlimüzi gözimüz ac

2.

Senün emrünle toğar çünkü hidāyet güneşi
Der-i lutfundan ırağ eyleme ben □erre veşi
Yā İlāhı bi-keremāt-ı Ėabıb-i Kıreyşi
H`āb-ı ğafletden uyar gönlimüzi gözimüz aç

3.

Qaldı h  yetde   l  h   dil-i g  m-r  h meded
G  td  g   yolda bulunmaz a  a hem-r  h meded
Ba  a sen eyle hid  yet meded All  h meded
H   b-ı g  fletden uyar g   lim  zi g  z  m  z a  

4.

Ge  di c  rm ile   l  h   g  cem  z g  nd  z  m  z
Y  z  m  z s  rmege h  k-i der   e yo   y  z  m  z
Ba  ladı c  n u cih  n meyli h  c  b   g  z  m  z
H   b-ı g  fletden uyar g   lim  zi g  z  m  z a  

5.

Hayr k  l h  t  mem  z     mr  m  z oldu  da tam  m
Bize ol   erbeti   n kim hem misk ola hit  m
K  l SEL  M   k  l  nu   menz  lini d  r-ı sel  m
H   b-ı g  fletden uyar g   lim  zi g  z  m  z a  

0330.

Me f       l  n Me f       l  n Me f       l  n Me f       l  n

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

Tah  m  s-i Ra  m  

1.

Olanlar    rete m  'il ned  r ma   n  y   bilmezler
  a  k  kat g  zlesen   m  hiyyet-i e  y  y   bilmezler
Bu ba  r i  re   adefde ol d  r-i yekt  y   bilmezler
Cih  n-  r   cih  n i  inded  r   r  y   bilmezler
  u m  h  ler ki dery   i  red  r dery  y   bilmezler

2.

Öİbâdetden Öubüdiyyetdurur Öâlemde iy Öâbid
Ezelden mest kılmışken şarâb-ı şevk ile şahid
Hâkıķı KaÖbeye secde ider maÖnâda her sâcid
Harâbât ehline düzah Öazâbuñ anma iy zâhid
Kim anlar ibn-i vaķt oldu ğam-ı ferdâyı bilmezler

3.

Bu bezme mest olan gelsün yaraşmaz bunda ayıklar
Maĥabbet cāmını nûş itdi geçdi nice ayaklar
Yaķasın şubĥ veş çāk eyleyüp mestâne sadıklar
Şafaķ-gün ķan içinde dāğını seyr itse Öaşıķlar
Güneşden zerre görmezler şafaķda ayı bilmezler

4.

Melâmet deştini geşt eyleyüp ĥasretle Mecnûnlar
Gedâ oldu bu yolda niçe Dârâ ve Ferîdûnlar
Fenâ ser-menzilinde dîdelerden döktiler hûnlar
Ĥamîde ķadlerine rişte-i Öaķlı taķup bunlar
Atarlar tîr-i maķşûdı nedendür yayı bilmezler

5.

Vefâ yok RAĤMÎyâ fânî taşavvur eyle devrânı
Gedâ-yı şâh ile bir bil dilerseñ ehl-i Öirfânı
Ne söyler hûş ile gûş eyle ki dehrüñ sühan-dânı
HAYÂLÎ faķr şalına çekenler cism-i Öüryânı
Anuñla faĥr iderler atlas u dîbâyı bilmezler

0331.

Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lâ tün Fe Ói lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Tahmîs-i Beyânî Gâzel-i Fuzûlî

1.

Şubh irüp oldu yine çünkü şeb-târ tamâm
Câme-h'âbından o meh-şîve ile kıldı kıyâm
Reviş ü râha kâdem başmağa kıldı ikdâm
Kıldı ol serv-i seher nâz ile hammâma hîrâm
Şem'î-i ruhsârı ile oldu münevver hammâm

2.

Yüzi rüşen idi dehrün meh-i tâbânından
Nûr-bağş idi dahı mihr-i dıraşânından
Ter idi Óarızı bâguñ gül-i handânından
Görinürdi bedeni çâk-ı girîbânından
Câmeden çıkdı yiñi âyını gösterdi tamâm

3.

Hecr ile geçmiş iken hâşıl-ı rûz u şeb-i havz
Câm-ı la'âl ile şafâlandı yine meşreb-i havz
Hâzz idüp pertev-i rûyından anuñ kevkeb-i havz
Oldı pâ-bûs-ı şerîf ile müşerref leb-i havz
Buldı ruhsâr-ı latîf ile ziyâ dîde-i câm

4.

Câmeden ayru gören dir o perîñüñ şânın
Meger indirdi felek yire meh-i tâbânın
Çıkarup pîrchen müşg-i gül-i âb-efşânın
Nîl-gün fûtaya şardı beden-i Óuryânın
Şan benefşe içine düşdi muşşer bādâm

5.

ıldı sevdā-zede āfākı o zūlf-i pūr-çın
Dāmen-ālūde cihān olalı pāyine ırın
Pertev-i mihr daıı birle ziyālandı zemın
Kākūlūı řāne aıp ıldı hevā-i mūřın
Tıē-i mūyın taēıdup ıldı yiri Őanber-fām

6.

řāne el urmaē ile oldu perıřān gıřū
Yine cemŐ oldu ne sıhr itdi o çeřm-i cādū
Yāre řābūn ezilūp sūrdi revān pāyine rū
Tās elin ōpdi řased ıldı kara baērını řū
Yetdi cismine reřk aldı tenūmden ārām

7.

Yüz cilā buldı yine řūsn ile yunup arınup
Oldı pākıze melāĥatde meh-i bedre dōnūp
Gün gibi yine tulūŐ itdi felekden görünūp
Çıēdı řammāmdan ol perde-i çeřmūm řarınup
Dutdı āsāyiř ile kūře-i çeřmūmde maēām

8.

Cāmlar ūstine řayrān oluben göz dikdi
Kāfırler şıfşı içün şızmetine bel bükdi
Lūle-i āb-ı sūkūt itdi zebānın çekdi
Merdūm-i dıde ayaēına revān řū dōkdi
Ki gerek řū dōkūle servūı ayaēına mūdām

9.

Şubh-ı kâzibde görüp şubh şananlar şafağı
Farq ider mi qara cāhildür o qarayıla ağı
Sühanuñ budur eśahhı vü sözünñ mā-sadağı
Şandılar kim şatılur dāne-i dürr-i Óarağı
Çoklar el kışeye urdı idüp endişe-i hām

10.

Çekeyin yāre BEYĀNİ niçe hemyān nağdin
Dökeyin ayağına eşk-i firāvān nağdin
Hep nişār eyleyeyin diğe-i giryān nağdin
Müzd-i ĥammām FUZŪLİ vireyin cān nağdin
İtmesün şarf-ı zer serv-i qad ü şım-endām

0332.

Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lā tün Fe Ói lün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Tahmīs-i Latīfī MıśraÓ-ı Cem Sultān

1.

Kimisi ĥandān bu ĥalquñ kimisi giryāndur
Kim terennüm eylemekde kimisi nālāndur
Kim ser-ā-ser ġarq-ı dünyā kimisi Óuryāndur
Gösterür taqđır olanı gerdiş-i gerdāndur
Her quluñ başına yazılan gelür devrānidur

2.

Yazduğun çün kātib-i taqđır tağyır eylemez
Ol nüvişti maĥv idüp bir daĥı taĥrır eylemez
Ĥikmete nāžır olan efkārı tekşır eylemez
ÓĀqıl olan bu cihānda hiç tedbır eylemez
Her quluñ başına yazılan gelür devrānidur

3.

Her ne kısmet eylediyse saña assām-ı ezel
İrişür her ande ise ol saña am yime gel
Sev-i Hâdur zûll-i devlet ger maal u nâ-maal
ÔĀrif olan lutf u ahre eylemez aslâ cedel
Her ulun başına yazılan gelür devrânıdur

4.

Hâlden çün hâle iltür rûzgârın gerdişi
Niçe sûret gösterür ger hûn-ı gerdân cünbişi
Râst gelmez degmede tedbire tadırün işi
Böyle almaz dâ'imâ bir hâl üzre bir kişi
Her ulun başına yazılan gelür devrânıdur

5.

Bunca demler kim LAİI geçdi yok andan e er
Ātiye hâli bilinmez hâledür ancak na ar
Turmayup geçmekdedür ahvâl-i Ôâlem hayr u  er
Her ne hâl ise cihânın lutfı vü ahrı geçer
Her ulun başına yazılan gelür devrânıdur

0333.

Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lā tün Fā Öi lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Tahmîş-i Sultân Muştafâ

1.

İy saŐâdet necmi devlet-mâh ü mihr-i âsumân
Şubh-dem peyk-i şabâ virdi selâmuñdan nişân
Baht ile bār ol zemîn turduķça döndükçe zamân
MuttaliŐdür ğayb u dānâ âşikārâ vü nihân
Ârzü-yı cān u dil mihr-i maĥabbetdür hemân

2.

Şubh veş şadıklaruz gün gibi rüşendür delîl
ŐAĥdimüzde kıl kıadar yoķdur maķâl-ı ķāl u ķîl
Tâzedür peymānemüz mānend-i gül-zār-ı Halîl
Ĝill u ğışdan ķalbimüz şāfî çü mā-yı selsebîl
Ârzü-yı cān u dil mihr-i maĥabbetdür hemân

3.

Süz-ı dilden eyledüñ inşâ maĥabbet nāmesin
Âyet-i naśrun min-Allāh eyledüñ ser-nāmesin
Gizlemiş gerçi ezel naķķāşı ķudret ĥāmesin
Havfimiz yoķ cāna ğiydördüñ maĥabbet cāmesin
Ârzü-yı cān u dil mihr-i maĥabbetdür hemân

4.

Tîr-i aŐdāya siperdür şinemüz rüz-ı maşāff
Şıdķımız gün gibi rüşen bilmezüz lâf u ğüzāf
Ķalbimüz oķ gibi turupdur ķılıç mānendi şāf
Ķavlimüz ĥaķdur şadāķat rāhına şıĝmaz ğüzāf
Ârzü-yı cān u dil mihr-i maĥabbetdür hemân

0333. 49^b Şairin mahlası ‘Pertev’ olabilir.

5.

Ƙaplasa rūy-ı zemîni düşmen-i žulmet-şiŖār
Pertev-i nūr-ı hidāyet nūrı eyler tār u mār
Ƙonmasun āyîne-i ƙalbe kūdūretle ğubār
Kimse bilmez MUSTAFĀ yarın n'olur itmām-ı kār
Ārzū-yı cān u dil mihr-i maḥabbetdür hemān

0334.

Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lūn
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Muḥammes

[Murād]

1.

İy Kerîm u Kirdgār ü iy Raḥîm-i reh-nümā
Žātuḡa žerrāt-ı Ŗālem cümle oldılar ğuvā
Gerçi žāhirdür vüçūdun yoğ durur zerre ḡafā
Kūnhini žîkr itmeye Ŗāciz Ŗuğūl-ı aşfiyā
Enbiyā vü evliyāda mā-Ŗarefnādur nidā

2.

Fehmūḡe her ne ƙadar saŖy ola peydā vü nihān
ŖAğl-ı ḡādîş idemez Žāt-ı Ƙadîmūḡi beyān
Müntehā-yı rāḡ-ı Ŗîrfān ḡayret olmişdur Ŗayān
Kim ḡaberdār ise senden bî-ḡaberdür ol hemān
Lāldür bunda zebān-ı Ŗārifîn ü etğiyā

3.

ÓĀşık oldur cān ulağ ile iden vaşfunı gūş
Fālib-i dīdār olur her dem ider cūş u hurūş
Bizüm işige ayak başanda almaz źerre hūş
Cām-ı Óışkuñ curÓasından eyleyen bir atre nūş
Kendüyi külli fenā eyler bulur dā'im beğā

4.

İy Raĥīm u ādir u Perverdgār u Żu'l-Celāl
āđī-ı ĥācāt-ı Óālem Ĥayy u Bāķī Lā-yezāl
ıl hidāyet kim idem emrūñe her dem imtişāl
Saña yüz tutan iki dünyāyı eyler pāy-māl
Bir gedā-yı kem-terün iki cihāna pādşā

5.

Faẓl u lutfunla Ĥudāyā eyler iseñ bir nażar
Cümle noķsānı kemāl olup olur ĥāķi güher
Ĥubbuñ ile şāf olup jeng-i Óalāyıkdan eger
Nūr-ı Óışkuñ lemÓasından albine irse eşer
Olur idi bu MURĀD āyīne-i Óālem-nümā

0335.

Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lā tūn Fā Ői lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Tahmîş

[Ārifî]

1.

Her kimi hem-dem kılup yār ile kılsañ āşinā
Devr idüp bigāne veş elbetde eylersin cefā
Var mıdur āyā cevābuñ bir suālüm var saña
Niçün eylersin Őaceb iy rūzigār-ı bî-vefā
ŐĀşık-ı maŐşūkdan maŐşūkı ŐĀşıkdan cüdā

2.

CurŐa gibi kadr-i Őuşşākı idersin hāke pest
Bir nefes devründe irmez dāmen-i maķsūda dest
Cām-ı Őayşuñ eyleyüp senüñ havādişden şikest
Nüş-ı Őişretle idersin dem-be-dem ağıyārı mest
Nîş-i ğamdur şunduğuş erbāb-ı Őişka dā'imā

3.

Ġayrîler dildār ile gül-geşt-i şahrā itmede
Zecr ile ŐĀşık belā küncinde me'vā itmede
Nā-mahallüñ çarh-ı maķsūdın müheyyā itmede
Bāğlarda zāğlar seyr ü temāşā itmede
Bülbül-i zārı idersin beste-i dām-ı belā

4.

Görmez erbâb-ı hüner devrinde rif'atden eşer
Eylemez ehl-i şafâ mesrûr olup def'at-i keder
Geh figân u âh idüp gâhî döküp hûn-ı ciger
Senden eylerse şikâyet n'ola erbâb-ı hüner
Senden ağılarsa 'aceb mi her zamân ehl-i şafâ

5.

İy CINÂNÎ merd iseñ yâd eyleme cânun gâmin
Gam çekerseñ bârî çek 'âlemde cânânun gâmin
Hâtırundan dūr idin a'âlâ vü ednânun gâmin
Mest-i 'ışk ol 'ÂRİFÎ gel çekme dünyânun gâmin
Şaykal-ı vahdetle vir mir'ât-ı kalbe incilâ

0336.

Fâ 'î lâ tün Fâ 'î lâ tün Fâ 'î lâ tün Fâ 'î lün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Tahmîş

[Maqālî]

1.

Nâr-ı gamda sūzişüm bağırî kebâbîler bilür
Ergânün u nâyumı çeng ü rübâbîler bilür
La'ölün esrârın senün rind-i şarâbîler bilür
Teşne-i cām-ı meyi mest ü harâbîler bilür
Lem'a-ı envârı mihr-i âfitâbîler bilür

0336. 50^b Makâl'nin, Cinânî'nin gazelinini tahmisidir.

2.

Bir şınuķ şāğarçe yoķ bezm-i cihānda rağbetüm
Varduğınca bāde veş ayağa düşdi ĥürmetüm
N'eyleyem ol Yūsuf-ı gül-çehre bilmez kıymetüm
Baņa hem-ser olmayan idrāk idinmez ĥāletüm
Āteşe pervāne şevķin iltihābiler bilür

3.

Şāh-ı Őışķam anlamaz ķadrüm gedāyi-tabö olan
Baņa hem-ser olımaz her bir nevāyi-tabö olan
N'ola taŐn itse baņa her nā-sezāyi-tabö olan
Ķande fehm eyler kemālüm rüstāyi-tabö olan
Sūziş-i nār-ı caĥımi ķün Őazābiler bilür

4.

Őİşķ içinde baņa kendin zāhid eylermiş şebĥ
Görmedüm ancılayın kendi özin bilmez sefĥ
İy ķamer-ruh işbu sūzuğdan Őayāndur hem bedĥ
Zülfüñ ucından ne bilür kim beyān ide faķĥ
Bu teselsül Őilmini şanma kitābiler bilür

5.

Hūblar senden taŐallüm itdi dilberlik yolın
Senden aldı tūtĥ-i gūyā sūhan-verlik yolın
Zülfüñ öğretti baņa ĥāke ber-ā-berlik yolın
Saņa taŐlīm eylesün çeşmüm şenā-verlik yolın
Şuda yüzmek resmini ķün murğ-ı ābiler bilür

6.

Diñlemez nādān esrār-ı ğamuñ keyfîyyetin
Fehm kılmaz her denî afyûn-ı Ŗıŝkun hâletın
Geçdi kendinden MAĖĖĖĖ içdi laŖlûñ ŝerbetın
Ŗor CİNĖNĖ bendeñe pîr-i muĖānuñ ŝohbetın
Meclis-i Cem ŝevketini kām-yābîler bilür

0337.

Fā Ŗi lâ tün Fā Ŗi lâ tün Fā Ŗi lâ tün Fā Ŗi lün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Muhammes-i Vaĥdetî

1.

Vāķıf-ı esrār olan insānı her cān anlamaz
Ŗûret ü maŖnā nedür peydā vü pinhān anlamaz
Rûĥ-ı insān n'idüğin her tabŖ-ı ĥayvān anlamaz
Dilberüñ mā-hiyyetini dîv-i nādān anlamaz
YaŖnî nûr-ı Aĥmed'i Bū Cehl-i Mervān anlamaz

2.

Bağlayup zünnār-ı inkārın biline ol ŝaķı
Göz göre setr eylemek ister vücûd-ı mutlaķı
Gözlerinde nûr yokdur göremez sırr-ı Ĥaķı
Muŝĥaf-ı ruĥsārına imān getürmezmiŝ faķı
Ŗöldürüñ şol cāhili kim Ėadr-i Ėur'ān anlamaz

0337. 51^a. Sayfanın sonundaki reddade ile sonraki sayfanın ilk kelimesi farklı olduğu için ve mahlas beyti bulunmadığı için eksik bir muhammestir.

3.

Baĥs-i Őirfān ile bāb-ı noĥtadur yārūñ femi
Ĥaĥ TeŐālā koydı anda genc-i sırr-ı mübhemi
LaŐl-i yāĥūtında gizlidür Süleymān ĥātemi
Leblerinden biz kināyet tutaruz cām-ı Cem'i
Şöyle bil bu nükteyi belki Süleymān anlamaz

4.

ŐIşĥ ile yanan bilür mihr u maĥabbet nārını
Her nefes ol nār ile görür bu Őālem varını
Seyr iden bilür ne yüzden olur ise yārini
Münkire Őarz eyleme anuñ güzel dīdārını
Hod bilürsin şüret-i Raĥmān'ı şeytān anlamaz

0338.

Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lā tün Fe Öi lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

Tercī'-bend

[Őenā'ī]

1.

.....
Gāĥ simsārluğum itdüm geĥi şeyyād oldum
Gerçi kim oğumada yazmada üstād oldum

Yazmamış Ĥādī vü Keşşāf Ĥarīr u Faberī
Haberüm yoğ güzelüm kimden alayım haberi

2.

Ĥande bulsam anı kim yoğda degül varda yoğ
ŐĀşıĥ-ı zārda yoğ dilber-i mekkārda yoğ

0338. 51^b Başı eksik olduğı için başlık yok.

Nüh felek şeş cihet ü seb'î-i seyyārda yok
Žāhir u bātın u a'ŷyān ile esrārda yok
Ĥāl u müstaķbel ü ef'āl ile etvārda yok
Nıķ ü bedde degül āsān ile dūşvārda yok
Ebr-i bārān figen-i dīde-i ezhārda yok
Gül ile hārda yok bāğ ile gūlzārda yok
Mısr u Şām u Ĥaleb ü Mekke vü İstār'da yok
Yemen ü Hind ü Buhārā ile Tatarda yok
Atlas u kemhā degül derhem ü dīnārda yok
Kūnc-i dükkānda degül şehir ile bāzārda yok
Nice vaşf itsem anı kim der ü dīvārda yok
Kūşe-i mey-gedede hāne-i hummārda yok
Ser-be-ser hayl-i cihān Ahmed-i Muhtārda yok
Daħı ser-cümle muhācirde ve enşārda yok
Fıķh u tefsīr ü ehādīş ise āşārda yok
Kalb-i vīrān ŞENĀ'ī-i dil-efgārda yok

Yazmamış Kādī vü Keşşāf Ĥarīr u Faberī
Haberüm yok güzelüm kimden alayım haberi

0339.

Fā Ói lâ tün Fā Ói lâ tün Fā Ói lâ tün Fā Ói lün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

MuÓaşşer-i ÓAskeri

1.

Kişver-i hüsnuñ bugün sultānısın iy şāh sen
Sende hatm olmuş melāhat sendedür vech-i ḥasen
Leblerün mül ruhlaruñ gül Óarızuñ berg-i semen
Bende oldum kāmēt-i şimşāduña āzād iken
Gülşen-i Óālem görünür Óaynuma sensiz diken
ÓĀr idüp ben Óāşık-ı dīdārdan kaçmak neden
Nev-civānsın sūz-ı āhumdan şakın iy şim-ten
Baş açık abdāluñam kūyuñda iy şirīn-dehen
Ya irem vaşluña ya serden geçem çün kūh-ken
Gerçi kapuñdan beni dūr itdi çarh-ı pīre-zen

Fālib olsam bulamam mı sen büt-i raÓnāyı ben
Bu meşeldür Tañrısın bulur nigārā isteyen

2.

Cām-ı ıřkuñ nūş idelden bāde-i ḥamrā gibi
Başuma çıkdı fīrākuñ āteş-i šāḥbā gibi
Cānı medhūş eyledi zūlfuñ ser-i sevdā gibi
Çeşm-i giryānumdan eşküm mevc urur deryā gibi
Çāk çāk oldu derūnum dāmen-i šāḥrā gibi
Gülşen-i kūyuñ dolanup bülbul-i gūyā gibi
Gökde olsa menzilūñ mihr-i cihān-ārā gibi
Kūh-ı Qāf olsa mekānuñ iy perī Óanķā gibi
Cüst ü cūyuñda yilüp Mecnūn-ı bī-pervā gibi
Gice gündüz kapuñı keşt eyleyüp şeydā gibi

0339. 51^b TercīÓ-Bend olduğu halde “Muaşşer” olarak başlıklandırılmıştır.

Tālib olsam bulamam mı sen büt-i raŖnāyı ben
Bu meşeldür Tañrısın bulur nigārā isteyen

3.

Her kaçan olsañ semend-i nāza iy meh-rū sūvār
Dir gören devr-i şamerde fitne oldu āşikār
Ben melāmet olmağı kıldum senünçün ihtiyār
Pāy-mālün olmışam tâ ser olunca pāy-dār
ŖĀleme āşüb göndermiş seni perverd-gār
Çihre-i zībāñı gördüm Ŗaqlum oldu tār-mār
Vaşluñı cān-ı göñülden ārzū kılsam ne var
Gerçi sen benden kaçup iy habībüm kılduñ Ŗār
İntizārum vaşluña el virince rūzgār
Baş açuk yalın ayak kūyuñ gezüp leyl ü nehār

Tālib olsam bulamam mı sen büt-i raŖnāyı ben
Bu meşeldür Tañrısın bulur nigārā isteyen

4.

Rāstı bu şıve-i reftār ile iy dil-nüvāz
Bitmedi gülşende kıddün gibi serv-i ser-firāz
Sen güzellerden melāhat birle bulduñ imtiyāz
Mürde hākkı kıbledür vechün ser-i kūyuñ Ħicāz
Qo ayağıña şafā birle yüz ursun ehl-i rāz
Ka'bede dirler kıböl olur benüm rühüm namāz
İtme kınūñı cefā kıılma yüzüm rengini sāz
Ėamda ŖUşşākı Muħayyer eyle iy şeh itme nāz
ŖĖşık-ı şādık olanlardan gerekmez ihtirāz
Umaram vaşluñ naşib ide Ħüdā-yı kārşāz

Fālib olsam bulamam mı sen büt-i ra'Ŗnāyı ben
Bu meşeldür Tañrısın bulur nigārā isteyen

5.

İy dirigā bendesinden yüz çevirdi ol ĥabib
Yāri benden gör ne lu'Ŗb ile cüdā itdi raķib
ŖIşķa dermān var mıdur diyü su'āl itdüm taķib
Didi kim şabr u sefer ŖIşķa devādur iy Ėariķ
Şabra tāķat yok çeker boynuma taķup ŖIşķ ip
İrdi cānānum diyārından meşām-ı cāna tıķ
Raħm iderdi ĥālūme bilse benüm ehl-i šalib
Bend-i pend ile buña dermān olunmaz iy edib
ŖASKERİ ŖIşķ ehline Bağdād olur dirler ķariķ
ŖAzm-i rāh it vaşl-ı dilberden ger istersen naşib

Fālib olsam bulamam mı sen büt-i ra'Ŗnāyı ben
Bu meşeldür Tañrısın bulur nigārā isteyen

0340.

Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lā tūn Fā Ŗi lūn

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

MuŖaŖŖer-i İbn-i Kemāl PāŖā

1.

İy dirigā geldi gedi veh ki Ŗömr-i nāzenin
Bilmedün iy dil geürdün ğaflet ile nevbetin
Ŗon peŖimān ıŖŖı itmez eyle feryād u enin
A gözün uyar cānuñ bu pendün añla maŖniŖin
Yoħsa aldun esfel-i sāfilde maġbūn-ı ĥazın
Var kıyās eyle mekānuñ ande ola āħirin
Ėirre olma māluña yoħsa melāmetsin hemin
Gel selāmet ehl[i] ol bugün disünler āferin
Baġlama iy dil aŖāvet ĥubb-ı dūnyādan Ŗaħın
Ge hevā ile hevesden gözle ĭmān ile dın

2.

ün bilürsin kim degül bāķi cihānuñ ĥāŖılı
Sen niün döndün belādan dimedün Ŗāhum belı
UŖluluķ daŖvāsın eylersin dem-ā-dem iy deli
İmdi gel idrāk ıl aŖlādan añla esfeli
DaŖvet idicek seni anda olasın varmalı
albünı sāfı kıl ari it küdüretten dili
Tā ki seyründe iriŖe Ŗaña envār-ı Celı
Di Ĥudānuñ bendesinin Yā Muħammed Yā ŖAlı
Baġla anlarun rehinde ŖıŖķ ile Ŗaķl u dili
Faķr ile fāħr eyle dirme Ŗālemün Ŗım ü zerin

3.

Dünyenün olma zebünü gel menāl u māl ile
Ki hāzer kıl aldamasun seni mekr ü āl ile
Bende-i Hāḡḡ olımazsın lāf u kıl u ḡāl ile
YaŖnı dervışüm mi dirsın kisvet ile řāl ile
Ḳāl ile olmaz bu hāl olur velıķın hāl ile
Müfredātuñ sırrına ir vir cevāb icmāl ile
Añla mermüzātını bu devr iden per-gāl ile
Ya hesābı haddi yoḡ elvān ile eşkāl ile
Bil niceler Hāḡḡdan ırāḡ oldılar ihmāl ile
Ėaflet itme olma anlar gibi sen de hāsırın

4.

İy gönül gülşen mi şandun dehr bir külhāndur
Belki maŖmūrın görürsın öyle bil vırāndur
ŖĖāleme gelen hemın bir iki gün mihmāndur
Ger vezır ü mır ü ger heft iḡlime sultāndur
Pes gönül viren buña dānā degül nādāndur
Kendüzinden bı-ḡaberdür mest ya ḡayrāndur
Kimine girçek bu sözler kimine yalandur
Ol ki bildi çekdi el bildi ki Ŗālem şandur
Men Ŗarefden aldı maŖnā ol kışi Ŗırfāndur
ŖĖārif iseñ sen de ara Ŗörf-i Ŗırfāndur menzilin

5.

Bir zamān dehr-i fenā šankim olur bāğ-ı cinān
Sebzezār ile donanup berg ü bār ile cihān
Ġonçeler yüz gösterüp revnağ tutar her gülsitān
Bülbül ü kumrı vü tütüler olup şirîn-zebān
Açılup her kûşeden dürlü şükûfât-ı nihān
ÔAyş u Ôişretler kılurlar her taraftan Ôâşıkān
Rağs urur rağğāseler feryād idüp çeng ü çegān
Sāğiler cām-ı meyi šāfı şunarlar ergavān
Cûşa gelüp çağılup ağar gelür āb-ı revān
Yeryüzi güyā ki ol demde olur huld-ı berîn

0341.

Fā Ôi lâ tün Fā Ôi lâ tün Fā Ôi lâ tün Fā Ôi lün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

Müşemmen-i Emri

1.

Dide lāle-Ôārızunçün jāle-bār olmışdurur
Her müje hûsnün gülünsüz gözde hār olmışdurur
Şine Ôışkun âteşiyle pür şerār olmışdurur
Cān firāk-ı laÔl-i nābuğla figār olmışdurur
Dil hevā-yı kākülünle bî-ğarār olmışdurur
ÔAğl u fikrüm turreğ ile tār-mār olmışdurur
Ten ġam-ı zülf-i hattunla hāk-sār olmışdurur
Üstühānı ser-mekān-ı mūr u mār olmışdurur

2.

Çarh abdālundur iy meh dāğlar seyyāresi
Şubh küştenür ki hūn-ālūdedür ruhsāresi
Eyledi Merrihi meftūn ğamzenūn sehḥāresi
Şine-çākūndür hilāl eksik degūldür pāresi
Gül helākūndür ki ğulağuncadur her pāresi
Bir leked köpekdurur sūnbül ki gitmez ğaresi
Oldığıçün bāde-i la'Ol-i lebūn āvāresi
Bād ğabrinde ḥabābuñ türbedār olmışdurur

3.

Ķufl-ı yāķūtun dilin açup yine ol nāzenin
Ben faķır-üftādeye virdi niçe dürr-i şemın
Žāhir oldığı nazarda gözlerüm Őayne'l-yaķın
Gördi miskın nāfeyi bir mişli yok engüşterin
Ķaddümi ḥātem gibi ham itdi ol la'Ol-i nigın
Nāfe gibi baĝrumı hūn eyledi ol la'Ol-i çın
Geh ğam-ı kākül gibi sevdā-yı zūlf-i Őanberin
ŐAys u nüşı ben ğaribūn zehr-i mār olmışdurur

4.

ŐAks-i ğavsun çeşm-i hūn-bārumda iy nāvek-fiĝen
Zaḥm-ı pür-hūnumda zerrin ḥançerūn iy şım-ten
Çāk-i sīnem žāhiren hūn içre iy şemşir-zen
Ķanlu pırāhen içinde bu dü-tā olmuş beden
La'Ol-i mir'āt içre ğaşun ğavsi iy ğonce-dehen
Rūy-ı gül-ĝunuñda nāḥun zaḥmı iy şırin-sūhan
Didi la'Ol-i cām içinde Őaks-i engüştüñ ğören
Māh-ı nevdür kim şafaķda āşikār olmışdurur

5.

āmetũn bālādur iy servũm miyānuḡdur vasat
Šafha-ı gũldũr Őizāruḡ beḡlerũn miskĩn nuḡat
Kim ḡazıldı iy cemāl-i mušhafum šafhaḡda ḡat
anına Őāşıḡlaruḡ laŐlũḡ getũrdi ḡũnki ḡat
Levh-i dilde yuyamaz ḡatũḡ gũzũm olursa šat
LaŐlũḡ ũzre yazdı Kevšer sũresin gũyā ḡalat
Bir gũn ola diyeler EMRĩ iḡũn iy sebze-ḡat
Bir ḡat-ı sebzũḡ ḡamından ol ḡubār olmušdurur

Sonuç

Hayr kıl hâtimemiz ömrümüz oldukda tamâm
Bize ol şerbeti sun kim hem misk ola hitâm
Hâb-ı gafletden uyar gönlümüzü gözümüz aç
Selâmî

Latin harflerine çevirdiğimiz ve incelediğimiz bu mecmuadaki şiirler; deyimler, halk söyleyişleri ve dönemin söz dağarcığı açısından bir kaynak olacaktır. Mecmua mürettibinin, şiir seçkisinde sade dil ile yazılmış ve Türkçe söyleyiş kolaylığı taşıyan şiirleri tercih etmesi, onun dil bilinci ile hareket ettiğini gösterir. Şiirlerdeki Türkçe kökenli kelime sayısı oldukça fazladır. Bu yönüyle bu eser, dil çalışmaları için de önem arz etmektedir.

Bu mecmua; ayrıca, divanlarda bulunmayan şiirleri barındırması yönüyle de bu mecmua türünün kıymetini bir kez daha gösterecektir. Yine hece ile yazılmış bir şiire yer verilmesi, mecmuanın önemini artırmaktadır.

Bu çalışmada mecmua kavramı ve adı geçen mecmuanın teknik özellikleri de açıklanmaya çalışılmıştır. Günümüzde ulaşılabilen mecmua sayısının on bin civarında olduğu düşünülürse mecmuların sadece Latin harflerine aktarılması bile büyük bir kıymet taşır.

Kaynakça

- Akkuş, Metin (1993). Nef'î Dîvânı, Ankara: Akçağ Yayınları.
- Ayan, Hüseyin (2002). Nesimi Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri ve Türkçe Divanının Tenkitli Metni, Ankara. TDK yay.
- Aydemir, Yaşar (2000). Behiştî Divanı, Ankara: MEB yay.
- Aydemir, Yaşar (2001). "Şairlerin Edebî Kişiliğinin Tesbitinde Mecmuaların Rolü", Türk Kültürü, S. 464, s.731-744.
- Aydemir, Yaşar (2002). "Şiir Mecmuaları ve Metin Teşkilinde Mecmuaların Rolü", Bilig, S.19, s.149-157.
- Aydemir, Yaşar (2007). "Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler", Turkish Studies-Türkoloji Araştırmaları - International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 2/3, s.122-137.
- Aydemir, Yaşar (2011). "Biyografi Kaynağı Olarak Mecmualar", Klâsik Türk Edebiyatında Biyografi-Bildiriler, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, s. 86-100.
- Aynur, Hatice, Müjgan Çakır, Hanife Koncu, vd (2012). Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları 7: Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı. İstanbul: Turkuaz yay.
- Bilkan, Ali Fuat (2000). Nabi Divanı, İstanbul: Akçağ yay.
- Bursalı Mehmed Tâhir (1997). Müntehebât-ı Mesâri' ve Ebyât, (Haz. O. Kemal TAVUKÇU), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları
- Çavuşoğlu, Mehmet (1997). Yahyâ Bey Dîvânı, İstanbul: İÜEF Yayınları.
- Çavuşoğlu, Mehmet, M. Ali Tanyeri (1981). Hayreti Divanı Tenkitli Basım, İstanbul
- Devellioğlu, Ferit (2001). Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat (23. Baskı), Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.
- Dilçin, Cem (2000). Örneklerle Türk Şiir Bİlgisi, Ankara: TDK Yayınları.
- Dilçin, Cem (2013). Yeni Tarama Sözlüğü, Ankara: TDK Yayınları.
- Ersoy, Ersen XIV-XVI. Yüzyıllar Arasında Yazılmış Bazı Şiirleri İhtiva Eden Bir Mecmua ve İbn-i Ömer'in Şiirleri International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 8/1 Winter 2013 s. 249- 266.
- Gıynaş, Kamil Ali, Şiir Mecmuaları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası Selçuk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Yıl: 2011, Sayı: 25, Sayfa: 245-260.
- Gürbüz, Mehmet; Şiir Mecmualarının Kaynakları Üzerine Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Ankara, Volume 8/1 Winter 2013, p. 315-322,
- Gökay, Orhan Şaik (2007). Destursuz Bağa Girenler, İstanbul: Kabalcı Yayınevi

- Gölpınarlı, Abdülbaki, Hafız Divanı, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2011.
- Harmancı, M. Esat (2007). Süheylî Dîvânı, Ankara: Akçağ Yayınları.
- İnce, Ferit (1985). Eğridirli Hacı Kemal – Câmî‘ü’n-Nezâ‘ir (Bayezid Genel Kitaplığı No: 5732, 455 yaprak) 1-35 Yapraklardaki Şiirlerin Çeviri Yazısı, Yayınlanmamış Bitirme Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Kafadar, Cemal (2012). “Sohbete Çelebi, Çelebiye Mecmua”, Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, (Haz.: Hatice Aynur, Müjgan Çakır, Hanife Koncu, Selim S. Kuru, Ali Emre Özyıldırım), İstanbul: Turkuaz Yayınları, s. 43-52.
- Kavruk, Hasan (2001). Şeyhülislâm Yahyâ Dîvânı (1. Baskı), Ankara: MEB Yay.
- Küçük, Sabahattin (1994). Bâkî Dîvânı, Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Levend, Agah Sırrı, (1984) Türk Edebiyatı Tarihi Giriş, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, s. 166-167.
- Mengi, Mine (2014). Mesîhi Divanı, AKM yay.
- Mengi, Mine, “Bir Şiir Mecmuası Hakkında”, Ankara Üniversitesi Türkoloji Dergisi, C. VII, Ankara, 1997.
- Solmaz, Süleyman (2005). Ahdî ve Gülşen-i Şu‘arâ’sı (İnceleme – Metin), Ankara: AKM Yayınları.
- Sami, Şemseddin (1986). Kâmus-ı Türkî, İstanbul: Endurun Kitabevi.
- Tanyıldız, Ahmet; Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research Cilt: 5 Sayı: 21 Volume: 5 Issue: 21 Bahar 2012 Spring 2012
- Tarlan, Ali Nihat; (1992) Hayali Bey Divanı, Ankara: Akçağ yay.
- Tarlan, Ali Nihat; (2000) Necatî Beg Divanı, Ankara: Akçağ yay.
- Uzun, Mustafa (2003). “Mecmua” İslâm Ansiklopedisi, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı. C. 29, s. 265-268.
- Zülfe, Ömer (2011). “Biyografik Bilgiler Açısından İki Nazire Mecmuası”, Sosyal Araştırmalar Dergisi, 18: 151-169.

TIPKIBASIM METİNDEN ÖRNEKLER

قصه

کتاب بر سوره بگو کل بیا
حال دلی جمله عیان اینک
تا بر قدر برین صلا ایلمک
از چه دن جوته بیچون چرا
ایچ طونه شلوان دیک استین
اهل دیله بر بسی ایدر وفا
عارف اولاد هیچ چکه می خست
کو کل که پیاهن و فغان قبا
نغن دیکل کو کچه بنی بغز
غریب عشق له اکا و بر جلا کور
ببله تقلید الله خود اولد
چغز و غوغ و غوغ و غوغ
اولک و درجه دن جم و فو
سن کیدلی قفل الله محکم فو
ماره ملک چنگ الله هیطو
کوشه بوجی او تا میان او سار
خلیش و خصید فو و قیل تبار
جمله خلق صیله ایدر نردعا
و صلنه راعب باین و بلین
یاده دیکانه بلین
کیمی نان سنت فان و سن
اولک ناکله مصائب نها

قصه

خادم و قد امک الیله
دخی پرستان و ده دنیای
تله فو و فام و فو فام آد
ضایع اولو کلنر ایسک بیل شها
اهل و قبال اسمی یاد ایتمک
شام ایله بام انشام کلنر
بغل یه کلام دخی و فغان
طولید رانبارک الیه کچه ها
نشو و نما اوز فو و فو
آریه و بوجله جو لو بیبا
ارغله دخی کار نیا و فغان
هر بر بسی اولک بجای ما
اشلمک حان الله عا مکن
داخی فکر من نه دنیای ناکشت
طون غمک و اتمک و ات ناکشت
ایلمای کلنر غلبه خونی غمک
کلام او دن کسبه خوش کلوب
ماست بوغور بونجه آنشی
هیچ کس مینما دیک
هسته قلد و اولد ایسه دین
دقنبیله جلیله انشام
سجده این کس کو غز بکا

۴۴
ای شه خراب جهان و حباب
۴۵
ترش و کله دیله قصه دخی ارم
۴۶
ایله کره قیل سوزی و بیله شها
۴۷
منتعلی منتعلی فاعلی

باقی
 غنچه لعل ایچن زمان ایلله کل بیک ترک
 یعنی سیر ایلله لک سینه فی چون ویکه
 قنک سن بن کل ایقت وین کون
 نجه بر او یه قوجه کور شیه جاناکم
 روق حنه خلل ویرن او خط مسکین
 او تورر بلکه شب تاس شفاعت قهرک
 عاشقه محل جلد یارک ایامی تو زلزل
 حاصلی بند سوز عارف صاحب انیمه
 زاهد نیک خرابانه صفک طعن انیمه
 وار ایلله زرق قلدیر بر وقضاد زخیرک
 شعش **باقیه** قولق طوقسه زاهد
 سوز کهرور نه بیلور قدر نیایدان کهرک

باقی
 قامی وصفی عرض ایلان بیلر یایه
 سرفراز بیری اول سرف سیریه سیریه
 وار ایلله طرک سکینک آشفته سیریه
 بی سبب و شمدی آهوی ختی صحرا
 نجه مری بور سه نوله خنبله او
 بکنر انکشتی هلوله کف و دشتی ایر
 تان نیناد می سن طفلکن الله بیلور
 سنی افریه نه جانلی او غشدر دایم
 کمر ایلردی قولک انجه بلوکه **باقی**
 کیمسه خنچی خون بیک آسمانی

بخاف
 دیدم ابدل ساکه یار ابدل وفا خندان اول
 اه ایلدی دره درونیله دیدی ایل اول
 دلیلم اسکینه یون سوزیم کولک دیک
 اشتاه کعبه کرک حاجی کورق قریان اول
 هی و فاس کورل افغانیله کچک کورن
 بر کجه کلبه اخر انمه کل مهان اول
 دو شمن اولدنیسه خلقیله وار یاران اول
 اشکلن بکلرین عشاقیله وار یاران اول
تو بخانی غم جانانیه جانک جقتی
 سکا کیم دیدیم که هر بر کورن له غیر اول

باقی
 اهل دل جانان میل ایت شرف عزت بول
 نظر پاکیه بق کهر ذی قیمت بول
 کلیمه هیچ زامور نشان اهل خرابات ایچن
 یوری وار شهر ملو متل برن شهرت بول
 وار لک بزمنه زاهد ساکه هرنک اوله لک
 بن کیفیت صهبای بر حاله بول
 مجلس وعظه او تورق قتی لک قفلدر
 صدر میخانه عرفانه پیش وقت بول
 زاهد اول ثقلندله او چغه حاضر لک
 جعفر و جبهه و دستار بر زخمت بول
 جریام خلداسن بیلور زایک زاهد
 غرضک رحمت حقدر او قدر رحمت بول

باقی
 کورلک دوشکی صابان آب جویه
 کورلک عکس خلک بر ایلچر صوبه
 عجب باد سخن جنبی نه خطا کورلک
 دل آغشتی اول طرک شکایت بول
 اصلک غلبه جوی دل او کمان ابرو لک
 آتیلور غلبه جوی ایلچی اول سوزان
 زعجب میل کمان ایلچی اول سوزان
 جوی دل دور میزاق اولد **باقی**
 بر دو صورت دل بیان لیلک **باقی**
 هله صبر ایلله بران و سوز او یار اول

ÖZGEÇMİŞ

1982 yılında Adana'da doğdu. Adana'da ilk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra 2001 yılında girdiği Çukurova Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden 2005 yılında mezun oldu. 2006 yılında Orta Öğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans programını tamamladı. Aynı yıl Darıca'da Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir lisede Edebiyat öğretmenliğine atandı. 2012 yılında Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı programında yüksek lisansa başladı. Halen Darıca'da bir lisede edebiyat öğretmenliği yapmaktadır.